

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ : ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (11η Αλιευτική Ζώνη)
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ**

1. ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΛ Α.Ε.)
2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΗΜΝΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΑΝΕΛ. Α.Ε.)
3. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΧΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΕΤΑΧ Α.Ε.)
4. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. (ΚΑΑΕΚΤ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε.)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 'ΠΡΩΘΩΣΗ ΜΙΑΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ, ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ' ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 'ΑΛΙΕΙΑ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ 2021-2027

ΦΑΚΕΛΟΣ Β: ΤΟΠΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

«"ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕ ΌΡΑΜΑ"
ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»

ΕΡΜΟΥ 4, ΜΥΤΙΛΗΝΗ 81 131, ΛΕΣΒΟΣ- ΕΛΛΑΣ
ΤΗΛ/ΦΑΧ +30 22510 29400/29577
E-Mail : inquiries@etal-sa.gr
Web site: www.etal-sa.gr

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, 12.10.2023

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΕΤΑΛ Α.Ε.= 23308

ΕΤΘΑΥ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΑΛΙΕΙΑΣ &
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΑΛΥΘ 2021-2027

CLLD/LEADER-
ΤΑΠΤΟΚ

ΒΙΩΣΙΜΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ
ΟΛΟΥΣ

Αναπτυξιακή
Λήμνου Α.Ε.
Αναπτυξιακή
Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ

Εταιρεία Τοπικής
Ανάπτυξης Χίου

Κ.Α.Α.Ε.Κ.Τ.
Ν. ΣΑΜΟΥ ΑΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	4
1.1	ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	4
1.2	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	4
1.3	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ	6
1.3.1	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	25
1.3.2	ΠΙΝΑΚΑΣ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	29
1.3.3	ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ (ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ), ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΜΕ ΛΟΙΠΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ.	55
1.3.4	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	58
1.4	ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.	61
1.5	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ.....	93
2	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	102
2.1	ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	102
2.2	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Τ.Α.Σ. (ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β.3).....	103
2.3	ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	104

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η μελέτη που ακολουθεί είναι το αποτέλεσμα μιας προσπάθειας από τα στελέχη των 4 ΟΤΔ του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, στο πλαίσιο του μεταξύ τους ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ που συνυπογράφουν οι 4 Πρόεδροι των Διοικητικών συμβουλίων.

Συντάσσεται στο πλαίσιο της με αρ.πρωτ. 1791/07.09.2023: "ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 'ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΙΑΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ, ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ' ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 'ΑΛΙΕΙΑ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ 2021-2027'

Στη Β φάση, περιγράφονται οι στόχοι του τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER/ΤΑΠΤΟΚ αλιείας, όπως προκύπτουν λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης, τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων καθώς και η ιεράρχηση των αναγκών της περιοχής παρέμβασης που αναπτύχθηκαν στην Α φάση.

Οι τοπικές στρατηγικές θα πρέπει να συμβάλλουν στον Ενωσιακό στόχο 'Η Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες' καθώς και στον ειδικό στόχο 3.1 του ΠΑΛΥΘ 'Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές καθώς και σε περιοχές εσωτερικών υδάτων, και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας'.

Η Τ.Α.Σ. που αναλύεται σκοπεύει να τεκμηριώσει ότι βασίζεται στη παραδοχή ότι εξασφαλίζει ότι οι κοινότητες σε περιοχές αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας εκμεταλλεύονται καλύτερα και επωφελούνται από τις ευκαιρίες που τους προσφέρει η **ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**, αξιοποιώντας και ενισχύοντας τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς και ανθρώπινους πόρους.

1 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1.1 ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΟΤΔ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

1. - ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΛ Α.Ε.)
2. - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΗΜΝΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΑΝΕΛ Α.Ε.)
3. - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΧΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΕΤΑΧ Α.Ε.)
4. - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. (ΚΑΑΕΚΤ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε.)

1.2 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:

«"ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕ ΌΡΑΜΑ"
ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η παρέμβαση CLLD/LEADER/ΤΑΠΤΟΚ αποτελεί ένα βασικό εργαλείο για την επίτευξη στόχων όπως αυτοί θα καθορισθούν βασιζόμενοι στην ανάλυση των αναγκών της περιοχής.

Η Τοπική Αναπτυξιακή στρατηγική πρέπει να είναι ευέλικτη λόγω της βασικής αρχής της «εκ των κάτω προς τα επάνω» διαδικασίας και να μπορεί να συμβάλει στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής ένωσης που στηρίζουν την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και την τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων μέσω και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 δυνάμει των άρθρων 30 έως 34, σύμφωνα με τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εντάξουν και να υλοποιήσουν τέτοιου είδους πολιτικές για το σύνολο των ευρωπαϊκών ταμείων που διαχειρίζονται. Σε εθνικό επίπεδο, ο τρόπος εφαρμογής στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ προβλέπεται στον Ν. 4914/2022 που δίδει την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων κατά την Π.Π. 2021-2027 και ιδιαίτερα τα άρθρα 13, 26 & 36 αυτού.

Σε Περιφερειακό η εφαρμογή Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής (ΤΑΠΤΟΚ/CLLD/LEADER) εντάσσεται για πρώτη φορά και στο Περιφερειακό πρόγραμμα, "ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ 2021-2027" σε συνέχεια των εφαρμογών τοπικά από το ΕΓΤΑΑ και ΕΠΑΛΘ.

Στο Βόρειο Αιγαίο την περίοδο 2021-2027, αναμένεται να υλοποιηθούν μέσω χωρικών προγραμμάτων, παρεμβάσεις, δράσεις και ενέργειες CLLD/LEADER/ΤΑΠΤΟΚ και από τα 4 ταμεία της Ε.Ε. ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, ΕΤΘΑΥ και ΕΓΤΑ. Συγκεκριμένα, η Τ.Α.Σ. θα πρέπει να συμβάλλει στον ενωσιακό στόχο:

"Η Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες" καθώς και στον ειδικό στόχο 3.1 του ΠΑΛΥΘ "Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές καθώς και σε περιοχές εσωτερικών υδάτων, και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας".

Η Τ.Α.Σ. που αναλύεται σκοπεύει να τεκμηριώσει ότι βασίζεται στη παραδοχή ότι εξασφαλίζει ότι οι κοινότητες σε περιοχές αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας εκμεταλλεύονται καλύτερα και επωφελούνται από τις ευκαιρίες που τους προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία, αξιοποιώντας και ενισχύοντας τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς και ανθρώπινους πόρους.

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ προϋποθέτει η αναπτυξιακή στρατηγική να έχει πολυτομεακό χαρακτήρα και να συμβάλει στην επίτευξη λύσεων σε τοπικά αναπτυξιακά προβλήματα διαφορετικών τομέων μέσω παρεμβάσεων - δράσεων οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά και συνεργατικά μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, οι τοπικές στρατηγικές θα πρέπει να εξυπηρετούν το σύνολο των στόχων που θα τεθούν.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στην περιοχή αλλά και τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, καθώς και την ιεράρχηση των αναγκών καθορίζονται στη **Β ΦΑΣΗ της Πρότασης Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής, οι στόχοι του τοπικού προγράμματος "CLLD/LEADER/ΤΑΠΤΟΚ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**, καθώς και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη των στόχων αυτών όπως αναδείχθηκαν κατά τη συστηματική διαδικασία **αναγνώρισης** της περιοχής από την ομάδα σύνταξης της πρότασης των στελεχών των 4 Συνεργαζόμενων ΟΤΔ, αλλά και από μια εντατική **διαβούλευση** που έχει προηγηθεί για **πλέον του ενός έτους στις τοπικές κοινωνίες**.

Η Τ.Α.Σ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ όπως διαμορφώνεται εξυπηρετεί βασικές ανάγκες που προκύπτουν και από τη διαμόρφωση προτάσεων για το Σ.Σ. Κ.Α.Π. και το Βόρειο Αιγαίο 2021-2027 της Περιφέρειας. Η Στρατηγική οφείλει να είναι ενιαία αλλά όχι κοινή διότι λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες πολιτικές που κάθε ταμείο επιδιώκει να εφαρμόσει και τη **ταυτότητα κάθε χωρικής υπο-ενότητας**.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα Τ.Π. CLLD/LEADER, δεν μπορεί να αποτελέσει τη μείζονα παρέμβαση - δεν έχει τη χρηματοδοτική δυνατότητα - για την επίδραση στο σύνολο των αναγκών που έχει η περιοχή -μια νησιωτική περιοχή με αλληλεπιδράσεις μεν αλλά και πολλαπλές εσωτερικές και εξωτερικές ανισότητες. Παρεμβαίνει με πιλοτική και στοχευμένη διαδικασία σε συγκεκριμένες επιλεξιμότητες, όρους και προϋποθέσεις και σύμφωνα με αυτές γίνεται η εξέταση και διαμόρφωση των αναγκών μιας περιοχής (spatial needs).

1.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ, ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Το Τοπικό Πρόγραμμα που σκιαγραφείται για τη Νήσο Λέσβο, τοποθετείται έναντι ζητημάτων που αφορούν σε ανάγκες μιας νησιωτικής απομακρυσμένης κοινωνίας η οποία έχει όμως δυνατότητες και την επαρκή κρίσιμη μάζα για διαφοροποίηση και ανταγωνιστική ανάπτυξη. Από το 1992 η ΟΤΔ ΕΤΑΛ Α.Ε. στο πλαίσιο της "φιλοσοφίας" LEADER, συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πρωτοβουλιών που πλέον αποτελούν συνείδηση στον τόπο. Η δραστηριότητα της ΟΤΔ, αλλά και η αναγνώριση των εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων, αποτελούν πλέον αναπόσπαστο κομμάτι των τοπικών σχεδιασμών και διαμόρφωση κινήτρων.

Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί το υπόβαθρο, όπου επιχειρείται η στήριξη της αναπτυξιακής στρατηγικής για την αιφόρο ανάπτυξη μέσω των αρχών της "ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ" στο ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, με πρακτικές διαστάσεις για τη θεμελίωσή της πάνω σε αρχές όπως:

Κοινωνικό Κεφάλαιο - Κοινωνική Καινοτομία, Ποιότητα Ζωής - Βασικές υποδομές και υπηρεσίες, Έξυπνη εξειδίκευση και επιχειρηματική ανακάλυψη, Δημιουργία αλυσίδων αξίας - Διασύνδεση τομέων, Προστιθέμενη αξία - Ανθεκτικότητα - Περιβαλλοντική μέριμνα - Πολιτισμικό απόθεμα, Συνεργασία τομέων και κλάδων, Συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική δεν είναι μια αυτοτελής διαδικασία η οποία εξελίσσεται σε απόσταση από την πραγματική κοινωνικοοικονομική διαδικασία και εξέλιξη (in vitro), διαμορφώνεται μελετώντας τις τοπικές δυναμικές παραμέτρους πάνω σε ένα όραμα που βασίζεται στην ανάγκη βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης της κοινωνίας και οικονομίας, μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και τη μεγιστοποίηση των ωφελειών από ευκαιρίες, με παράλληλη αντιμετώπιση αδυναμιών και απειλών, όπως έχουν καταγραφεί στα προηγούμενα κεφάλαια.

Επιχειρείται η σκιαγράφηση των πλέον πρόσφορων μορφών μιας αποτελεσματικής δημόσιας και ιδιωτικής δραστηριοποίησης και ενεργοποίησης παρεμβάσεων από τις διαθέσιμες των Προγραμμάτων και ταμείων που υποστηρίζουν τη στρατηγική (ΕΓΤΑΑ, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, ΕΤΘΑΥ). Σκοπός είναι, μέσα από την στοιχειοθέτηση στόχων, στρατηγικών αλλά και τακτικών, να προβλεφθούν και να δομηθούν παρεμβάσεις, οι οποίες αποτελούν την ενδογενή έκφραση των αναγκών και των προσπαθειών για την επιζητούμενη «βιώσιμη και αιφόρο» ανάπτυξη. Το σχέδιο του τοπικού προγράμματος δεν επιδιώκει ούτε να αποτελέσει τη λύση για όλα τα προβλήματα και τις δυσκολίες ούτε και να αποτελέσει απλά το μέσο για την απορρόφηση πόρων. Φιλοδοξεί να αποτελέσει τη συνισταμένη της έκφρασης των τοπικών αναγκών για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου οράματος.

Το Βόρειο Αιγαίο χαρακτηρίζεται από υψηλή ανεργία και τη χαμηλότερη ΑΠΑ μεταξύ των περιοχών μετάβασης, η οποία μάλιστα μειώθηκε την περίοδο 2011-2017 με ταχύτερο ετήσιο ρυθμό από ότι στις υπόλοιπες νησιωτικές περιοχές. Επιπλέον, ο πληθυσμός της περιοχής σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση μεταξύ των νησιών μεταξύ 2011 και 2016. Η εν λόγω πληθυσμιακή συρρίκνωση, παρότι βάσει στοιχείων φαίνεται να έχει αναστραφεί, στην πραγματικότητα έχει παγιωθεί, καθώς η όποια λογιστική αύξηση είναι αποτέλεσμα πρόσκαιρων πληθυσμιακών μεταβολών λόγω της μεταναστευτικής κρίσης.

Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης/μείωσης το πληθυσμού και της προστιθέμενης αξίας της οικονομίας των περιοχών μετάβασης.

Διασύνδεση	Περιοχή NUTS 3	Πληθυσμός (%)		Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, 2011-2017 (%)
		2011-2016	2017-2020	
2023 / 2024	Ηράκλειο	0,2%	0,3%	-1,3%
	Λασιθί	-0,3%	-0,2%	0,2%
	Ρέθυμνο	0,2%	0,1%	-0,7%
	Χανιά	0,2%	0,1%	-1,2%
	Κυκλάδες	0,0%	0,0%	-1,1%
2027 / 2028	Δωδεκάνησα	0,1%	1,1%	-1,1%
	Λέσβος, Λήμνος	-0,5%	3,1%	-2,1%
	Ικαρία, Σάμος	-0,4%	3,5%	-2,8%
	Χίος	-0,1%	2,4%	-3,0%
	Σύνολο χώρας	-0,5%	-0,1%	-2,0%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από (Population on 1 January by age group, sex and NUTS 3 region – Eurostat), (στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων, 2017 – ΕΛΣΤΑΤ)

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική, δεν μπορεί παρά να αναδειχθεί μέσα από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και το διεθνές παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον που πλέον επιδρά με πολύ πιο άμεσο τρόπο στις τοπικές κοινωνίες. Λαμβάνει υπόψη τις Ευρωπαϊκές, Εθνικές και Περιφερειακές Πολιτικές, για την απασχόληση, την κοινωνική συνοχή, τις διαρθρωτικές αλλαγές για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την προσπάθεια για επίτευξη πραγματικής σύγκλισης με τις υπόλοιπες περιοχές της Ε.Ε.

✓ **ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΕΩΣ ΤΟ 2040**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δηλώσει στο **μακροπρόθεσμο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ έως το 2040** ότι «...Οι αγροτικές περιοχές αποτελούν τον ιστό της κοινωνίας μας και το σημείο όπου χτυπάει η καρδιά της οικονομίας μας. Αποτελούν βασικό στοιχείο της ταυτότητάς μας και του οικονομικού δυναμικού μας. Θα τιμήσουμε και θα διαφυλάξουμε τις αγροτικές περιοχές μας και θα επενδύσουμε στο μέλλον τους...».

Το **μακροπρόθεσμο όραμα για τις αγροτικές περιοχές** θέτει 10 στόχους-κοινές προσδοκίες των αγροτικών κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το πώς οραματίζονται τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ το 2040.

I. Να εξελιχθούν σε **ελκυστικούς χώρους**, που αναπτύσσονται στο πλαίσιο μιας αρμονικής εδαφικής ανάπτυξης, αξιοποιώντας τις **ιδιαιτερές δυνατότητές τους**, οι οποίες τους καθιστούν **τόπους ευκαιριών** και προσφέρουν τοπικές λύσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των τοπικών επιπτώσεων των παγκόσμιων προκλήσεων.

II. Να αποτελέσουν φορείς μιας **πολυεπίπεδης και τοποκεντρικής διακυβέρνησης**, με παράλληλη ανάπτυξη ολοκληρωμένων στρατηγικών, μέσω της χρήσης **συνεργατικών** και **συμμετοχικών** προσεγγίσεων που επωφελούνται από εξατομικευμένα μείγματα πολιτικής και αλληλεξαρτήσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

III. Να καταστούν **πάροχοι επισιτιστικής ασφάλειας**, **οικονομικών ευκαιριών**, αγαθών και υπηρεσιών για την ευρύτερη κοινωνία, όπως **βιοπροϊόντων** και **ενέργειας**, αλλά και **τοπικών προϊόντων υψηλής ποιότητας με βάση την καινοτομία και ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**, διατηρώντας **δίκαιο μερίδιο** από τη δημιουργούμενη αξία.

IV. Να καταστούν **δυναμικές κοινότητες** που εστιάζουν στην ευζωία, συμπεριλαμβανομένων των μέσων βιοπορισμού, της δικαιοσύνης, της ευημερίας και της ποιότητας ζωής, όπου όλοι οι άνθρωποι θα

διαβιούν και θα εργάζονται μαζί αρμονικά και όπου θα υπάρχουν επαρκείς δυνατότητες αλληλοϋποστήριξης.

V. Να καταστούν κοινότητες χωρίς αποκλεισμούς, που διαπνέονται από πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, δικαιοσύνης και ανανέωσης, οι οποίες είναι ανοιχτές στους νεοαφιχθέντες και προάγουν ίσες ευκαιρίες για όλους.

VI. Να καταστούν ακμάζουσες πηγές φυσικών πόρων, οι οποίες ενισχύονται από τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας και συμβάλλουν στην επίτευξή τους, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής ουδετερότητας, καθώς και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.

VII. Να επωφελούνται πλήρως από την ψηφιακή καινοτομία με ισότιμη πρόσβαση σε νεοεμφανιζόμενες τεχνολογίες, ευρέως διαδεδομένο ψηφιακό γραμματισμό και ευκαιρίες απόκτησης πιο προηγμένων δεξιοτήτων.

VIII. Να αποτελούνται από άτομα με επιχειρηματικό και καινοτόμο πνεύμα και επαρκείς δεξιότητες, συμβάλλοντας από κοινού στην τεχνολογική, οικολογική και κοινωνική πρόοδο.

IX. Να καταστούν δραστήρια μέρη που διαθέτουν αποδοτικές, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών υπηρεσιών, προσφέροντας εξατομικευμένες λύσεις (π.χ. στους τομείς των μεταφορών, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης και της φροντίδας, συμπεριλαμβανομένης της μακροχρόνιας φροντίδας, της κοινωνικής ζωής και των επιχειρήσεων λιανικής).

X. Να καταστούν μέρη που χαρακτηρίζονται από ποικιλομορφία και αξιοποιούν στο έπακρο τα μοναδικά τους πλεονεκτήματα και ταλέντα και τις μοναδικές τους δυνατότητες.

Είναι πια κοινώς αποδεκτό το γεγονός ότι οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις αποτελούν την ραχοκοκαλιά της οικονομίας της Λέσβου. Η μεγάλη σημασία των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται από το πλήθος ευρωπαϊκών και εθνικών πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί για την ενίσχυσή τους και ειδικότερα εν μέσω έκτακτων και απρόβλεπτων κρίσεων, όπως η Υγειονομική κρίση της Πανδημίας covid, η Ενεργειακή και πληθωριστική κρίση του τελευταίου 18μήνου. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο σχεδιασμού της ευρωπαϊκής πολιτικής από το 2000 μέχρι και σήμερα, έχει αναπτυχθεί μια σειρά μέτρων στήριξης και ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών - Στρατηγικών.

✓ **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ - GREEN DEAL**

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία καθόρισε το σχέδιο στρατηγικής για τον μετασχηματισμό της οικονομίας και των κοινωνιών, θεωρώντας ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση της εποχής μας. Ταυτόχρονα, όμως, αποτελεί ευκαιρία για την οικοδόμηση ενός νέου οικονομικού μοντέλου.

Και τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ δεσμεύτηκαν να μετατρέψουν την ΕΕ στην πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050. Για να το επιτύχουν αυτό, δεσμεύτηκαν να μειώσουν τις εκπομπές κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Αυτό θα δημιουργήσει:

- νέες ευκαιρίες για καινοτομία
- επενδύσεις και θέσεις εργασίας
- θα μειώσει τις εκπομπές
- θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και ανάπτυξη
- θα αντιμετωπίσει την ενεργειακή φτώχεια
- θα μειώσει την εξωτερική ενεργειακή εξάρτηση
- θα βελτιώσει την υγεία και την ευημερία

Η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος αποτελούν απειλή για την ύπαρξη της Ευρώπης και του κόσμου. Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θα μετατρέψει την ΕΕ σε μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, εξασφαλίζοντας τα εξής:

μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050

οικονομική ανάπτυξη αποσυνδεδεμένη από τη χρήση πόρων

κανένας άνθρωπος και καμιά περιφέρεια δεν μένουν στο περιθώριο

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αποτελεί επίσης τη σανίδα σωτηρίας μας από την πανδημία COVID-19. Ένα τρίτο των επενδύσεων ύψους 1,8 τρισ. Ευρώ από το σχέδιο ανάκαμψης NextGenerationEU, καθώς και ο επταετής προϋπολογισμός της ΕΕ θα χρηματοδοτήσουν την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

✓ **ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΣΤΟ ΠΙΑΤΟ - FARM TO FORK - ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ**

Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» βρίσκεται στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας με στόχο να καταστούν τα συστήματα τροφίμων δίκαια, υγιή και φιλικά προς το περιβάλλον.

Τα συστήματα τροφίμων δεν μπορούν να είναι ανθεκτικά σε κρίσεις όπως η πανδημία COVID-19 εάν δεν είναι βιώσιμα. Πρέπει να επανασχεδιάσουμε τα διατροφικά μας συστήματα, τα οποία σήμερα αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ένα τρίτο των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες φυσικών πόρων, οδηγούν σε απώλεια βιοποικιλότητας και αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία (λόγω τόσο του υποσιτισμού όσο και του υπερσιτισμού) και δεν επιτρέπουν δίκαιες οικονομικές αποδόσεις και μέσα διαβίωσης για όλους τους παράγοντες, ιδίως για τους πρωτογενείς παραγωγούς.

Η θέση των συστημάτων τροφίμων μας σε βιώσιμη πορεία προσφέρει επίσης νέες ευκαιρίες για τους φορείς εκμετάλλευσης στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων. Οι νέες τεχνολογίες και οι επιστημονικές ανακαλύψεις, σε συνδυασμό με την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού και της ζήτησης για βιώσιμα τρόφιμα, θα ωφελήσουν όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» αποσκοπεί στην επιτάχυνση της μετάβασής μας σε ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων που θα πρέπει:

- έχουν ουδέτερο ή θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο
- συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή στις επιπτώσεις της
- αντιστρέψτε την απώλεια της βιοποικιλότητας
- διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, της διατροφής και της δημόσιας υγείας, διασφαλίζοντας ότι όλοι έχουν πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή, θρεπτικά, βιώσιμα τρόφιμα
- διατήρηση της οικονομικής προσιτότητας των τροφίμων, με παράλληλη επίτευξη δικαιότερων οικονομικών αποδόσεων, προώθηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα εφοδιασμού της ΕΕ και προώθηση του δίκαιου εμπορίου

Η στρατηγική καθορίζει τόσο ρυθμιστικές όσο και μη κανονιστικές πρωτοβουλίες, με την κοινή γεωργική και αλιευτική πολιτική ως βασικά εργαλεία για τη στήριξη μιας δίκαιης μετάβασης.

Θα υποβληθεί **πρόταση νομοθετικού πλαισίου για βιώσιμα συστήματα τροφίμων για** τη στήριξη της εφαρμογής της στρατηγικής και της ανάπτυξης βιώσιμης πολιτικής τροφίμων. Λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα από την πανδημία COVID-19, η Επιτροπή θα αναπτύξει επίσης σχέδιο **έκτακτης ανάγκης για τη διασφάλιση του επισιτιστικού εφοδιασμού και της επισιτιστικής ασφάλειας**. Η ΕΕ θα **στηρίξει την παγκόσμια μετάβαση** σε βιώσιμα αγροδιατροφικά συστήματα μέσω των εμπορικών πολιτικών της και των μέσων διεθνούς συνεργασίας.

Για να καταστεί δυνατή και να επιταχυνθεί η μετάβαση σε ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, τα χρηματοδοτικά μέσα, αλλά και η έρευνα και η καινοτομία είναι καθοριστικής σημασίας, δεδομένου ότι μπορούν να συμβάλουν στην επίλυση των εντάσεων, στην ανάπτυξη και δοκιμή λύσεων, στην υπέρβαση των εμποδίων και στην αποκάλυψη νέων ευκαιριών στην αγορά.

✓ **ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

Τον Μάρτιο του 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την πρώτη δέσμη μέτρων για την επιτάχυνση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία, που συνάδει με τον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 στα πλαίσια της Πράσινης Συμφωνίας. Τα προτεινόμενα μέτρα, όπως ανακοινώθηκαν στο Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία, συμπεριλαμβάνουν την προώθηση βιώσιμων προϊόντων, την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση, την αναθεώρηση του κανονισμού για τα προϊόντα του κατασκευαστικού τομέα και μια στρατηγική για βιώσιμη υφαντουργία.

Τον Νοέμβριο του 2022, η Επιτροπή πρότεινε νέους κανόνες για τις συσκευασίες σε επίπεδο ΕΕ, που στοχεύουν στη βελτίωση του σχεδιασμού συσκευασιών, την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης προϊόντων. Ζητούν επίσης την μετάβαση προς τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης, τα λιπασματοποιησίμα και τα βιοαποδομήσιμα πλαστικά.

Στις 9 Φεβρουαρίου, το Κοινοβούλιο ζήτησε τη θέσπιση αυστηρότερων κανόνων ανακύκλωσης και νομικά δεσμευτικών στόχων σχετικά με τη χρήση και κατανάλωση υλικών.

Τον Οκτώβριο του 2022, το Κοινοβούλιο ενέκρινε την αναθεώρηση των κανόνων για τους έμμονους οργανικούς ρύπους (POP) με στόχο τον περιορισμό της ποσότητας επιβλαβών χημικών ουσιών στις διαδικασίες παραγωγής προϊόντων και διαχείρισης αποβλήτων. Οι νέοι κανόνες προβλέπουν τη θέσπιση αυστηρότερων ορίων, την αφαίρεση έμμονων ρύπων από την αλυσίδα ανακύκλωσης και την κατάργηση της χρήσης ορισμένων χημικών ουσιών.

Μετάβαση προς βιώσιμα προϊόντα

Η διαδικασία παραγωγής ξεκινά με τις πρώτες ύλες, και η πανδημία του COVID-19 έπληξε σοβαρά τις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες. Το 2021, οι ευρωβουλευτές ζήτησαν την κατάρτιση μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής στρατηγικής για τις πρώτες ύλες που να βασίζεται σε υψηλά περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα και πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με παράλληλη

συνεκτίμηση της έλλειψης των ορυκτών στη φύση. Στόχος τους η μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από εισαγόμενες κρίσιμες πρώτες ύλες, η συντήρηση και επαναχρησιμοποίηση πολύτιμων πρώτων υλών.

Για τη δημιουργία μιας αγοράς βιώσιμων, κλιματικά ουδέτερων και αποδοτικών από πλευρά πόρων προϊόντων, η Επιτροπή προτείνει την επέκταση του πεδίου των προϊόντων της οδηγίας οικολογικού σχεδιασμού (Ecodesign) ώστε να καλύπτει και μη συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα και τη δημιουργία ψηφιακών διαβατηρίων προϊόντων για την κοινοποίηση των σχετικών πληροφοριών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των προϊόντων.

Οι ευρωβουλευτές στηρίζουν επίσης πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση της προγραμματισμένης απαξίωσης (planned obsolescence), τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και δυνατότητας επισκευής προϊόντων και την ενίσχυση των δικαιωμάτων του καταναλωτή μέσω της θέσπισης του "δικαιώματος στην επισκευή". Τονίζουν ότι οι καταναλωτές πρέπει να έχουν το δικαίωμα ορθής ενημέρωσης σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων και υπηρεσιών που αγοράζουν, και κάλεσαν την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την καταπολέμηση του "περιβαλλοντικού ξεπλύματος" (greenwashing).

Εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας στους κρίσιμους τομείς

Οι αρχές της κυκλικής οικονομίας και της βιωσιμότητας πρέπει να εφαρμοστούν σε όλα τα στάδια μιας αλυσίδας αξίας για την επίτευξη μιας πλήρως κυκλικής οικονομίας: από το στάδιο του σχεδιασμού και της παραγωγής μέχρι τον καταναλωτή. Το σχέδιο δράσης Επιτροπής ορίζει τους παρακάτω επτά τομείς ως κρίσιμους για την επίτευξη μιας κυκλικής οικονομίας.

Πλαστικές ύλες

Οι ευρωβουλευτές στηρίζουν την ευρωπαϊκή στρατηγική για τις πλαστικές ύλες σε μια κυκλική οικονομία, που στοχεύει στη σταδιακή κατάργηση της χρήσης μικροπλαστικών.

Ηλεκτρονικά απόβλητα

Τα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα (e-waste) αποτελούν την ταχύτερα αναπτυσσόμενη ροή αποβλήτων στην ΕΕ και λιγότερο από το 40% ανακυκλώνεται. Η Ευρωβουλή καλεί την ΕΕ να προωθήσει τη μεγαλύτερη διάρκεια ζωής των προϊόντων μέσω της επαναχρησιμοποίησης και επισκευής τους.

Τρόφιμα, νερό & θρεπτικές ουσίες

Υπολογίζεται ότι το 20% της συνολικής παραγωγής τροφίμων χάνεται ή σπαταλείται στην ΕΕ. Η Ευρωβουλή ζητά τη μείωση της σπατάλης τροφίμων έως το 2030, στα πλαίσια της στρατηγικής "Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο".

Συσκευασίες

Στην Ευρώπη, η ποσότητα των απορριμμάτων συσκευασίας άγγιξε επίπεδα ρεκόρ το 2017. Οι νέοι κανόνες διασφαλίζουν ότι όλες οι συσκευασίες στην ΕΕ θα είναι επαναχρησιμοποιήσιμες ή ανακυκλώσιμες έως το 2030.

Μπαταρίες και οχήματα

Οι ευρωβουλευτές ενέκριναν νέους κανόνες που ορίζουν υποχρεωτικές προδιαγραφές για όλες τις μπαταρίες που διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά. Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι οι μπαταρίες θα πρέπει να παράγονται με τις μικρότερες δυνατές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη χρήση υλικών που λαμβάνονται με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και των κοινωνικών και οικολογικών προτύπων.

Κτίρια και κατασκευές

Ο κατασκευαστικός τομέας αντιπροσωπεύει πάνω από το 35% των συνολικών αποβλήτων της ΕΕ. Η Επιτροπή ανακοίνωσε την αναθεώρηση του κανονισμού για τα προϊόντα του κατασκευαστικού τομέα για να εκσυγχρονίσει τους κανόνες που ισχύουν από το 2011.

Η Ευρωβουλή ζητά την αύξηση της διάρκειας ζωής των κτιρίων, τη θέσπιση στόχων μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα των κατασκευαστικών υλικών και αυστηρότερες απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης και απόδοσης πόρων.

Διαχείριση και μεταφορά αποβλήτων

Η ΕΕ παράγει πάνω από 2,5 δισ. τόνους αποβλήτων ετησίως. Το 2020, οι εξαγωγές αποβλήτων της ΕΕ προς τρίτες χώρες ανήλθαν σε 32,7 εκατομμύρια τόνους. Η πλειονότητα συνιστά σιδηρούχα και μη σιδηρούχα απορρίμματα μετάλλων, καθώς και απορρίμματα από χαρτί, πλαστικό, ύφασμα και γυαλί, και εξάγεται στην Τουρκία, την Ινδία και την Αίγυπτο.

Η Ευρωβουλή καλεί τις χώρες της ΕΕ να αυξήσουν την ανακύκλωση υψηλής ποιότητας, να καταργήσουν σταδιακά την υγειονομική ταφή και να ελαχιστοποιήσουν την αποτέφρωση αποβλήτων. Τον Ιανουάριο του 2023, το Κοινοβούλιο ενέκρινε τη διαπραγματευτική του θέση σχετικά με τους κανόνες για τις μεταφορές αποβλήτων, οι οποίοι στοχεύουν στην προώθηση της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης, και στη μείωση της ρύπανσης.

Σύμφωνα με τους νέους κανόνες, η διαχείριση των εξαγόμενων αποβλήτων θα πρέπει να πραγματοποιείται με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο στις χώρες προορισμού ενώ κρίνεται αναγκαία η καλύτερη αντιμετώπιση των παράνομων μεταφορών αποβλήτων.

Η Ευρωβουλή ζητά περισσότερη διαφάνεια και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις μεταφορές εντός της ΕΕ και θέλουν να απαγορευτούν οι εξαγωγές επικίνδυνων αποβλήτων από την ΕΕ σε χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ. Επιθυμούν επίσης να απαγορεύσουν την εξαγωγή πλαστικών αποβλήτων σε χώρες εκτός ΟΟΣΑ και να καταργήσουν σταδιακά τις εξαγωγές τους στις χώρες του ΟΟΣΑ εντός τεσσάρων ετών.

✓ ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (SDGs)

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals- SDGs) θεσμοθετήθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2015, στο πλαίσιο της "2030 Agenda for Sustainable Development". Οι 17 ΣΒΑ περιλαμβάνουν θέματα όπως η πείνα, η φτώχεια, η υγεία & ευημερία, η εκπαίδευση, η ισότητα, το περιβάλλον και το κλίμα, ισχυρούς θεσμούς, ειρήνη και δικαιοσύνη. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί για την επίτευξη των ΣΒΑ, όπως αυτό αποτυπώνεται στις στρατηγικές 'Towards a Sustainable Europe by 2030', 'European Green Deal' και σε διάφορες εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της. Οι ΣΒΑ ενσωματώνονται σε όλες τις προτάσεις, τις πολιτικές και τις στρατηγικές της Επιτροπής. Και οι 17 ΣΒΑ περιλαμβάνονται σε μία ή περισσότερες από τις έξι πρωταρχικές φιλοδοξίες που ανακοινώθηκαν στις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές της προέδρου Φον Ντερ Λάιεν, όπως απεικονίζεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Η Ελλάδα δίνει προτεραιότητα στους ΣΒΑ 6, 7, 11, 12, 13, 14 και 15, οι οποίοι σχετίζονται με το περιβάλλον, αναδεικνύοντας τη σημασία που αποδίδει η χώρα στην αξία του φυσικού περιβάλλοντος (χερσαίου και θαλάσσιου) ως μοχλού ανάπτυξης π.χ. μέσω της ανάπτυξης ποιοτικού τουρισμού και της παραγωγής αγροτικών προϊόντων και τροφίμων υψηλής αξίας, τομείς που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της Ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, οι παραπάνω ΣΒΑ συνδέονται με την κοινωνική ευημερία καθώς διασφαλίζουν την ανθρώπινη υγεία, υψηλό επίπεδο οικοσυστημικών υπηρεσιών και πρόσβαση σε ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ

Ο στόχος 14 (SDG14) «Ζωή στο Νερό» 2 αφορά στην προστασία και τη βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων για βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ περιλαμβάνει τους εξής επιμέρους στόχους:

14.1 Έως το 2025, να υπάρξει πρόληψη και σημαντική μείωση όλων των μορφών θαλάσσιας ρύπανσης, ιδίως της ρύπανσης από χερσαίες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων απορριμμάτων και της ρύπανσης από θρεπτικές ουσίες.

14.2 Έως το 2020, να επιτευχθεί μια βιώσιμη διαχείριση και προστασία των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων μέσω της ενίσχυσης της ανθεκτικότητάς τους, καθώς και η ανάληψη δράσης για την αποκατάστασή τους, έτσι ώστε να καταστούν οι ωκεανοί υγιείς και παραγωγικοί.

14.3 Να υπάρξει ελαχιστοποίηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οξίνισης των ωκεανών, μέσω της ενίσχυσης της επιστημονικής συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα.

14.4 Έως το 2020, να υπάρξει αποτελεσματική ρύθμιση της αλιευτικής συγκομιδής και τερματισμός της υπέρ αλίευσης, της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, των καταστρεπτικών αλιευτικών τεχνικών, καθώς και εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων βασισμένων στην επιστήμη, έτσι ώστε να αποκατασταθούν τα αποθέματα αλιευμάτων το συντομότερο δυνατό, τουλάχιστον σε επίπεδα που θα επιτρέπουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση.

14.5 Έως το 2020, να επιτευχθεί η διατήρηση τουλάχιστον του 10% των θαλάσσιων και παράκτιων περιοχών, σύμφωνα με το εθνικό και διεθνές δίκαιο και με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία.

14.6 Έως το 2020, να υπάρξει απαγόρευση συγκεκριμένων μορφών επιδοτήσεων αλιείας, οι οποίες συντελούν στην πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα και την υπερεκμετάλλευση, εξάλειψη των επιδοτήσεων που συντελούν στην παράνομη, λαθραία και άναρχη αλιεία, και αποφυγή της εισαγωγής νέων τέτοιων επιδοτήσεων, αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι η κατάλληλη και αποτελεσματική ειδική και διαφοροποιημένη μεταχείριση των αναπτυσσόμενων και λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των διαπραγματεύσεων που διενεργούνται στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου σχετικά με τις αλιευτικές επιδοτήσεις.

14.7 Έως το 2030, να επιτευχθεί αύξηση των οικονομικών ωφελειών για τα μικρά νησιωτικά αναπτυσσόμενα κράτη και τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες από τη βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων, μέσω της βιώσιμης διαχείρισης της αλιείας, των υδατοκαλλιεργειών και του τουρισμού.

✓ **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ 2030**

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030 βρίσκεται στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Στρατηγικής και της Στρατηγικής 'Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο' και της ΣΣ ΚΑΠ. Η βασική στόχευση είναι η δημιουργία υγιών και ανθεκτικών φυσικών οικοσυστημάτων τα οποία να μπορούν να υποστηρίξουν τις ανάγκες των πολιτών και της βιώσιμης ανάπτυξης της ΕΕ. Ανάμεσα τους, η αύξηση των φυσικών οικοσυστημάτων και η αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, η μείωση της χρήσης χημικών στη γεωργία, η προστασία των επικονιαστών, η ουσιαστική ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας και η ενίσχυση της βιοποικιλότητας των αγροτικών περιοχών. Πάνω από 20 δις ευρώ αναμένεται να κατευθύνονται κατ'έτος στην υποστήριξη της στρατηγικής για την βιοποικιλότητα, ενθαρρύνοντας επιχειρήσεις, δημόσια διοίκηση και τοπική αυτοδιοίκηση να ενσωματώσουν τις θεωρήσεις της στις αποφάσεις τους.

✓ **ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ) ΕΛΛΑΔΑΣ**

Το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και των αγροτικών περιοχών της Χώρας. Μέσω των παρεμβάσεων του επιχειρεί να σηματοδοτήσει την στροφή σε ένα νέο παραγωγικό μοντέλο για την

Ελληνική Γεωργία αλλά και το σύνολο του αγρο-διατροφικού τομέα, που α) εδράζεται στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα δίκαιο γεωργικό εισόδημα στον παραγωγό, β) είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις – προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, με μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος της γεωργίας παρέχοντας παράλληλα στον καταναλωτή ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα. Σηματοδοτεί, σε συνέργεια με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ και τους πόρους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών.

Βασικός στόχος του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027, είναι η υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των τομέων της Γεωργίας και των τροφίμων, με τη διασφάλιση βιώσιμων αγροτικών εισοδημάτων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καθώς και με την ενίσχυση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι ειδικοί στόχοι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής είναι :

Η Διασφάλιση ενός βιώσιμου Γεωργικού Εισοδήματος

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

Η βελτίωση της των γεωργών στην αλυσίδα αξίας

Οι περιβαλλοντικοί και κλιματικοί προστασία

Η δημογραφική ανανέωση των απασχολημένων στη γεωργία

Η προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων

Η παραγωγή υγιεινών και υψηλής διατροφικής αξίας προϊόντων

Αναβάθμιση δεξιοτήτων, AKIS και Ψηφιοποίηση του Αγροτικού Τομέα

Η Τ.Α.Σ ενσωματώνεται στο ΠΥΛΩΝΑ 2 του ΣΣ ΚΑΠ, και εντάσσεται στον ειδικό στόχο 8. Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της βιο-οικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας.

✓ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ - ΕΣΠΑ 2021-2027

Σύμφωνα με τον Εθνικό Σχεδιασμό (ΕΣΠΑ 2021-2027), ο κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία, κατά τα επόμενα χρόνια, είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας καθώς και η στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την έρευνα και την καινοτομία.

Ειδικότερα, οι οικονομικές και πολιτικές προτεραιότητες της χώρας είναι:

- αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών ως ποσοστό του ΑΕΠ
- ενίσχυση της μισθωτής εργασίας και η μείωση της παραοικονομίας
- επένδυση στην εκπαίδευση και τη γνώση
- αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων
- προώθηση της τεχνολογίας αιχμής, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης
- επίτευξη φιλόδοξων περιβαλλοντικών στόχων
- υποστήριξη των αδύναμων νοικοκυριών
- ενίσχυση της βασικής έρευνας μέσω της άρσης αγκυλώσεων στα πανεπιστήμια
- κίνητρα για ενίσχυση της καινοτομίας
- ριζική αναβάθμιση του συστήματος κατάρτισης για ανέργους και εργαζόμενους
- συνέχιση και εμπάθυνση της ψηφιακής μεταρρύθμισης στη δημόσια διοίκηση
- εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες
- αναδιάρθρωση του συστήματος υγείας με προτεραιότητα στην ψηφιοποίηση
- ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων
- στροφή σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με άμβλυση του κόστους μετάβασης και στήριξη των τοπικών κοινωνιών κατά την απολιγνιτοποίηση.

Το Σχέδιο Ανάπτυξης αποτελεί βασικό κείμενο αναφοράς για τις στρατηγικές επιλογές του ΕΣΠΑ και κατ' επέκταση των Προγραμμάτων του.

Παράλληλα με το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική οικονομία ολοκληρώθηκε και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την περίοδο 2021-2025. Το ΕΠΑ θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ 2021-2025 αναπτύσσονται σε πέντε πυλώνες: Έξυπνη Ανάπτυξη, Πράσινη Ανάπτυξη, Κοινωνική Ανάπτυξη, Ανάπτυξη Υποδομών και Εξωστρέφεια. Τα διαλαμβανόμενα στο ΕΠΑ επίσης επηρεάζουν το σχεδιασμό ΕΣΠΑ και Προγραμμάτων επιδιώκοντας την ανάπτυξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και για την ώθηση της ευρωπαϊκής οικονομίας να ανακάμψει από την πανδημία, οι Αρχηγοί των Κρατών-Μελών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησαν με βάση τη σχετική πρόταση της Επιτροπής, σε ένα σημαντικότατο πακέτο ανάκαμψης για την περίοδο 2021-2027, το οποίο συνδυάζει το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) με το νέο μέσο ανάκαμψης "Next Generation EU". Η κεντρική ιδέα του Ευρωπαϊκού πακέτου ανάκαμψης βασίζεται σε τέσσερις στόχους πολιτικής:

- Προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης
- Ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας
- Μετριασμός των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης
- Υποστήριξη του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού.

Η ΕΕ στο πλαίσιο του νέου εργαλείου "Next Generation EU" θα δανειστεί κεφάλαια για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις κεφαλαιαγορές, έτσι ώστε να χρηματοδοτηθεί η προσπάθεια ανάκαμψης και προκειμένου να παράσχει στην ΕΕ τα μέσα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχει δημιουργήσει η πανδημία COVID-19. Κάτι τέτοιο θα επιτρέψει τη μεταφορά νέων αυξημένων πόρων σε προγράμματα όπως ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το REACT-EU, το πρόγραμμα Horizon Ευρώπη, το InvestEU η Αγροτική Ανάπτυξη, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το RescEU κ.α.

✓ **ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (RECOVERY AND RESILIENCE FACILITY - RRF)**

Συστάθηκε για την αντιμετώπιση της COVID-19 κρίσης και τη στήριξη της μετάβασης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία. Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με συνολικό προϋπολογισμό 672,5 δις ευρώ (εκ των οποίων 312,5 δις ευρώ επιχορηγήσεις και 360 δις ευρώ με τη μορφή δανείων) θα στηρίζει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ιδίως σε πράσινες και ψηφιακές τεχνολογίες, με διαρκή αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ένωσης.

Το 70% των πόρων του RRF πρέπει να δεσμευτεί τα έτη 2021 και 2022 και το 30% των πόρων το έτος 2023. Για την υλοποίηση, τα Κράτη-Μέλη καταρτίζουν εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναλύοντας τις προβλεπόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις και τα οποία εγκρίνονται από την Επιτροπή.

Συμπληρωματικά με το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το REACT-EU αφορά πιο βραχυπρόθεσμες δράσεις αντιμετώπισης της κρίσης σε τομείς που χαρακτηρίζονται καίριας σημασίας για να τεθούν οι βάσεις μιας υγιούς ανάκαμψης (δημιουργία θέσεων απασχόλησης, πράσινη συμφωνία, ψηφιακή μετάβαση). Το REACT-EU περιλαμβάνει πρόσθετα κονδύλια ύψους 47,5 δις ευρώ σε επίπεδο ΕΕ, τα οποία θα διατεθούν στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΕΒΑ. Τα εν λόγω πρόσθετα κονδύλια θα χορηγηθούν από το Next Generation EU για την περίοδο 2021-2022.

Το Ελλάδα 2.0 είναι ένας θεμελιώδης οικονομικός και κοινωνικός μετασχηματισμός, που επιδρά στην οικονομική δραστηριότητα, αλλά και στις τεχνολογίες, τις συμπεριφορές και τους θεσμούς με στόχους:

- Τον περιορισμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας covid και της κρίσης που δημιούργησε.

- Την αντιμετώπιση υπάρχοντων παραγωγικών και επενδυτικών κενών
- Την ενίσχυση ανάπτυξης, δημιουργίας θέσεων εργασίας, βελτίωση οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας.

ΠΥΛΩΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Πυλώνας 1: Πράσινη Μετάβαση

Πυλώνας 2: Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Πυλώνας 3: Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή

Πυλώνας 4: Ιδιωτικές Επενδύσεις και Μετασχηματισμός της Οικονομίας

ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ:

✓ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2021-2027

Βασική κατεύθυνση της Συνολικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στην Π.Π. 2021-2027 είναι η ενδυνάμωση & η λειτουργική διασύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων της, για μία ανταγωνιστική, εξωστρεφή, καινοτόμα αειφόρο οικονομία, συνδεδεμένοι όλοι οι τομείς της οικονομίας στο πλαίσιο της αλυσίδας αξιών ανά νησί, με έμφαση στην εμβάθυνση & διεύρυνση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για το παραγωγικό μετασχηματισμό & τη κοινωνική συνοχή της Περιφέρειας.

Στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο»

Στην παραπάνω κατεύθυνση έρχεται να συμβάλλει και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Ως μέρος της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΒΑ, η στρατηγική του Προγράμματος, έχει ως στόχο την ενδυνάμωση της «τοπικότητας» του σχεδιασμού & της εφαρμογής του, με τη μέγιστη δυνατή σχετική κινητοποίηση όλου του δυναμικού των νησιών, καθώς και την ενδυνάμωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Στόχος Πολιτικής (ΣΠ) 5: Χωρική Συνοχή & Τοπική Ανάπτυξη και η Στρατηγική Επιλογή της Περιφέρειας

Αποτελεί στρατηγική επιλογή της Περιφέρειας η διευρυμένη εφαρμογή και μεγαλύτερη εμβάθυνση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Στρατηγικών τη νέα περίοδο στο πλαίσιο της άμβλυνσης σε σημαντικό βαθμό των προβλημάτων διπλής περιφερειακότητας της Περιφέρειας και της συμβολής στην αποτελεσματικότητα των πόρων.

Βάσει αυτής της επιλογής, στο πλαίσιο του Προγράμματος αξιοποιούνται όλα τα «εργαλεία» χωρικού σχεδιασμού της νέας προγραμματικής περιόδου, όπως είναι η Τοπική Ανάπτυξη με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων_ ΤΑΠΤΟΚ).

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο της Π.Π., στρατηγικές ΤΑΠΤΟΚ θα χρηματοδοτηθούν κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά από τον Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 5 και το Ταμείο ΕΔΕΤ ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης). Στο από τον Αύγουστο 2022 εγκεκριμένο Πρόγραμμα «Βόρειο Αιγαίο» 2021-2027, η εφαρμογή των στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ εκτός από το ΕΤΠΑ θα χρηματοδοτηθεί και με πόρους του Κοινωνικού Ταμείου (ΕΔΕΤ ΕΚΤ+). Συγκεκριμένα, οι στρατηγικές ΤΑΠΤΟΚ στο Βόρειο Αιγαίο καλούνται να εξυπηρετήσουν του στόχους που το Πρόγραμμα θέτει στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων :

- 5 / 'Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων και βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών' (ΕΤΠΑ) (κυρίως),

- 1 / 'Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, με αύξηση του μεγέθους και της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, κυρίως μέσω και της έξυπνης εξειδίκευσης' (ΕΤΠΑ) και
- 4B / 'Κοινωνική Ένταξη και Αντιμετώπιση της Φτώχειας' (ΕΚΤ+)

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα προβλέπει τέσσερις Στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης με χρήση του εργαλείου ΤΑΠΤΟΚ αντίστοιχα για τα νησιά Σάμου, Λήμνου, Χίου & Λέσβου (πλην των αστικών κέντρων των δύο τελευταίων). Η επιλογή στηρίζεται στην ύπαρξη των αντίστοιχων τεσσάρων Ομάδων Τοπικής Δράσης (Αναπτυξιακών Εταιρειών) στα νησιά αυτά και στην θετική τους εμπειρία από την εφαρμογή του LEADER, αλλά και στην αντιπροσωπευτικότητα & συμμετοχή των τοπικών φορέων σε αυτές.

✓ **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2021-2027 (ΠΑΛΥΘ)**

Το Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 (ΠΑΛΥΘ), αναπτύσσεται και χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), ακολουθώντας το θεσμικό πλαίσιο των «Κοινών Διατάξεων» Καν(ΕΕ)1380/2021, καθώς και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) Καν(ΕΕ)1380/2013, που έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμες από περιβαλλοντική άποψη και υπόκεινται σε διαχείριση που είναι συμβατή με τους στόχους της επίτευξης οικονομικών και κοινωνικών οφελών, καθώς και οφελών στον τομέα της απασχόλησης.

Το Πρόγραμμα, εξυπηρετεί επίσης την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική της ΕΕ, καθώς και σειρά διεθνών και ευρωπαϊκών στρατηγικών και δεσμεύσεων, που θέτουν ευρύτερους στόχους για την βιώσιμη ανάπτυξη, τη βιοποικιλότητα, την πράσινη μετάβαση, και τη θαλάσσια διακυβέρνηση.

Η στρατηγική για την χωρική ανάπτυξη με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων εξειδικεύεται στη προτεραιότητα 3.

Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Ειδικός στόχος 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Ο Ειδικός Στόχος περιλαμβάνει έναν τύπο δράσεων που αφορά στην ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων σε στοχευμένες περιοχές για την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής, του πολιτισμού, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και την επίτευξη της **καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (GES)**.

Περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση των **οικονομιών** των τοπικών κοινοτήτων και της κοινωνικής της συνοχής, καθώς και προπαρασκευαστικές δράσεις για την ανάπτυξη των ΤΑΠΤΟΚ, ενέργειες για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης, δράσεις συνεργασίας κλπ.

Επίσης με στόχο την στήριξη και την ανάπτυξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της γαλάζιας οικονομίας που προέρχονται από την Έξυπνη Εξειδίκευση (S3) θα συμπεριληφθούν δράσεις από την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS), για την κατάρτιση της οποίας διενεργείται από την ΕΑΣ εμπειρογνωμοσύνη που θα περιλαμβάνει αναφορά στην αλιεία, της υδατοκαλλιέργειας και στη **Γαλάζια Οικονομία**.

Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο των ΤΑΠΤΟΚ δύναται να χρηματοδοτηθούν οι ακόλουθες δράσεις:

- Προπαρασκευαστικές δράσεις για τις ΤΑΠΤΟΚ (Εκπόνηση στρατηγικών για της περιοχές παρέμβασης, μελέτες για της περιοχές, δράσεις επικοινωνίας και διαβούλευσης, κ.α.).
- Ενέργειες για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης (κάλυψη λειτουργικού κόστους ΟΤΔ, δράσεις κατάρτισης στελεχών ΟΤΔ, κ.α.).
- Στήριξη της δικτύωσης και της συνεργασίας με άλλες τοπικές κοινότητες με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανταλλαγή καλών πρακτικών σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, στο πλαίσιο διεδαφικών και διακρατικών συνεργασιών των ΟΤΔ.

- Δράσεις ενίσχυσης της μικρής παράκτιας αλιείας
- Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας, με έμφαση στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων (εκπαίδευση, κατάρτιση) σε επιλεγμένες δραστηριότητες κομβικές για τις περιοχές παρέμβασης.
- Εισαγωγή καινοτομίας, ορθών πρακτικών ή/και υλοποίηση επενδύσεων για την αξιοποίηση και ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος.
- Παρεμβάσεις και έργα για την αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας των περιοχών, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, την βελτίωση της καθημερινότητας μέσω χρήσης ΤΠΕ και της ανάπτυξης του επιπέδου υγείας και εκπαίδευσης, κλπ.

**«"ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕ ΎΡΑΜΑ"
ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»**

Στο πλαίσιο των παραπάνω πολιτικών διαμορφώνεται η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική ΠΑΛΥΘ για την αλιευτική ζώνη ενδιαφέροντος νο.11 για το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ , με αναδιάρθρωση και προσαρμογή της με κεντρική κατεύθυνση τη ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, μια στρατηγική που οφείλει να εισφέρει στην επίτευξη των στόχων των Ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών που εισφέρουν για την χρηματοδότηση του Τ.Π. με άμεση συσχέτιση με τα παρακάτω προγράμματα που θα υλοποιηθούν στο ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ για τη περίοδο 2021-2027.

1. **"LEADER ΓΕΩΡΓΙΑΣ"** - **CLLD/LEADER** στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027. (Ταμείο Ε.Ε. ΕΓΤΑΑ)
2. **"LEADER ΠΕΠ"** - **ΤΑΠΤΟΚ** στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2021 – 2027», Προτεραιότητα 6 «Ενίσχυση της Χωρικής Συνοχής των νησιών της Περιφέρειας μέσω ολοκληρωμένων και βιώσιμων στρατηγικών και με την συμμετοχή των πολιτών», Ειδικός Στόχος 5.ii - Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (Ταμεία Ε.Ε. ΕΤΠΑ & ΕΚΤ+) (5.2, 1.3 & 4B.1)
3. **"LEADER ΑΛΙΕΙΑΣ"** - **CLLD/LEADER** στο πλαίσιο του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021 - 2027, προτεραιότητα του Ε.Τ.Θ.Α.Υ.: «3. Ενθάρρυνση της ανάπτυξης βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας και προώθηση της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας σε παράκτιες και εσωτερικές περιοχές» συνδέεται με τον ειδικό στόχο 3.1 όπως αυτός έχουν οριστεί βάσει του παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού 2021/1139 του Ταμείου. Ειδικός Στόχος 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές καθώς και σε περιοχές εσωτερικών υδάτων, και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. (Ταμείο Ε.Ε. ΕΤΘΑΥ)

Το Σχέδιο του **Τοπικού προγράμματος ΠΑΛΥΘ** για το **ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ**, εκκινεί από την αντίληψη ότι τα γεωγραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής, σε συνδυασμό με τους διαθέσιμους και τους εν δυνάμει οικονομικούς πόρους, την ιστορική κληρονομιά και την πολιτιστική παράδοση, προδιαγράφουν «δεσμευτικά» τις κατευθύνσεις που μπορεί να ακολουθήσει η ανάπτυξη της περιοχής. Ασφαλώς, στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, καμία πρόταση διαμόρφωσης αναπτυξιακής στρατηγικής δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής, αν δεν λαμβάνει υπόψη της και τις επιπτώσεις που ασκεί η παγκόσμια αναδιοργάνωση της οικονομίας και ο παγκόσμιος ανταγωνισμός.

Καμιά τοπική, εθνική ή υπερεθνική οικονομία δεν μπορεί να αναπτυχθεί σε συνθήκες απομόνωσης. Ωστόσο, η διαμόρφωση της στρατηγικής ανάπτυξης κάθε περιοχής δεν μπορεί παρά να θεμελιώνεται στο στέρεο έδαφος των τοπικών δυνατοτήτων.

Με τη συνεκτίμηση όλων αυτών των διαστάσεων, δεδομένων, δυνατοτήτων και περιορισμών, η πρόταση αναπτυξιακής στρατηγικής για το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, επιχειρείται να αποτελέσει ένα σχέδιο κατευθυνόμενης, ισόρροπης, ενδογενώς στηριζόμενης ανάπτυξης, στη βάση δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας και πολλαπλών πηγών εισοδήματος, τη συνεργασία των δημόσιων και ιδιωτικών παρεμβάσεων και τη δημιουργία αλυσίδων αξίας, προστιθέμενη αξία και συνθήκες ανθεκτικότητας με κέντρο τη **θάλασσα και τις επιδράσεις που έχει σε μια νησιωτική περιοχή**.

Ο όρος κατευθυνόμενη ανάπτυξη σημαίνει ότι η αναπτυξιακή προσπάθεια δεν μπορεί, και συνεπώς δεν πρέπει, να αφεθεί στις δυνάμεις και τους αυτοματισμούς της αγοράς. Ο όρος ισόρροπη ανάπτυξη χρησιμοποιείται με ελαφρώς παραλλαγμένο από το σύνηθες περιεχόμενο. Δεν περιγράφει απλώς την επιβαλλόμενη από τις αναπτυξιακές παραμέτρους συνύφανση τομέων και κλάδων, ή μια αντίστοιχη πολιτική ανάπτυξης, η οποία προωθεί με κάποια έννοια ισομέρειας όλο το φάσμα των οικονομικών

δραστηριοτήτων. Υποδηλώνει επίσης μια αντίληψη που διακρίνεται για την ευαισθησία απέναντι στα κοινωνικά (π.χ. οργανωτικά και ιδιοκτησιακά) χαρακτηριστικά του τοπικού οικονομικού σχηματισμού και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της ιδιαίτερης ταυτότητας της περιοχής.

Με τη διάσταση της ενδογενούς στήριξης, νοείται ένας τρόπος ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας, βασιζόμενος κατά προτεραιότητα στους διαθέσιμους τοπικούς, φυσικούς και ανθρώπινους, πόρους αλλά και σε όσους μπορούν να δημιουργηθούν. Πρόκειται για μια μέθοδο ανάπτυξης που θα είναι σε θέση να δημιουργεί και να αναπαράγει τις γνωστικές και λοιπές προϋποθέσεις τοπικής αυτοδυναμίας, χωρίς να θέτει εμπόδια στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

Ο όρος δραστηριότητες μικρής κλίμακας αντανακλά τα δομικά χαρακτηριστικά και τους διαρθρωτικούς περιορισμούς του τοπικού οικονομικού σχηματισμού. Υποδηλώνει ότι οποιαδήποτε αναπτυξιακή πρωτοβουλία οφείλει να ξεκινήσει, σε πρώτη τουλάχιστον φάση, από τις υπάρχουσες μικρές οικονομικές μονάδες.

Η παρούσα αναπτυξιακή πρόταση δεν θεωρεί ότι η μεγάλη επιχείρηση δεν έχει λόγο ύπαρξης. Δέχεται απλώς, ότι, στη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία, δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις άμεσης δημιουργίας ή προσέλκυσης μεγάλων επιχειρήσεων στην περιοχή αυτή. Στο μέλλον μπορεί να καταστεί δυνατή, επιθυμητή, χρήσιμη, ή και απολύτως αναγκαία η εγκατάστασή τους. Ωστόσο, στην παρούσα φάση η οικονομία της περιοχής δύναται να αναπτυχθεί χωρίς την παρουσία τους. Ούτως ή άλλως, η στρατηγική προσέγγιση αφορά τις αρχές της τοπικής συσπείρωσης, τοπικής ενδυνάμωσης, της «από κάτω προς τα πάνω προσέγγισης».

Τα ερωτήματα στα οποία επιχειρεί να δώσει αποτελεσματική απάντηση η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική είναι: Ποιος είναι ο παράγοντας ο οποίος διαφοροποιεί το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ; ποια είναι η ιστορική του διαδρομή και δυναμική και πώς μπορούν οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις κάθε είδους, να επηρεάσουν αυτήν την πορεία και να της δώσουν θετική κατεύθυνση κάτω από ένα κοινό όραμα;

Το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ως το ανατολικό σύνορο της Χώρας και της Ευρώπης προέρχεται από μια ιστορικό-πολιτική μετάλλαξη και έντονη δημογραφική αλλοίωση, με βασικά σημεία αναφοράς την αλλαγή των συνόρων και του βιώσιμου χώρου την δεκαετία του 1920, τις επιδράσεις του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και της δύσκολης μεταπολεμικής περιόδου που ακολούθησε, καθώς και την ιδιαίτερα έντονη εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση που παρατηρήθηκε έως την ένταση των τελευταίων ετών της μείζονος εθνικής κρίσης με την επιπλέον προβολή του Προσφυγικού-μεταναστευτικού ζητήματος όπως εντατικοποιήθηκε το 2015 και αποτελεί μια σύγχρονη πραγματικότητα με διάφορες επιπτώσεις.

Το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ιστορικά αποτελούσε μία ακμάζουσα κοινωνία, οικονομικά αλλά και πολιτιστικά. Αποτέλεσε έδαφος όπου αναπτύχθηκαν πολλαπλές οικονομικές δραστηριότητες, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις, εξαιτίας σημαντικών ιστορικών γεγονότων και διαρθρωτικών μεταβολών ανεκόπησαν και επήλθε οικονομική υστέρηση, με εξέχοντα φαινόμενα την εσωτερική μετανάστευση και αστικοποίηση.

Επίσης, το ακμάζον εμπόριο και η παρακμή της θέσης του Βορείου Αιγαίου ως διαμετακομιστικό κέντρο, αλλά και η ανασφάλεια που προκαλεί η πολιτική αστάθεια με την γειτονική ακτή (και τις τρέχουσες πολιτικές συνθήκες που θα διαμορφώσουν μια νέα πραγματικότητα - άγνωστη - για το μέλλον) συνέτειναν στη συνεχή συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας και την εξάρτηση από τα οικονομικά και παραγωγικά κέντρα.

Σύμφωνα με την ανάλυση και αποτύπωση των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης, τη διαχρονική εξέλιξή τους και τη σύγκρισή τους με τις χωρικές ενότητες στις οποίες ανήκει (το σύνολο της Χώρας, αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση), διαπιστώνεται ότι η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, βρίσκεται σε υστέρηση σε σχέση τόσο ως προς τους Μέσους Όρους της Χώρας, όσο και ως προς αυτούς της Ε.Ε., καθώς και σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες της Χώρας και της Ε.Ε.

Το φαινόμενο αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου δεν συγκλίνει τόσο όσο απαιτείται, τουλάχιστον ονομαστικά, προς τις αναπτυγμένες Περιφέρειες, ιδιαίτερα όσον αφορά στο

κατά κεφαλήν ΑΕΠ και στους γενικούς δείκτες της Αγοράς Εργασίας. Παραμένει ωστόσο, στο στόχο «Σύγκλιση» για τη νέα Προγραμματική Περίοδο, με βάση όμως την αναθεώρηση που ακολουθεί αφού το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, έχει συρρικνωθεί κατά μεγάλο ποσοστό μεταβάλλοντας την θέση σε σχέση με τον μέσο όρο των της Ε.Ε. των 27, με συνέπεια να πρέπει να εκκινήσουν προσπάθειες ανάκαμψης μετά από τη δεύτερη μεγαλύτερη μείωση ΑΕΠ 2010-2019 σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα (INSETE, ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας 2019).

Επιπρόσθετα, από τη λεπτομερέστερη διερεύνηση των διαρθρωτικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών της προτεινόμενης περιοχής, σε τομεακό/θεματικό, αλλά και χωρικό / τοπικό επίπεδο, διαπιστώνονται εγγενείς αδυναμίες, οι οποίες, στο πλαίσιο του έντονα ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με το νησιωτικό χαρακτήρα και το βαθμό «περιφερειακότητας» που χαρακτηρίζει την περιοχή, και τις επάλληλες περιόδους κρίσης δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους ανθεκτικότητας αλλά και αναστροφής ακόμα και της οποιασδήποτε ονομαστικής σύγκλισης είχε επιτευχθεί.

Ακόμη εντονότεροι είναι οι κίνδυνοι για την **ένταση των ενδο-νησιωτικών ανισοτήτων, αλλά και των δια-νησιωτικών και ενδο-περιφερειακών ανισοτήτων** και κατ' ακολουθία για την άμβλυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της περιοχής και της χωρικής ενότητας στην οποία εντάσσεται, και την ένταση της απομόνωσης που είναι επακόλουθο της δημοσιονομικής κρίσης και της ανατροπής του συστημικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος από μια σειρά από έντονες μεταρρυθμίσεις χωρίς περίοδο προσαρμογής και αναδιάταξης όπως εντοπίστηκε στην ανάλυση SWOT.

Δεν θα πρέπει δε, να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι η οικονομία της περιοχής στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό στον **αγροτικό και αλιευτικό τομέα**, παρόλη τη φθίνουσα τάση που αυτοί παρουσιάζουν και παρόλα τα προβλήματα διάθεσης των παραγόμενων προϊόντων.

Τα Αγροτικά και Αλιευτικά προϊόντα της περιοχής χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερη ποιότητα, σε σχέση με τον ανταγωνισμό των αγορών και τις παραγωγικές διαδικασίες που ακολουθούνται. Το «γηρασμένο» ή/και υποαπασχολούμενο εργατικό δυναμικό που απασχολείται στον αγροτικό και **αλιευτικό τομέα**, σε σχέση με τα διαρθρωτικά προβλήματα τους, όπως **το πλήθος των μικρών σκαφών και της αποδοτικότητάς τους** όπως και του αγροτικού κλήρου, η καχεξία σε νέες μεθόδους παραγωγής και βασικές υποδομές, έχουν σαν αποτέλεσμα τη χαμηλή ακόμα αποδοτικότητα της εργασίας, αλλά και του κεφαλαίου όπως αποτυπώνεται όχι μόνο στους στατιστικούς δείκτες, αλλά κυρίως στη δυσανασχέτηση των νέων στην ιδέα ενασχόλησης επαγγελματικά με την γεωργία και αλιεία και την έλλειψη ευκαιριών για τους νέους και γυναίκες οδηγώντας στην ένταση του **φαινομένου φυγής των νέων (brain drain)**,

Στο δευτερογενή τομέα της κυριαρχούσαν οι κατασκευές που πλέον έχουν υποστεί καθίζηση και λόγω των πληθωριστικών πιέσεων και τη μείωση της ονομαστικής αγοραστικής αξίας, δραστηριότητα με καθαρά τοπικό χαρακτήρα και εξαρτώμενο από εξωγενείς παράγοντες, η οποία επηρεάζει σημαντικό μέρος της οικονομίας. Η μεταποίηση αλιευτικών και γεωργικών προϊόντων προβάλλει ως μια σοβαρή προοπτική ανάπτυξης και στον γεωργικό τομέα αλλά και στον τομέα των αλιευτικών προϊόντων όπου έχουν γίνει προσπάθειες, και αναμένεται να διαπιστωθεί τι εύρος της επίδρασης και της μεταβολής των δεικτών.

Όσον αφορά στον τριτογενή τομέα, ο οποίος μεγεθύνεται πλέον στατιστικά ως αποτέλεσμα της συρρίκνωσης των άλλων τομέων, αυτός στηρίζεται κυρίως στη δημόσια διοίκηση, σε μεταπρατικές δραστηριότητες με βάση στην δραστηριοποίηση του κατασκευαστικού τομέα ως υπηρεσία, και ακολουθούν υπηρεσίες και ο Τουρισμός.

Ιδιαίτερα δε, όσον αφορά στον τουρισμό, παρά τα σημαντικά πλεονεκτήματα της Περιοχής, ως προς τη διάθεση εξαιρετικά πλούσιων φυσικών και κυρίως πολιτιστικών πόρων, αλλά και σε σχέση με το νησιωτικό της χαρακτήρα, εμφανίζεται άτονος έως και φθίνων, σε σύγκριση με την εξέλιξη των

μέσων όρων της Χώρας, τόσο σε αριθμούς αφίξεων και διανυκτερεύσεων τουριστών, όσο και σε προσφορά τουριστικών υπηρεσιών **με την εκκωφαντική ανατροπή των γνωστών συνθηκών λόγω του προσφυγικού ζητήματος** (Μείωση στην τουριστική αγορά κατά μ.ο.65% το καλοκαίρι 2016) της πανδημίας 2020-2021 και της ενεργειακής και πληθωριστικής πίεσης τη τελευταία διετία.

Εκτός όμως από τα βασικά, μακροοικονομικά και παραγωγικά χαρακτηριστικά, σε επίπεδο τομέων ή / και οικονομικών δραστηριοτήτων, η Περιοχή, συνεχίζει να παρουσιάζει έντονα διαρθρωτικά προβλήματα στην επί μέρους παραγωγική της δομή, στην αξιοποίηση καινοτομιών, νέων τεχνολογιών, στον κοινωνικό-οικονομικό της ιστό και στις υποδομές της, τα οποία έχουν αναφερθεί αναλυτικά στα προηγούμενα κεφάλαια της swot.

Τα παραπάνω αναφερθέντα και παραμένοντα επί σειρά ετών αρνητικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιοχής, εκ των οποίων ορισμένα επιδεινώνονται, σε συνδυασμό με την ένταση του διεθνούς ανταγωνισμού και την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, τεκμηριώνουν την ανάγκη **προσανατολισμού της αναπτυξιακής στρατηγικής του σχεδίου στη στήριξη της Κοινωνικής Συνοχής**.

Θα πρέπει να υπάρξει επικεντρωμένη στόχευση στο πλαίσιο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, με σκοπό τη συμμετοχή του τοπικού προγράμματος στη συνολική προσπάθεια που συντελείται για είσοδο σε τροχιά ανάπτυξης, η οποία θα συμβάλλει στη μεγέθυνση του συνόλου της οικονομίας και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της, έτσι ώστε να οδηγηθεί η περιοχή στην πραγματική σύγκλιση με τις ανεπτυγμένες περιφέρειες της Χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να καθοδηγείται από την αναπτυξιακή δυναμική σε τομείς της πολιτικής και σε δράσεις που μπορεί και πρέπει η περιοχή να αξιοποιήσει, να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται και να δράσει για την άμβλυνση των απειλών.

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική όπως έχει διαφανεί μέσω των εντατικών διαβουλεύσεων δηλαδή το **"κοινό αίσημα"** της περιοχής (που αντιλαμβάνεται και καταγράφουν οι 4 ΟΤΦ από την δραστηριότητα της διαβούλευσης στο πεδίο), θα πρέπει να εστιάζει στο να μετατρέψει το μέχρι σήμερα συγκριτικό μειονέκτημά της (απόσταση), που είναι ο νησιωτικός χαρακτήρας της, σε συγκριτικό πλεονέκτημα, στηριζόμενη παράλληλα στα αντικειμενικά συγκριτικά πλεονεκτήματά της, όπως:

- Την εκτεταμένη και αξιόλογη αγροτική και αλιευτική φυσιογνωμία και φυσικό περιβάλλον, το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό υπόβαθρο και τους θαλάσσιους πόρους, που δεν έχουν πληγεί σε ιδιαίτερα από τις μέχρι σήμερα ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Οι παραπάνω παράγοντες δημιουργούν προϋποθέσεις για διεύρυνση, εμπλουτισμό και διαφοροποίηση του τουριστικού κυρίως προϊόντος, με την κατάλληλη αξιοποίηση των εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, αλλά και την αύξηση της εν γένει ανταγωνιστικότητας του.
- Την υψηλή ποιότητα των γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων που έχουν αποκτήσει φήμη σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, έχουν παγιωθεί σε διατροφικές συνήθειες και έχουν συνδεθεί με άλλα προϊόντα (π.χ. ούζο Λέσβου), φέρουν δηλαδή χαρακτηριστικά που εγείρουν σημαντικές προσδοκίες και προοπτικές αλληλοτροφοδότησης των τομέων και της εικόνας της περιοχής.
- Την κατάλληλη διαδικασία μεταποίησης και εμπορίας, η οποία θα ενισχύσει τη διασύνδεση των επιμέρους τομέων και κλάδων της παραγωγικής / οικονομικής δραστηριότητας, έτσι ώστε να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία του συνόλου των παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- Την ενίσχυση και αξιοποίηση του πληθυσμού που βρίσκεται σε παραγωγική ηλικία και άμβλυνση της ανεργίας που αποτελεί το μείζον κοινωνικό πρόβλημα για τη περιοχή. Με την εξειδίκευση και τη

σταδιακή βελτίωση του επιπέδου κατάρτισης και των δεξιοτήτων του, δημιουργεί σημαντικά θετικές προοπτικές ανάληψης παραγωγικών και κοινωνικών πρωτοβουλιών για αυτοτροφοδοτούμενη, αειφόρο ανάπτυξη και την εισαγωγή καινοτομιών.

- Την ομοιογένεια του πληθυσμού της περιοχής και τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά του, βασισμένα σε ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία, τα οποία δημιουργούν ελκυστικό κοινωνικό πρότυπο για ανάπτυξη παραγωγικών και κοινωνικό-πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- Την ύπαρξη αλιευτικών κοινοτήτων και παραγωγικής αγροτικής βάσης στο ανθρώπινο δυναμικό που εξαρτώνται από την αγροτική και αλιευτική δραστηριότητα και την επιτακτική ανάγκη στήριξης τους με ενίσχυση της πολυαπασχόλησης.
- Τη δημιουργία ή/και βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών που θα καταστήσουν την περιοχή **"ένα τόπο που αξίζει να ζεις"**.

1.3.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Έχοντας ως βάση και οδηγό προσανατολισμού τα παραπάνω δεδομένα και την ανάλυση που προηγήθηκε διαμορφώνεται η διάρθρωση και πρόταση **Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής του ΠΑΛΥΘ**

1.3.1.1 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ

Η αναπτυξιακή στρατηγική του τοπικού προγράμματος απαιτεί τον κατάλληλο συγκερασμό πολιτικών και σχεδιασμού που θα συμβάλλει στην επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης, στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, στην εξωστρέφεια της οικονομίας και στη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης, με παράλληλη άμβλυση των τοπικών και ενδονησιωτικών κοινωνικό-οικονομικών ανισοτήτων αλλά και των διαπεριφερειακών ανισοτήτων κάτω από τον κεντρικό άξονα της **"ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ/ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ"**.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και κάτω από τον προβληματισμό χάραξης ενός ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ που λαμβάνει υπόψη:

- ✓ Την ιστορικότητα εφαρμογής της ανεκτικής προσέγγισης - LEADER - στο **ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ**.
- ✓ Την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης - αναγνώριση και εξέταση της SWOT ανάλυσης από την εντατική προσπάθεια των 4 συνεργαζόμενων ΟΤΔ στις περιοχές τους και την επιτελική σύνοψη- συγκερασμό σε **επίπεδο ΕΝΙΑΙΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ - ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ**.
- ✓ Τους προβληματισμούς που θέτει η ίδια η κοινωνία και οι κοινότητες, φορείς και κάτοικοι σε όλο το εύρος του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ με τη διαδικασία συμμετοχής τόσο των φορέων που φέρουν το βάρος των αναπτυξιακών επιλογών και εφαρμογής τους για το κοινό, όσο και των κατοίκων στη χάραξη της στρατηγικής και τη διαμόρφωση αναγκών με διαδικασία ανακάλυψης και διερεύνησης των αναγκών.
- ✓ Την Επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της Ε.Ε.
- ✓ Τον σχεδιασμό και τις προτεραιότητες των ΠΑΛΥΘ 2021-2027, ΣΣ ΚΑΠ, & Βόρειο Αιγαίο 2021-2027,.
- ✓ Τις οριζόντιες πολιτικές για ενίσχυση της απασχόλησης, ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση ίσων ευκαιριών.

Η τοπική αναπτυξιακή στρατηγική δεν μπορεί να είναι μια απλή καταγραφή μέτρων και δράσεων αλλά μια σταθερή και μακροπρόθεσμη θέση έναντι των χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης.

Για το **ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ** το **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ** το οποίο συσπειρώνει τις δυνάμεις της περιοχής και πάνω στο οποίο αρθρώνονται οι προτάσεις της Τ.Α.Σ. - Τ.Π. είναι:

(ΒΑΣΙΚΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ)

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΣ, ΜΕ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΥ ΘΑ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ, ΤΗΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΟΥ, ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΗΣ "ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ/ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ" ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ. ΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό το όραμα, απαιτείται η δημιουργία συνθηκών κινήτρων, απαιτείται στοχευμένη χρηματοδοτική ενίσχυση σε ειδικούς τομείς και κλάδους της νησιωτικής μας κοινωνίας συνολικά, ισότιμα και κυρίως σε διαφοροποιημένες δράσεις και συντονισμένες ενέργειες, τόσο των τοπικών και περιφερειακών φορέων, όσο και των κεντρικών φορέων που εφαρμόζουν τομεακές πολιτικές, καθώς και ένα μέσο-μακροπρόθεσμο διάστημα που να υπερβαίνει τη διάρκεια μιας προγραμματικής περιόδου.

Κατά τη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027), είναι δυνατό να τεθούν οι βάσεις και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μια δυναμική και αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη της περιοχής. Είναι μια ευκαιρία να δημιουργηθούν αντιστάσεις έναντι της σαρωτικής κοινωνικοοικονομικής κρίσης της κρίσης του προσφυγικού, της πανδημίας που ανέδειξαν όχι μόνο τις δομικές ατέλειες του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά δημιούργησαν και φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φαινόμενα φτώχειας τα οποία αποσαθρώνουν τους κοινωνικούς δεσμούς. Σε ένα νησιωτικό και μικρό ουσιαστικά κοινωνικό σύστημα όπως η **Πολυνησία του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ** τα φαινόμενα αυτά είναι εξαιρετικά επικίνδυνα και πρέπει να δοθεί έμφαση σε ζητήματα κοινωνικής συνοχής.

Επιπλέον δίνεται η ευκαιρία να δοθεί έμφαση σε συγκέντρωση και επικέντρωση των πόρων του τοπικού προγράμματος σε δράσεις πολλαπλασιαστές, σε συνδυασμό παρεμβάσεων από το σύνολο των ταμείων της Ε.Ε. μέσω των 3 προγραμμάτων ΜΕ ΠΟΛΥΤΟΜΕΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ σε αγροτικές και παράκτιες περιοχές ώστε να δημιουργηθούν πιλοτικές παρεμβάσεις που θα οδηγήσουν προς την οικονομική και κατά συνέπεια κοινωνική ανάκαμψη και θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς για μελλοντικές προσπάθειες.

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική του ΠΑΛΥΘ ειδικότερα καλείται να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικό τρόπο τα αναπτυξιακά προβλήματα και τις αδυναμίες της περιοχής και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την κινητοποίηση των δυνάμεών της, με την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της.

Στόχος είναι, στο τέλος της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, να προκύψουν σαφείς δείκτες, μετρήσιμοι για τη ανάδειξη των αποτελεσμάτων που θα αποτελέσουν **παραδείγματα ενός μοντέλου ανάπτυξης βασισμένο στην τοπική φυσιογνωμία και ταυτότητα, με έμφαση στη διαφοροποίηση, αλλά και την ενεργοποίηση της ικανότητας των τοπικών κοινοτήτων να αντιστέκονται σε αρνητικές συνθήκες και να προτάσσουν λύσεις στην εποχή μιας βαθιάς κρίσης και παγκόσμιων επιρροών.**

Η Τ.Α.Σ. αποτελεί στο πλαίσιο του ΠΑΛΥΘ πρόκληση για τις 4 ΟΤΔ να υπερβούν την τοπικότητα τους, τα στελέχη, οι διοικήσεις και οι φορείς να συνταχθούν κάτω από ένα όραμα, να συνεργασθούν ισότιμα και αποτελεσματικά και να παράξουν προστιθέμενη αξία.

1.3.1.2 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ/ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ & ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Για να υλοποιηθεί με ρεαλισμό η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική, θα πρέπει να επιτευχθούν σαφείς Στρατηγικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι που συνοπτικά αποτυπώνονται ως εξής:

1. **ΓΑΛΑΞΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ** - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ **ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ** ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ **ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ** ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ **ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ** ΚΑΙ **ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ **ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ** ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, **ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ** ΚΑΙ **ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ**. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.
2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΩΝ ΟΡΩΝ **ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ** ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ, ΜΕ **ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ** ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΖΩΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ **ΘΑΛΑΣΣΑ**, ΕΞΥΠΝΕΣ ΚΑΙ ΑΜΕΣΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.
3. ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ** ΚΑΙ **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ** ΠΟΡΩΝ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ **ΕΙΚΟΝΑΣ** ΚΑΙ ΤΗΣ **ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ** ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΩΣ **ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ**.
4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΩΝ **ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ** ΚΑΙ **ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ**, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ **ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ** ΚΑΙ **ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ**, **ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ**, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ **ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ** ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ **ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ**.

Σε αυτούς τους 4 θεματικούς στόχους της Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής **συνδέονται** οι **ανάγκες** που αναγνωρίστηκαν από τη τοπική κοινωνία στη διαδικασία της **διαβούλευσης** και της εκ νέου **αναγνώρισης** της περιοχής από την ΟΤΔ (**SWOT**).

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική τεκμηριώνεται με την ανάλυση των στρατηγικών στόχων για την προτεινόμενη περιοχή και βασίζεται στις τοπικές ανάγκες. Η μεθοδολογία αναλύεται και εξειδικεύεται περαιτέρω στην ανάπτυξη των ειδικών όρων στα Τεχνικά Δελτία που ακολουθούν.

1.3.1.3 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι ειδικοί διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο του σχεδιασμού της διαβούλευσης στη φάση Α ως συμπέρασμα της εξέτασης της περιοχής και διαβούλευσης με την κοινωνία που ομαδοποιούνται για να αποτελέσουν κατευθύνσεις για την στόχευση της αναπτυξιακής στρατηγικής της Λέσβου στο πλαίσιο της από κάτω προς τα πάνω προσέγγισης.

Οι 7 **ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ** του προγράμματος **ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ** για την ειδικότερη εφαρμογή του ΠΑΛΥΘ 2021-2027:

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
1. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, "ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ" ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ
2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
3. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΜΕΣΩ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΓΝΩΣΗΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ/ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ/ΑΥΤΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΝΕΩΝ, ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΠΟΛΥΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΛΙΕΙΣ.
4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΣΩ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ, ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ
6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ -ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
7. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στην ανάλυση που ακολουθεί, παρατίθεται το υπόβαθρο και η στόχευση του Τ.Π. με παραδείγματα που θα μπορούσαν να αναδείξουν νέες ιδέες εφαρμογής στο Βόρειο Αιγαίο.

Γίνεται προσπάθεια να τονισθεί ότι το Τ.Π. διαχωρίζει την αντίληψη της απλής "οικονομικής" αποζημίωσης όπως οι επιδοτήσεις, και εμφατικά υποστηρίζει την αντίληψη της διαμόρφωσης δύσκολων μεν αλλά αποδοτικών κινήτρων επιχειρηματικότητας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο με έμφαση την ενίσχυση του ΑΕΠ της νησιωτικής περιοχής σε ένα κρίσιμο οικονομικό περιβάλλον.

1.3.2 ΠΙΝΑΚΑΣ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σύμφωνα με ανάλυση τοπικής Στρατηγικής βάσει των στόχων και των αναγκών και της ιεράρχησης αυτών

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΣ, ΜΕ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΥ ΘΑ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ, ΤΗΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΟΥ, ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ "ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ/ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ" ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ. ΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ.					
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις ανάγκες) ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΖΩΝΗ NO.11 - ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΑΤΑΤΑΞΗ	
1 ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.	1. Διαφοροποίηση της οικονομίας, "γαλάζια οικονομία" Δευτερογενής τομέα	ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1	
		ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3	
		ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέροντος (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18	
	2	2. Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων, Τριτογενής Τομέας για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της παράκτιας ζώνης της περιοχής	ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές - βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	2
			ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).	6
			ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές - βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	7
		7. Ανάπτυξη συνεργασίας, εξειδίκευσης και καινοτομίας στη τοπική οικονομία	ΘΣ7	Κινητικότητα φορέων και μεταφορά γνώσης. Εισαγωγή νέων ιδεών από διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων όπως οι θαλάσσιες απειλές, η προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων, νέες μορφές τουρισμού, αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας και ιδεών.	5
			ΘΣ7	Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής με έξυπνες ιδέες και κίνητρα συλλογικής δράσης και δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την ανάδειξη της νησιωτικής ταυτότητας.	20
	2	3. Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω δράσεων μεταφοράς γνώσης, Απασχόληση/ Επιχειρηματικότητα/ Αυταπασχόληση, νέων, γυναικών, πολυαπασχόληση επαγγελματίες αλιείς.	ΘΣ3	Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα), μείωση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, εκπαίδευση ειδικών ομάδων - επαγγελματίες αλιείς σε νέες μορφές απασχόλησης - αλιευτικός τουρισμός. (re-skilling και up-skilling)	4
			ΘΣ3	Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού). Αύξηση απασχόλησης τοπικού πληθυσμού και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μείωση κοινωνικού αποκλεισμού.	12
ΘΣ3			Ανάπτυξη εθελοντισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ενίσχυση κοινωνικής συνοχής. Ευαισθητοποίηση τοπικής κοινωνίας και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	17	
4. Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού μέσω βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών που υποστηρίζουν την νησιωτικότητα		ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας (υγείας, κοινωνικής μέριμνας, ύδρευσης κ.α.) για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών στα χωριά της περιοχής παρέμβασης.	15	
		ΘΣ4	Ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την αντιμετώπιση προβλημάτων των μεταναστών και προσφύγων και ενίσχυση υποδομών υποστήριξης.	16	
		ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας σε παράκτιες ζώνες και αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών σε παράκτιες ζώνες, ενίσχυση ταυτότητας και διαδρομών επισκεψιμότητας στα νησιά (διαδρομές περιήγησης)	19	
3 ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΩΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ		5. Προστασία και ανάδειξη του Πολιτιστικού Αποθέματος, νησιωτική ταυτότητα και φυσιογνωμία	ΘΣ5	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της ανάδειξης της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, εξωστρέφεια μέσω ενίσχυσης πολιτιστικών εκδηλώσεων με κατεύθυνση τη γαλάζια οικονομία και διαμόρφωση κοινωνικής συσπείρωσης.	9
	ΘΣ5		Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις)	10	
	ΘΣ5		Ανάδειξη και βελτίωση των πολιτιστικών υποδομών, μνημείων και τοπόσημων και διασύνδεση με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας και επιχειρηματικότητας, άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.	14	
	6. Προστασία και	ΘΣ6	Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα, κυκλική οικονομία,	8	

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΕΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΣ, ΜΕ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΥ ΘΑ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ, ΤΗΣ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΟΥ, ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ "ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ/ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ" ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ, ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ. ΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΕΝΑΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ.				
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις ανάγκες) ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΖΩΝΗ NO.11 - ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
	ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος - βιώσιμη γαλάζια ανάπτυξη		μείωση χρήσης πλαστικού, ορθή απόρριψη αποβλήτων.	
		ΘΣ6	Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, την μετάβαση σε zero carbon economy για την ενίσχυση του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ).	11
		ΘΣ6	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της προστασίας και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και της γεωποικιλότητας. Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων.	13
4	<p>ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ, ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.</p> <p>1. Διαφοροποίηση της οικονομίας, "γαλάζια οικονομία" Δευτερογενής Τομέας 2. Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων, Τριτογενής Τομέας για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της παράκτιας ζώνης της περιοχής 3. Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω δράσεων μεταφοράς γνώσης, Απασχόληση/ Επιχειρηματικότητα/ Αυταπασχόληση, νέων, γυναικών, πολυαπασχόληση επαγγελματίες αλιείς. 7. Ανάπτυξη συνεργασίας, εξειδίκευσης και καινοτομίας στη τοπική οικονομία (συνεισφέρουν έμμεσα/ενκάρσια)</p>	ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1
		ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3
		ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέρον (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18
		ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	2
		ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).	6
		ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	7
		ΘΣ3	Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα), μείωση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, εκπαίδευση ειδικών ομάδων - επαγγελματίες αλιείς σε νέες μορφές απασχόλησης - αλιευτικός τουρισμός. (re-skilling και up-skilling)	4
		ΘΣ3	Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού). Αύξηση απασχόλησης τοπικού πληθυσμού και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μείωση κοινωνικού αποκλεισμού.	12
		ΘΣ3	Ανάπτυξη εθελοντισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ενίσχυση κοινωνικής συνοχής. Ευαισθητοποίηση τοπικής κοινωνίας και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	17
		ΘΣ7	Κινητικότητα φορέων και μεταφορά γνώσης. Εισαγωγή νέων ιδεών από διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων όπως οι θαλάσσιες απειλές, η προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων, νέες μορφές τουρισμού, αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας και ιδεών.	5
		ΘΣ7	Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής με έξυπνες ιδέες και κίνητρα συλλογικής δράσης και δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την ανάδειξη της νησιωτικής ταυτότητας.	20
		ΘΣ7	Προώθηση συνεργασιών και δικτυώσεων ΜΜΕ, σε αντιστάθμισμα των αδυναμιών κλίμακας παραγωγής και διακίνησης-προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και εισαγωγή καινοτομίας.	21

1.3.2.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1. "ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ"

α/α	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΤΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ- ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
1	<p><i>Γαλαζία οικονομία/αναπτυξη - Ποιοτική και Ανταγωνιστική Επιχειρηματικότητα, ευκαιρίες για νέους προστιθέμενη αξία στα τοπικά αλιευτικά προϊόντα και υπηρεσίες. Ενδυνάμωση της παραγωγικής ικανότητας, ανθεκτικότητας και εξωστρέφειας. Δημιουργία αλυσίδων αξίας.</i></p>	<p><i>1. Διαφοροποίηση της οικονομίας, "γαλαζία οικονομία" Δευτερογενής Τομέας</i></p>	ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, με όρους Γαλαζίας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1
			ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλαζία επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3
			ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέρον (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18
		<p><i>2. Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων, Τριτογενής Τομέας για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της παράκτιας ζώνης της περιοχής</i></p>	ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	2
			ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).	6
			ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	7
			ΘΣ7	Κινητικότητα φορέων και μεταφορά γνώσης. Εισαγωγή νέων ιδεών από διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων όπως οι θαλάσσιες απειλές, η προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων, νέες μορφές τουρισμού, αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας και ιδεών.	5
		<p><i>7. Ανάπτυξη συνεργασίας, εξειδίκευσης και καινοτομίας στη τοπική οικονομία</i></p>	ΘΣ7	Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής με έξυπνες ιδέες και κίνητρα συλλογικής δράσης και δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την ανάδειξη της νησιωτικής ταυτότητας.	20
			ΘΣ7	Προώθηση συνεργασιών και δικτύσεων ΜΜΕ, σε αντιστάθμισμα των αδυναμιών κλίμακας παραγωγής και διακίνησης-προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και εισαγωγή καινοτομίας.	21

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική ως μεθοδολογία επίτευξης στόχων, μεσοπρόθεσμα, οφείλει να δημιουργεί κίνητρα σε ένα οικονομικό περιβάλλον με τα εθνικά και τοπικά χαρακτηριστικά κρίσης της εποχής μας. Η όποια προσπάθεια, προκειμένου να έχει βάσιμες προσδοκίες επιτυχίας, οφείλει να ενθαρρύνει τις μικρές μονάδες παραγωγής να προσανατολιστούν στην παραγωγή διαφοροποιημένων προϊόντων ή/και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας τα οποία θα απευθύνονται σε ειδικές αγορές (niche markets).

Θα πρέπει επίσης όπως αναγνωρίζεται από την ανάλυση της περιοχής να επιτευχθεί μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των υφιστάμενων δομών και υποδομών επιχειρηματικότητας συνεπώς διαπιστώθηκε ότι προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί όσον αφορά τη μεταποίηση, τυποποίηση και εμπορία στις επιχειρήσεις αγροδιατροφής **για προϊόντα που θα έχουν "τη ταυτότητα της θάλασσας"**.

Τα προϊόντα του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ που παράγονται στη θάλασσα ή που άμεσα έχουν επίδραση από τη θάλασσα και τη γαλάζια οικονομία λόγω της θέσης της και της απόστασης της από τα σημεία συγκέντρωσης δραστηριοτήτων και συνεπώς το αυξημένο κόστος παραγωγής, θα πρέπει για να γίνουν πιο **ανταγωνιστικά** να δημιουργήσουν **ισχυρές συνδέσεις με τη τοπική γαστρονομία**, τη τοπική **ταυτότητα** να εισάγουν νέες μορφές **καινοτομίας** όχι απαραίτητα ή μόνο τεχνολογικές αλλά και **μεθοδολογική οργανωτική και κοινωνική καινοτομία**. Θα πρέπει να υποστηρίξουν **συνεργασίες** με επιστημονικούς φορείς για έρευνα και ανάπτυξη και να επιδιώξουν **εξωστρέφεια** για την προσέγγιση υπέρ-τοπικών αγορών.

Ποιές μπορούν να είναι κάποιες από τις προτεραιότητες. (τεχνικές “more with less”)

Καινοτόμες τεχνολογίες (διασφάλιση υγιεινής/ποιότητας, βελτίωση των κατεργασιών και επεξεργασιών, συστήματα ακριβείας, τεχνολογίες τηλεπισκόπησης, τεχνολογίες προηγμένων υλικών, συστήματα ήπιας διαχείρισης φυτικών προϊόντων, συστήματα υποστήριξης λήψης απόφασης), Ολιστική διαχείριση (αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, βιολογική παραγωγή, βιο-δυναμικά και βιο-κυκλικά συστήματα, αξιοποίηση υπό-χρησιμοποιούμενων και παραπροϊόντων ελληνικών πρώτων υλών, πιστοποιούμενα συστήματα παραγωγής). Ανασύνθεση τροφίμων & Παραγωγή τροφίμων με βελτιωμένα βιοδραστικά χαρακτηριστικά (μείωση χρήσης πρόσθετων / βοηθητικών μέσων επεξεργασίας, αντιμετώπιση κοινών αιτιών των μη μεταδιδόμενων ασθενειών). Βιοαισθητήρες, βιοτεχνολογικές μέθοδοι και συστήματα μικροβιακής ζύμωσης (Βιοαισθητήρες για τη διασφάλιση της ποιότητας της ασφάλειας και της αυθεντικότητας των τροφίμων στο χώρο της παραγωγής και της επεξεργασίας τους, βιοτεχνολογικές μέθοδοι και συστήματα μικροβιακής ζύμωσης). Σύγχρονες τεχνολογίες μείωσης κόστους και αύξησης της παραγωγικότητας στην μεταποίηση τροφίμων.

Αξιοποίηση αναδυόμενων/ σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ. IoT, Blockchain, A.I., Big data) σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα (Συστήματα: πρωτογενούς παραγωγής, μεταποίησης, τυποποίησης, σήμανσης, συσκευασίας, πιστοποίησης, αποθήκευσης, διανομής, ιχνηλασιμότητας, ενημέρωσης καταναλωτών): Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών (Blockchain, Internet of Things, Augmented Reality, Big data analytics, Machine learning etc.) για την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ιχνηλασιμότητας, πιστοποίησης, αποθήκευσης και διανομής τροφίμων αλλά και συστημάτων ενημέρωσης των καταναλωτών. Χρήση αισθητήρων και υπηρεσιών Internet of Things και Data Analytics για την παρακολούθηση αποθηκών και διανομής (logistics) τροφίμων. Υλοποίηση υπηρεσιών ιχνηλασιμότητας και ψηφιακής πιστοποίησης με ενσωμάτωση blockchain.

Προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας & βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος:

Ενίσχυση της φυσικής παραγωγής τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής. Νέες προσεγγίσεις, μέθοδοι, τεχνολογίες για την παραγωγή ασφαλών τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας οι οποίες σέβονται τη βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος (Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μείωση της χρήσης επιβλαβών χημικών και πρακτικών για τον άνθρωπο, τα ζώα και το υπόλοιπο φυσικό περιβάλλον, τοπικές αλυσίδες παραγωγής, αξιοποίηση παρά/υποπροϊόντων)

Παραγωγή τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας και ενίσχυση διατροφικών μοντέλων που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής, προάγουν την υγεία και την ευζωία, βασίζονται στην καλύτερη αξιοποίηση των τοπικών/εθνικών πρώτων υλών ή/και των τοπικών/εθνικών παραγωγικών δυνατοτήτων και λαμβάνουν υπ' όψιν το φυσικό περιβάλλον και την κοινωνία αλλά και το τοπικό, εθνικό, διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Βιώσιμη Παραγωγή & Ορθή Περιβαλλοντική Διαχείριση:

Μείωση κατανάλωσης ενέργειας, Αξιοποίηση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, Ορθολογική διαχείριση αποβλήτων, Εφαρμογή συστημάτων κυκλικής οικονομίας, Ανάπτυξη νέων προϊόντων με βάση το χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, Μετριασμός επιβάρυνσης περιβάλλοντος, Μείωση έκτακτων κινδύνων, Προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων στους καταναλωτές, Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών παραγωγής βασισμένων στις ΤΠΕ, ώστε να καταστεί η παραγωγή πιο βιώσιμη από πλευράς καταναλισκόμενων πόρων, υλικών και ενέργειας, Ψηφιακή παρακολούθηση και πιστοποίηση αειφόρων πρακτικών (χρήση ενέργειας, εκπομπές GHG).

Βιώσιμη συσκευασία τροφίμων

Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών τροφίμων, Δημιουργία μοντέλων κόστους vs περιβαλλοντικής επίπτωσης συσκευασιών, Βελτίωση της τεχνολογίας συσκευασιών, Ανακυκλώσιμη συσκευασία, συσκευασία από φυσικούς πόρους, βιώσιμα υλικά συσκευασίας, βιοαποικοδομήσιμη συσκευασία. Ανάπτυξη μεθόδων επέκτασης διάρκειας ζωής προϊόντων (επαναχρησιμοποίηση, επιδιόρθωση, ανακατασκευή, νέα λειτουργικότητα κ.α.).

Είναι δεδομένη η ανάγκη αλλά και η δυνατότητα που δίνει η περιοχή για τη σύνδεση της πρωτογενούς παραγωγής με τον δευτερογενή τομέα και ιδιαίτερα τη μεταποίηση, τόσο για την παραγωγή εισροών προς την μεταποίηση, όσο και για την επεξεργασία της πρωτογενούς παραγωγής. Ωστόσο, η μεταποιητική δραστηριότητα είναι αδύναμη σε σχέση με τις δυνατότητες που υπάρχουν, με τάσεις μείωσης, που κινδυνεύουν να οδηγήσουν σε πλήρη αποδυνάμωση λόγω της εκρηκτικής μείωσης των πάγιων επενδύσεων ενεργητικού που παρατηρήθηκε την περασμένη δεκαετία με αποτέλεσμα επιπτώσεις στη ποιότητα, το κόστος παραγωγής και την προσαρμογή σε νέα δεδομένα όπως την ενεργειακή κρίση.

Επιπρόσθετα, λόγω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, σταδιακά η αγροτική και **αλιευτική δραστηριότητα θα αντιμετωπίσουν στο μέλλον έντονα προβλήματα με τη μείωση έως και εξάλειψη των επιδοτήσεων-ενισχύσεων, σε συνδυασμό με την ένταση του ανταγωνισμού σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και την τάση εντατικοποίησης της παραγωγής** την οποία δεν είναι εφικτό να ακολουθήσει στον ίδιο βαθμό μια περιοχή όπως το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ.

Ως εκ τούτου, μαζί με τον αγροδιατροφικό τομέα, συνολικά ο Δευτερογενής τομέας χρειάζεται κίνητρα, ένταση ενίσχυσης και πιλοτικές δράσεις για την αναστροφή αυτής της κατάστασης και τη δημιουργία τάσεων διεύρυνσης-αύξησης της παραγωγικής βάσης της περιοχής.

Απαιτείται η προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων και ικανού κατηρτισμένου σε σύγχρονες μεθόδους εργατικού και στελεχιακού δυναμικού για αξιοποίηση των ανταγωνιστικών παραγωγικών δραστηριοτήτων σε όλη τη Λέσβο, ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει, για καθένα από αυτά σε παραγωγικούς συντελεστές (περιβάλλον, πρώτες ύλες κλπ).

Η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να στηρίζει και την μικρή/πολύ μικρή επιχειρηματικότητα η οποία αποτελεί τη ραχοκοκαλιά τους δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της τοπικής οικονομίας. Μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις οι οποίες πρέπει να αναζωογονηθούν, τεχνίτες και επαγγέλματα που στηρίζουν τον κοινωνικό ιστό και πρέπει να είναι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και βιώσιμες εισάγοντας νέες μεθοδολογίες και εξειδίκευση αξιοποιώντας γνώσεις, εμπειρία και καινοτομίες. Η συνέχεια μιας μικρής επιχείρησης ή η ίδρυση νέων από νέους σε ηλικία πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα σε κάθε σχεδιασμό κινήτρων.

Το μέγεθος, ο όγκος αλλά και το είδος των παραγωγικών δραστηριοτήτων σε κάθε επιμέρους ενότητα συνδέεται σε πρώτη φάση με τις ανάγκες και δυνατότητες κάλυψης της εσωτερικής ζήτησης και στη συνέχεια με την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που θα απευθύνονται και θα διατίθενται εκτός της περιοχής, συνδυάζοντας έτσι την παραγωγική δραστηριότητα με την εξωστρέφεια.

Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει και για τις επιχειρήσεις στην παροχή υπηρεσιών. Η **επιχειρηματική κοινότητα στο ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ** θα πρέπει να υποστηριχθεί στη διαδικασία να παράγει ποιοτικές υπηρεσίες, αναγκαίες υπηρεσίες για να υποστηριχθεί μια κοινότητα ολοκληρωμένα, να παρέχονται **ευκαιρίες σε νέους, ειδικά νέους υψηλής κατάρτισης που φέρουν την ικανότητα να εισάγουν καινοτομίες και νέες ιδέες που είναι πολύ πιο δεκτικοί στις συνέργειες και συνεργασίες.**

Με την ίδια προσέγγιση της επιχειρηματικής ανακάλυψης και της δημιουργίας αλυσίδων αξίας (αλληλοτροφοδότηση τομέων) θα πρέπει να ενισχυθεί και η ελκυστικότητα του συνόλου των νησιών του **ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**, αλλά με μεγαλύτερη έμφαση και κίνητρα στα μικρότερα νησιά που πάντα βρίσκονται στη σκιά των μεγαλύτερων κέντρων.

Όσον αφορά τον τομέα του τουρισμού, της Εστίασης/Αναψυχής και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, δεν αρκεί να συζητείται μόνο στις διαβουλεύσεις η διάγνωση της αυθεντικότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος που δεν έχει υποστεί τη φθορά του μαζικού τουρισμού και επισκεψιμότητας, πρέπει να υπάρξει ουσιαστική ποιοτική αναβάθμιση στις παρεχόμενες τουριστικές υπηρεσίες αλλά και δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις στις παράκτιες περιοχές με σκοπό την εξυπηρέτηση ομάδων όπως οι Αλιείς που δεν θα καθοδηγούνται μόνο από την "επιλεξιμότητα" αλλά κυρίως από τη διάγνωση των επιπτώσεων στην **ελκυστικότητα** και την εικόνα της περιοχής.

Η δυναμική της Τοπικής Στρατηγικής σύμφωνα με την SWOT ανάλυση δεν μπορεί και δεν πρέπει να εξαντληθεί στην ίδρυση νέων κλινών αλλά στην ποιοτική δημιουργία και κυρίως στην αναβάθμιση υφισταμένων ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους.

Πέρα από δημόσιες παρεμβάσεις η επιχειρηματικότητα στον τουρισμό θα πρέπει να ανακαλύψει την "ιδέα": σχεδίαση και ανάπτυξη τεχνικών και **συστημάτων «αφήγησης» (story telling)** για την καινοτόμο/διαδραστική παρουσίαση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με έμφαση στην χρήση τεχνικών δημιουργίας πολυτροπικών αφηγημάτων που βασίζονται όμως στην **ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ**, την οποία μπορεί να στηρίξει αποτελεσματικά το **ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ** ακολουθώντας ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης, συνεπώς σχεδιάζονται ειδικές αρχές κριτηρίων για την ίδρυση επιχειρήσεων που τεκμηριώνουν αλυσίδα αξίας.

Η ΤΑΣ οφείλει να εισάγει στη περιοχή σχεδιασμό και κίνητρα για ανάπτυξη και αξιοποίηση του καινοτόμου σχεδιασμού (Design) και των εργαλείων και διαδικασιών της «**Σχεδιαστικής Σκέψης**» (Design Thinking), μέσω και της δημιουργίας αλυσίδων αξίας, για την ανάπτυξη προϊόντων, εφαρμογών, συστημάτων και υπηρεσιών που αποβλέπουν στην υποστήριξη και ενίσχυση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανικής και βιοτεχνικής παραγωγής και της χειροτεχνίας (Arts and Crafts) (π.χ. ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής, καινοτομίας σχεδιασμού, καινοτομίας παραγωγικής διαδικασίας, διασφάλιση και πιστοποίηση ταυτότητας, τεχνολογίες αξιοποίησης ανακυκλώσιμων υλικών, γενικότερα κυκλικής οικονομίας κ.α.).

Η διασύνδεση του τουρισμού και των προϊόντων του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ πρέπει να βασίζονται σε ρεαλιστική κλίμακα βάση της τοπικής δραστηριότητας και στη τοπική ταυτότητα.

Μια περιοχή όπως το νησιωτικό σύμπλεγμα του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ δεν είναι εφικτό να ανταγωνισθεί την μαζική και εντατική διαδικασία παραγωγής προϊόντων και προσφοράς υπηρεσιών, οφείλει να διεκδικήσει την ανταγωνιστική τοποθέτηση σε αγορές όπου **κύριο κριτήριο αξίας είναι η ποιότητα και η ειδίκευση** και η **έρευνα και ανάπτυξη μεθόδων, εργαλείων, εφαρμογών, ψηφιακών πλατφορμών**, με στόχο την ανάκαμψη από τις δυσμενείς επιπτώσεις πανδημιών στην οικονομία και την προστασία της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Θα πρέπει επομένως να αξιοποιηθούν, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τόσο οι προσφερόμενοι πόροι της περιοχής όσο και τα **αναφερόμενα νέα πρότυπα διαφοροποιημένης κατανάλωσης**. Απαραίτητος

όρος για την επιτυχία σε αυτόν τον τομέα είναι η **συνεχής διαφοροποίηση και η βελτίωση της ποιότητας των τοπικών προϊόντων** παρακολουθώντας τις τάσεις της κατανάλωσης. Σε αυτές τις παραγωγικές δραστηριότητες, η περιοχή, με την προϋπόθεση κατάλληλων ιδεών και σχεδιασμών, με εφαρμογή καινοτομίας και σύγχρονης αντίληψης στη παραγωγική διαδικασία και προώθηση για την τοποθέτηση στις αγορές, μπορεί να αποκτήσει όχι μόνο συγκριτικό, αλλά ακόμη και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Στο τουρισμό πλέον η **"πράσινη/γαλάζια" επιχείρηση**, η επιχείρηση που εισάγει τις αρχές **"Sustainable Development Goals - SDGs"**, **παγκόσμιους στόχους αειφόρου ανάπτυξης** θα πρέπει να εισάγει αρχές μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα, βιο-οικονομίας, κυκλικής οικονομίας, μείωσης και αξιοποίησης αποβλήτων κ.α., δίκαιη εργασία και τοπική απασχολησιμότητα και μείωση των τροφικών αποβλήτων, μικρές εφοδιαστικές αλυσίδες με τοπικά και εποχικά προϊόντα. Θέματα που θα εξειδικευθούν ως επιλεξιμότητα στα τεχνικά δελτία υποδράσεων με αντικειμενικό σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των ευκαιριών.

Το ζήτημα των **πολλαπλών πηγών εισοδήματος**, **ΕΙΔΙΚΑ** για **μειονεκτούσες, φθίνουσες ομάδες στόχου όπως οι επαγγελματίες αλιείς** αποτελεί μία ακόμα επιδίωξη της αναπτυξιακής στρατηγικής. Η επιτυχία της προτεινόμενης αναπτυξιακής στρατηγικής και πολύ περισσότερο η βιωσιμότητα του πληθυσμού των κοινοτήτων του Βορείου Αιγαίου, εξαρτώνται αποφασιστικά από τη δημιουργία πολλαπλών πηγών εισοδήματος, ειδικά στον αλιευτικό τομέα (π.χ. **Αλιευτικός Τουρισμός**). Μόνο με αυτό τον τρόπο θα δημιουργηθούν δυνατότητες απόκτησης τέτοιου ύψους εισοδήματος που θα **καθιστά ελκυστική την παραμονή οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην περιοχή προσελκύοντας νέους και παρέχοντας διεξόδους**.

Όσοι γνωρίζουν από κοντά τη ζωή στην ύπαιθρο και δη τη νησιωτική πραγματικότητα - όχι μόνο κατά τους θερινούς μήνες -, γνωρίζουν επίσης ότι μια από τις κύριες δυνάμεις που μπορεί να καταστήσει τη ζωή στην ύπαιθρο ελκυστική και να ανακόψει την έξοδο των νέων ανθρώπων, είναι η διαμόρφωση ευκαιριών και η εισοδηματική αποζημίωση. Πρόκειται για μια τέτοιου μεγέθους βελτίωση των εισοδημάτων, η οποία θα επιτρέπει στους νέους να καλύπτουν τις δαπάνες διαβίωσης που διαχρονικά αυξάνονται στις απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα περιοχές, καθώς επίσης και τις διάφορες, μη ποσοτικοποιήσιμες και μετρήσιμες μορφές κόστους – όχι μόνο οικονομικού – που δημιουργεί η διαμονή μακριά από τα κέντρα κοινωνικής, πολιτιστικής, πολιτικής κ.λπ. ζωής.

Η **διασύνδεση των τομέων και κλάδων της οικονομίας** πρέπει να βασίζεται στο **μείζον πλεονέκτημα της θάλασσας**. Επίσης να βασίζεται στα επιμέρους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής του κάθε νησιού και τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, συνεπώς και ο τουρισμός εφόσον δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες και υποδομές υποστήριξης μαζικής επισκεψιμότητας, θα πρέπει να βασιστεί στη διαφοροποίηση του με έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών για τη διασύνδεση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς με τον τομέα της υγείας, της ευεξίας και της θεραπείας και στην ανάδειξη ειδικών μορφών βιωματικού τουρισμού (κρουαζιέρα, yachting, πολιτιστικός, θρησκευτικός, καταδυτικός και θαλάσσιος τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου, επιστημονικός/εκπαιδευτικός τουρισμός, αστικός τουρισμός, οικοτουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός, οινοτουρισμός, ιατρικός, αθλητικός, βιωματικός, εναλλακτικός τουρισμός, διαδραστικές εφαρμογές, περιβάλλοντα για εμπειρίες εμπύθισης/immersive experiences) και στον πολιτισμό και την παραγωγή πολιτισμού που θα πρέπει να υποστηριχτεί ως βασικό σημείο διατήρησης της κοινωνικής συνοχής.

Τα παραδοσιακά επαγγέλματα του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ αντανakλούν τις ιδιαίτερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν σε ένα ιστορικό πλαίσιο συνεχών και κομβικών αλλαγών, από το 19ο στον 20ό αιώνα. Ως νησιωτικό σύμπλεγμα το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ παρουσίαζε σημαντική ανάπτυξη στη ναυτιλία, στη ναυπηγική και το εμπόριο. Επιπλέον όμως, η ιδιαίτερη γεωμορφολογία του εδάφους μπορεί να χαρακτηριστεί γενικά ημιορεινή και δύσβατη, κατακερματίζοντας διακριτές και σχετικά απομονωμένες Μικρο-κοινότητες (micro communities), συνετέλεσε στη δημιουργία μιας κοινωνίας με **σύνθετη οικονομική οργάνωση**, που περιελάμβανε ποικίλες δραστηριότητες, που δεν

είναι μόνο η **συμβατική αλιευτική δραστηριότητα αλλά εμπλέκει την πολυ-απασχόληση**, αγροτική καλλιέργεια, κτηνοτροφία και βιοτεχνική δραστηριότητα.

Σε μεγάλο βαθμό τα "γαλάζια επαγγέλματα" προσδίδουν ταυτότητα στη περιοχή συνεπώς η ενίσχυση τους και ο εκσυγχρονισμός τους χωρίς την απώλεια της ταυτότητας τους αποτελούν σημαντικό δείκτη για τη τοπική στρατηγική, για τη τοπική βιοτεχνία, χειροτεχνία, και παραγωγή προϊόντων μετά τη πρώτη μεταποίηση συνολικά στο δευτερογενή τομέα. Κατά κανόνα οι επιχειρηματικότητα αυτή ασκείται κάτω από ανταγωνιστικές πιέσεις από οικογενειακές επιχειρήσεις και με την ανάδειξη και αξιοποίηση ευκαιριών για να κερδίσουν νέες υπέρ-τοπικές αγορές συνεισφέρουν στη διατήρηση της κοινωνικής ποικιλομορφίας και συνοχής, στην σταθερότητα μιας τοπικής οικονομίας και στη παροχή ευκαιριών σε νέους και γυναίκες.

Σε μεγάλο βαθμό όπως διαφάνηκε στη διάγνωση των αναγκών της περιοχής η ένταση για ειδικά κίνητρα για νέους και γυναίκες και για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες για την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στον τομέα της χειροτεχνίας, της βιοτεχνίας και της παραγωγής προϊόντων μετά την 1η μεταποίηση, τον τουρισμό και σε υπηρεσίες.

Ο στρατηγικός στόχος 1 συσχετίζεται άμεσα με τον στρατηγικό στόχο 4 όσον αφορά την ανάγκη για μεταφορά γνώσης σε όλους τους τομείς της τοπικής οικονομίας. Εκπαίδευση και απασχόληση τοπικού εργατικού δυναμικού σε νέες δεξιότητες στους τομείς της πράσινης ενέργειας, του βιώσιμου τουρισμού και της γαλάζιας οικονομίας. Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο πρωτογενή και δευτερογενή τομέα). Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα, βελτίωση δεξιοτήτων στην άσκηση επιχειρηματικότητας με περιβαλλοντικό πρόσημο αξιοποιώντας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Δράσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων, απασχολησιμότητας, ειδικά ανέργων, μακροχρόνια ανέργων, νέων και νέων με υψηλή κατάρτιση και δράσεις mentoring. Μεταφορά γνώσης και αναβάθμιση δεξιοτήτων κυρίως ψηφιακών, στο τριτογενή τομέα με έμφαση στην βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι επιχειρήσεις σε όλο το φάσμα της οικονομίας θα πρέπει να έχουν κίνητρα για την πρόσληψη νέων και γυναικών, νέων ικανών και κατηρτισμένων που υποαπασχολούνται χωρίς να αξιοποιούν την ειδική τους κατάρτιση. Η εισαγωγή νέου ανθρώπινου δυναμικού στην οικονομία, δημιουργεί ευκαιρίες, εισάγει ιδέες, καινοτομία και αποδίδει προστιθέμενη αξία.

Η Στρατηγική έχει όραμα τη παροχή κινήτρων και ευκαιριών σε νέους, στην αναστροφή της "φυγής" και αναζωογόνηση των νησιών του Βορείου Αιγαίου

1.3.2.2 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2. "ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ"

α/α	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΤΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ- ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
2	Διαμόρφωση βελτιωμένων όρων ποιότητας ζωής για τους πολίτες και διαμένοντες στο νησί, με ποιοτικές υποδομές σε παράκτιες ζώνες για την άσκηση δραστηριοτήτων στη θάλασσα , έξυπνες και άμεσες υπηρεσίες.	3. Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω δράσεων μεταφοράς γνώσης, Απασχόληση/ Επιχειρηματικότητα/Αυταπασχόληση, νέων, γυναικών, πολυαπασχόληση επαγγελματίες αλιείς.	ΘΣ3	Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα), μείωση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, εκπαίδευση ειδικών ομάδων - επαγγελματίες αλιείς σε νέες μορφές απασχόλησης - αλιευτικός τουρισμός. (re-skilling και up-skilling)	4
			ΘΣ3	Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού). Αύξηση απασχόλησης τοπικού πληθυσμού και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μείωση κοινωνικού αποκλεισμού.	12
			ΘΣ3	Ανάπτυξη εθελοντισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ενίσχυση κοινωνικής συνοχής. Ευαισθητοποίηση τοπικής κοινωνίας και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	17
		4. Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού μέσω βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών που υποστηρίζουν την νησιωτικότητα	ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας (υγείας, κοινωνικής μέριμνας, ύδρευσης κ.α.) για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών στα χωριά της περιοχής παρέμβασης.	15
			ΘΣ4	Ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την αντιμετώπιση προβλημάτων των μεταναστών και προσφύγων και ενίσχυση υποδομών υποστήριξης.	16
			ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας σε παράκτιες ζώνες και αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών σε παράκτιες ζώνες, ενίσχυση ταυτότητας και διαδρομών επισκεψιμότητας στα νησιά (διαδρομές περιήγησης)	19

Η έννοια της ελκυστικότητας της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης αποκτά διττό χαρακτήρα, καθώς σχετίζεται τόσο με την προσέλκυση επενδύσεων και απασχόλησης, όσο και με την «κατανάλωση»-χρήση τουριστικών, αλλά και άλλων υπηρεσιών. Ο διττός αυτός χαρακτήρας της έννοιας της ελκυστικότητας, φέρει το χαρακτηριστικό της αλληλεπίδρασης, αφού, η «κατανάλωση»-χρήση τουριστικών και άλλων υπηρεσιών συμβάλλει αφ' ενός στην προσέλκυση επενδύσεων και αύξηση της απασχόλησης και αφ' ετέρου, σ' ένα βαθμό, στην ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής. Με βάση αυτά τα δεδομένα και σύμφωνα με τα στοιχεία της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής που έχει προηγηθεί, είναι εμφανής η σκοπιμότητα και η σημασία της διαχείρισης της «ελκυστικότητας» μιας περιοχής, ως κρίσιμου παράγοντα για την ανάπτυξη της.

Όμως στο πλαίσιο του στρατηγικού στόχου Υποδομές-Κοινωνία, η έννοια της ελκυστικότητας αντιστοιχίζεται στην ικανότητα της περιοχής να στηρίζει την ποιότητα ζωής των κατοίκων της. Το κράτος οφείλει να παρέχει βασικές υποδομές και υπηρεσίες που δεν αποτελούν το μείζον σημείο εξέτασης της παρούσας στρατηγικής προσέγγισης τόσο όσο οι εξειδικεύσεις που δημιουργούνται από την "τοπικότητα" και τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας περιοχής και μικρό-κλίμακας (spatial needs).

Η αναπτυξιακή διαδικασία μιας περιοχής είναι μια σύνθετη διαδικασία που χρειάζεται πολλαπλά στάδια σχεδιασμού. Η ποιότητα ζωής είναι μια βασική παράμετρος στο τοπικό σχεδιασμό μέσα από τη φιλοσοφία LEADER συνεπώς οι ανάγκες που αναγνωρίζονται όπως η ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας (υγείας, κοινωνικής μέριμνας, ύδρευσης κ.α) για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών στα χωριά και τα μικρά νησιά του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ προϋποθέτουν παρεμβάσεις που συμπληρώνουν τις τομεακές παρεμβάσεις του κράτους.

Οι παρεμβάσεις της Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής μπορούν να συμπληρώσουν βασικές υποδομές και υπηρεσίες για τους πολίτες ειδικά όσον αφορά τη δραστηριότητα στη θάλασσα, παρεμβάσεις με έξυπνη εξειδίκευση αξιοποιώντας τη τεχνολογία που μπορούν να αμβλύνουν τις θαλάσσιες απειλές και να τονίσουν συγκριτικά πλεονεκτήματα και παρεμβάσεις για προσβασιμότητα π.χ. σε μικρά αλιευτικά καταφύγια και λιμανάκια του Βορείου Αιγαίου με συνέπεια να ενισχύσουν το κοινωνικό κεφάλαιο εφαρμόζοντας κοινωνική καινοτομία και πιλοτική διάσταση.

Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας σε παράκτιες ζώνες και αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών σε παράκτιες ζώνες, υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Υλοποίηση μικρών έργων και ενίσχυση υποδομών αναψυχής για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής με έξυπνες προσαρμογές.

Η Κοινωνική συνοχή διατηρείται όταν παρέχεται ειδικά με την από κάτω προς τα πάνω διαδικασία κοινωνική μέριμνα και προστασία σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και δράσεις καταπολέμησης της φτώχειας η οποία παρουσιάζεται πλέον με πολλές μορφές όπως πχ ενεργειακή φτώχεια, με λύσεις όπως οι ενεργειακές κοινότητες. Η Τ.Α.Σ., πρέπει να δημιουργεί προϋποθέσεις ανελκτικής διαδικασίας στις λύσεις των τοπικών προβλημάτων να δίνει περιθώριο να προβάλλονται απαντήσεις σε προβλήματα από τους ίδιους τους κατοίκους και φορείς για να δημιουργείται συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Ιδιαίτερη σημασία στη Τ.Α.Σ. πρέπει να δοθεί στη δημιουργία κινήτρων, τη δημιουργία ευκαιριών σε Νέους και Γυναίκες για την απασχόληση. Η διαπίστωση του φαινομένου της φυγής των νέων, της γήρανσης και της απομείωσης της κοινωνίας από τα πλέον παραγωγικά μέλη της και μάλιστα νέους που φέρουν την ικανότητα να δημιουργούν νέες συνθήκες και να ανταποκρίνονται στη δημιουργία καινοτομίας αποτελεί τη μείζονα κοινωνική απειλή για τη περιοχή παρέμβασης.

Το Τοπικό πρόγραμμα σε όλες τις εκφάνσεις του θα πρέπει μέσω παρεμβάσεων και δράσεων να δώσει κίνητρα για να δημιουργηθεί τάση ανάσχεσης του brain drain, πολύ δε περισσότερο να δημιουργήσει κίνητρα για να αρχίσει η διαδικασία brain gain, η βελτίωση όρων απασχολησιμότητας και Αυταπασχόλησης των νέων.

Βασική προϋπόθεση για τη κοινωνική συνοχή είναι η ενίσχυση δράσεων εθελοντισμού από συλλογικούς φορείς για την αναβάθμιση της κοινωνικής ζωής, η διασύνδεση φορέων και δημιουργία υποδομών για

την ενσωμάτωση αιτούντων ασύλου στην τοπική αγορά εργασίας και ιδιαίτερα στον πρωτογενή γεωργικό τομέα.

Οι επιπτώσεις της κρίσης του Προσφυγικού/μεταναστευτικού όπως έχουν παρουσιασθεί στην SWOT ανάλυση και την αναγνώριση της υφιστάμενης κατάστασης οδηγούν σε μια πραγματικότητα την οποία δεν μπορεί ο σχεδιασμός να αγνοήσει. Είναι απαραίτητες υποδομές παροχής υπηρεσιών για την ένταξη στη κοινωνικό-οικονομική ζωή της περιοχής αιτούντων ασύλου μέσα από δικτυώσεις και συνεργασίες δημιουργώντας θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης για νέους στον κοινωνικό τομέα της εργασίας. Μια κοινωνία μια τοπική κοινότητα θα πρέπει να λαμβάνει κίνητρα από τον στρατηγικό σχεδιασμό και η ίδια να προβάλλει δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΑΜΕΑ, ρομά, αστέγων) μέσα από υποδομές και εξειδικευμένες υπηρεσίες.

Η Τ.Α.Σ. έχει ένα ολιστικό χαρακτήρα στο πλαίσιο μιας ενιαίας αλλά όχι κοινής προσέγγισης και εφαρμογής η οποία αξιοποιεί συμπληρωματικά πόρους για να δημιουργήσει ικανές συνθήκες που θα απαντήσουν σε τοπικές εξειδικευμένες ανάγκες και προβλήματα της κοινωνίας/κοινότητας όπως:

- ✓ Ενίσχυση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου και του mentoring για την ίδρυση και την αρχική λειτουργία των επιχειρήσεων.
- ✓ Ενίσχυση της συμβουλευτικής, υποστήριξη των επιχειρήσεων για την αναδιοργάνωση και αποτελεσματική διοίκηση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους με κίνητρα για να εισάγουν στο ανθρώπινο δυναμικό τους νέους και γυναίκες υψηλής εξειδίκευσης που είναι άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι.
- ✓ Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους, σύμφωνα με προγράμματα εξειδικευμένης αναδιοργάνωσης.
- ✓ Ενίσχυση των επιχειρήσεων για διατήρηση των θέσεων απασχόλησης κατόπιν εξειδικευμένης αναδιοργάνωσης
- ✓ Δημιουργία κινήτρων Αυταπασχόλησης νέων και γυναικών
- ✓ Δράσεις μεταφοράς γνώσης για ενίσχυση πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ευπαθείς ομάδες, για ένταξη στην αγορά εργασίας ή / και στην αυτοαπασχόληση.
- ✓ Στοχευμένα προγράμματα μεταφοράς γνώσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων με πρακτική άσκηση για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, που οδηγούν σε πιστοποίηση προσόντων όπως ένταξη μαθητών με αναπηρία σε ευκαιρίες απασχόλησης.
- ✓ Υποστήριξη των Επαγγελματιών της Θάλασσας - Ειδικά τους Επαγγελματίες Αλιείς
- ✓ Υποστήριξη δομών φιλοξενίας και φροντίδας ΑμεΑ.
- ✓ Καινοτόμες ή πιλοτικές δράσεις σε τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση νέων ή αναδυόμενων αναγκών στο τομέα της ψυχικής υγείας.
- ✓ Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις καταπολέμησης των διακρίσεων.
- ✓ Λειτουργία δικτύου δομών αντιμετώπισης της φτώχειας.
- ✓ Υποστήριξη λειτουργίας Δομών Φιλοξενίας για αιτούντες άσυλο.
- ✓ Υποστήριξη της λειτουργίας Κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων.
- ✓ Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας.
- ✓ Ενίσχυση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις.
- ✓ Δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας.
- ✓ Δράσεις κοινωνικής καινοτομίας.

Η ύπαρξη και δράση οργανώσεων και συλλόγων, τοπικών και διεθνών, με πολυετή εμπειρία στις υλοποίηση κοινωνικών δράσεων, η **ύπαρξη έδρας του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε όλες τις χωρικές ενότητες της περιοχής παρέμβασης**, και μάλιστα στη Λέσβο με το τμήμα Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλασσίων Βιοεπιστημών, έχουν διαμορφώσει κατάλληλες συνθήκες και έδαφος στη τοπική κοινωνία

σε συνδυασμό με τη δράση της ΟΤΔ και την συνέργεια δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την εφαρμογή στοχευμένων παρεμβάσεων με κοινωνικό πρόσημο.

Υπάρχει η κρίσιμη μάζα, το ικανό πλήθος ενεργών ζωντανών χωριών και τοπικών συλλόγων με έντονη δραστηριοποίηση σε κοινωνικές-πολιτιστικές-περιβαλλοντικές δράσεις και πολιτισμό που αποτελούν πηγή δυναμικών δικαιούχων μαζί με τη τοπική αυτοδιοίκηση για τη διαμόρφωση παρεμβάσεων που αποδεδειγμένα και με μετρήσιμο τρόπο συνεισφέρουν στη κοινωνική συνοχή, τη ποιότητα ζωής και την ελκυστικότητα της περιοχής που μπορούν να βοηθήσουν στη διαμόρφωση της περιοχής παρέμβασης ως μια κοινότητα ως ένας τόπος που αξίζει να ζεις.

1.3.2.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3. "ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ"

α/α	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΤΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ-ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
3	Ορθολογική Αξιοποίηση και τοπική διαχείριση των Πολιτιστικών και Περιβαλλοντικών πόρων, Βελτίωση της εικόνας και της ελκυστικότητας των νησιών του Βορείου Αιγαίου ως τόπος που αξίζει να ζεις	5. Προστασία και ανάδειξη του Πολιτιστικού Αποθέματος, νησιωτική ταυτότητα και φυσιογνωμία	ΘΣ5	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της ανάδειξης της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, εξωστρέφεια μέσω ενίσχυσης πολιτιστικών εκδηλώσεων με κατεύθυνση τη γαλάζια οικονομία και διαμόρφωση κοινωνικής συσπείρωσης.	9
			ΘΣ5	Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις)	10
			ΘΣ5	Ανάδειξη και βελτίωση των πολιτιστικών υποδομών, μνημείων και τοπόσημων και διασύνδεση με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας και επιχειρηματικότητας, άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.	14
		6. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος - βιώσιμη γαλάζια ανάπτυξη	ΘΣ6	Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα, κυκλική οικονομία, μείωση χρήσης πλαστικού, ορθή απόρριψη αποβλήτων.	8
			ΘΣ6	Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, την μετάβαση σε zero carbon economy για την ενίσχυση του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ).	11
			ΘΣ6	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της προστασίας και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και της γεωποικιλότητας. Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων.	13

Ο στόχος 14 (SDG14) «Ζωή στο Νερό»² Της «ΑΤΖΕΝΤΑ 2030» ΤΟΥ Ο.Η.Ε. αφορά στην προστασία και τη βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων για βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι αναπτυσσόμενες παράκτιες και νησιωτικές χώρες παρέμειναν στην πρώτη γραμμή της προώθησης της Γαλάζιας Οικονομίας, αναγνωρίζοντας ότι οι ωκεανοί και οι θάλασσες πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο μέλλον της ανθρωπότητας και ότι η Γαλάζια Οικονομία προσφέρει μια προσέγγιση βιώσιμης ανάπτυξης που ταιριάζει καλύτερα στις περιστάσεις, τους περιορισμούς και τις προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν. Οι τεχνολογίες αιχμής και οι αυξανόμενες τιμές των βασικών εμπορευμάτων προσφέρουν νέες ευκαιρίες για υποβρύχια εκμετάλλευση, ενώ οι ανοικτές θάλασσες αποτελούν την τελευταία παγκόσμια κοινότητα και απαιτείται επειγόντως να δοθεί έμφαση στην ορθή διαχείριση των θαλάσσιων πόρων για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

Κάθε αναπτυξιακή διαδικασία στο ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, πρέπει να απαιτεί την ορθολογική αξιοποίηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος τα οποία μπορούν και πρέπει να συνεργάζονται αρμονικά. Στο πλαίσιο αυτό, **ο σχεδιασμός του τοπικού προγράμματος θα πρέπει να είναι το κατάλληλο μίγμα παρεμβάσεων** που θα ενοποιήσει αυτές τις έννοιες και θα αμβλύνει τυχόν «αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα».

Ο Πολιτισμός με την ευρεία έννοια του είναι απόλυτα αλληλένδετος με το φυσικό περιβάλλον επηρεάζει και επηρεάζεται από αυτό δημιουργώντας την "Ταυτότητα" του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ και τη μοναδικότητα του.

Όπως έχει προκύψει από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και από τη SWOT Ανάλυση, η περιοχή παρέμβασης έχει την «τύχη», να είναι σχετικά ανεπηρέαστη από βαριές ανθρωπίνες παρεμβάσεις και βασίζεται στο συνδυασμό της πλούσιας βιοποικιλότητας τους και της σπάνιας ποικιλίας στη γεωμορφολογία των νησιών του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, χαρακτηριστικά που προσδίδουν στην περιοχή μοναδικό χαρακτήρα. Στην περιοχή σημειώνεται σχετικά σημαντική αγροτική και αλιευτική παραγωγή.

Σύμφωνα με την εξειδίκευση του Περιεχομένου/υπό παρεμβάσεων του Τοπικού προγράμματος, όπως αυτή παρουσιάζεται στο επόμενο κεφάλαιο, με την ανάπτυξη των δράσεων σχεδιάζεται να ενισχυθούν χαρακτηριστικά όπως η προσβασιμότητα, αξιοποίηση και προστασία του περιβάλλοντος φυσικού και πολιτιστικού. Πρόκειται για την αξιοποίηση των υποδομών με στόχο την ανάδειξη της ελκυστικότητας και τη δημιουργία νέων «πυρήνων» γύρω από τους οποίους θα επικεντρωθούν οι παρεμβάσεις, με οριζόντια διάχυση σε όλες τις δράσεις του προγράμματος.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι στρατηγικοί στόχοι έχουν κοινά ή αλληλοσυνδεόμενα χαρακτηριστικά, δεδομένου ότι για να είναι ελκυστική μια μικρή περιοχή, αναγκαία προϋπόθεση είναι να έχουν γίνει γνωστά τα θετικά χαρακτηριστικά της στο εξωτερικό της περιβάλλον. Η παράμετρος αυτή είναι ένα είδος ή μια περίπτωση εξωστρέφειας, στην οποία όμως δεν εξαντλείται η έννοια του όρου. Υπό τον όρο 'εξωστρέφεια', ως ένας από τους στρατηγικούς στόχους, νοείται η παραγωγή και διάθεση μεν προσαρμοσμένων προϊόντων αλλά και η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών σε αγορές υπερτοπικές, είτε εθνικές, είτε του εξωτερικού.

Παράλληλα όμως, στην περίπτωση της νησιωτικής περιοχής, ως εξωστρέφεια μπορεί να θεωρηθεί και η λειτουργική και παραγωγική διασύνδεση του συνόλου των μικρό-περιοχών που την αποτελούν, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματά τους, έτσι ώστε καθ' ένα από αυτά να μη λειτουργεί σε όρους «κλειστής οικονομίας» και η δίοδος για την επίτευξη αυτού του στόχου δεν είναι άλλη από την αξιοποίηση του Πολιτισμού της περιοχής παρέμβασης και την ανάδειξη του.

Οι ανάγκες της περιοχής όπως αναγνωρίστηκαν οδηγούν και τις δράσεις που δίνουν κίνητρα για παρεμβάσεις όπως:

Ενίσχυση επιχειρήσεων και δημόσιων υποδομών για ενσωμάτωση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμηση νερού και εκμετάλλευση/διαχείριση υπολειμμάτων, αποβλήτων και παραπροϊόντων των παραγωγικών διαδικασιών. Διαχείριση και ανάπτυξη συστημάτων χωριστής συλλογής διαφορετικών ειδών και διακριτών ρευμάτων αποβλήτων/υπολειμμάτων στερεών, υγρών, αερίων (όπως αγρο-κτηνοτροφικά, θαλάσσια, δασικά, τοξικά, από πολυμερή, βιομηχανικά, ηλεκτρονικά, υλικών συσκευασίας, κατασκευών και κατεδαφίσεων, κ.α.).

Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων/υπολειμμάτων και αναβάθμιση τους σε προϊόντα προστιθέμενης αξίας). Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, υποδομών και συστημάτων για τη διαχείριση αποβλήτων με χρήση ψηφιακών εργαλείων προς βελτιστοποίηση των διεργασιών συλλογής και επεξεργασίας. Προώθηση μέσω μεταφοράς γνώσης καλών πρακτικών πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και επαναχρησιμοποίησης υλικών και μείωσης σπατάλης πόρων.

Ενίσχυση φορέων για έργα πράσινων υποδομών ειδικά σε εγγύτητα με τη θάλασσα, με σκοπό την αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και της ευαλωτότητας του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στις θαλάσσιες απειλές, αξιοποιώντας και ψηφιακά μέσα. Παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από φυσικές /ανθρωπογενείς καταστροφές στο περιβάλλον και τα κοινωνικοτεχνικά συστήματα με έμφαση για κοινωνική ανθεκτικότητα.

Υποδομές για αντιμετώπιση επιπτώσεων από θαλάσσιες απειλές και διάβρωση, καταρρακτώδεις βροχές και ποταμοχειμάρους. Παρεμβάσεις αξιολόγησης και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας υποδομών σε ακραία καιρικά φαινόμενα, με επίκεντρο την ανάπτυξη και εφαρμογή λύσεων βασισμένων στη Φύση (Nature Based Solutions). Εξέταση και προσέγγιση μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης στην ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικών πόρων και ενίσχυση λειτουργικότητας των αλιευτικών καταφυγίων.

Οργάνωση και ανάπτυξη θεματικών διαδρομών με διασύνδεση πολλαπλών πολιτιστικών πόρων, περιηγητικών διαδρομών στη γη και τη θάλασσα και φυσικών πόρων (Γεωπάρκο, Ιαματικές Πηγές, Θρησκευτικοί Προορισμοί, Γαστρονομία).

Δημιουργία συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και δημιουργία βάσης δεδομένων που θα τεκμηριώνει επιμέρους αποφάσεις φορέων για έργα και παρεμβάσεις - ανάπτυξη μόνιμων παρατηρητηρίων περιβαλλοντικών/κοινωνικο-οικονομικών δεδομένων (κλιματικές παράμετροι, βιοποικιλότητα, ιστορικά, πολιτιστικά κ.α.) με στόχο την επίτευξη μακροχρόνιων και υψηλής συχνότητας μετρήσεων, σε διάφορα περιβάλλοντα και διασύνδεση με παρόμοια παρατηρητήρια.

Παρακολούθηση και δημιουργία συστημάτων πρόληψης και ελέγχου υποβάθμισης εδαφών και υδάτων (θαλάσσιων, παράκτιων, εσωτερικών). Συστήματα αποκατάστασης εδαφών και υδάτων (θαλάσσιων, παράκτιων, εσωτερικών), συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης (αναγνώριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση) κυρίαρχων φαινομένων ποιοτικής υποβάθμισης φυσικών πόρων (αλατότητα, θρεπτικά, βαρέα μέταλλα, κ.α.), συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης (αναγνώριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση) αναδυόμενων ρύπων και μικροπλαστικών σε φυσικούς πόρους.

Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων βελτίωσης της ποιότητας εδαφικών πόρων και της προστασίας των υδατικών πόρων, με τη χρήση φυσικών / επεξεργασμένων υλικών. Βελτίωση της παρακολούθησης της

ποιότητας του αέρα, αξιοποίηση δορυφορικών δεδομένων σχετικών με το περιβάλλον και τις φυσικές καταστροφές (φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος).

Κυκλικά, έξυπνα και υγιή χωριά χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας ανάπτυξη υποδομών ενεργοποίησης της κυκλικότητας με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών ψηφιοποίησης και εφαρμογής προωθημένων συστημάτων συλλογής για επαναχρησιμοποίηση ροών υλικών/αποβλήτων.

Ανάπτυξη πλατφορμών και συστημάτων για την απρόσκοπτη συμμετοχή πολιτών και επιχειρήσεων στην κυκλικότητα ροών υλικών, παραγωγής/κατανάλωσης προϊόντων. Μελέτη νέων μορφών κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας και κοινής χρήσης υποδομών (συνεργατική οικονομία), επιχειρηματικότητας και κοινωνικής ζωής/οργάνωσης.

Σχεδιασμός και ανακαίνιση νέων ή και υφιστάμενων κτιρίων στο πλαίσιο του «Κύματος Ανακαίνισης» (με χρήση ΑΠΕ, ανακυκλωμένων και βιο-υλικών) με ταυτόχρονη εφαρμογή εργαλείων για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών αυτών. Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων ειδικά στη νησιωτική και παράκτια περιοχή που οι πόροι είναι περιορισμένοι/συγκεκριμένοι.

Ο πολιτισμός είναι σε μεγάλο βαθμό αλληλένδετος με τον τουρισμό και την επισκεψιμότητα μιας περιοχής συνεπώς η αξιοποίηση των μνημείων και των πολιτιστικών πόρων είναι ένα από τα εργαλεία ανάπτυξης για το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ επικεντρώνοντας όμως τη δυναμική του προγράμματος σε μετρήσιμες και ουσιαστικά λειτουργικές παρεμβάσεις.

Ο μαζικός τουρισμός έχει ανακαλύψει το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, ή και αντίστροφα, και ως προς αυτή τη δραστηριότητα σημειώνεται μία πορεία που θα μπορούσε έως πρόσφατα να χαρακτηριστεί ανοδική, αλλά σίγουρα όχι χωρίς διακυμάνσεις και σαφώς **ευάλωτη στις διάφορες συγκυρίες**. Σχετικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη χρηματοοικονομική κρίση των διεθνών αγορών και του τραπεζικού τομέα το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα και η πανδημία που επηρέασαν σε διάφορες κλίμακες τα νησιά της περιφέρειας μας.

Η διαφοροποίηση της κατεύθυνσης του τουριστικού τομέα δημιουργώντας αλυσίδες αξίας με τον Πολιτισμό και την αλληλοτροφοδότηση των τομέων της οικονομίας, των υποδομών και υπηρεσιών, προβάλλει πλέον επιτακτική προκειμένου να διαμορφωθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης που οι 4 ΟΤΔ του Βορείου Αιγαίου γνωρίζουν και έχουν εξοικείωση με τη μεθοδολογία για την επίτευξή του.

Στόχος ειδικότερα της αναπτυξιακής προσπάθειας στον χώρο του Πολιτισμού πρέπει να είναι η προστασία των και διαφύλαξη των πολιτισμικών πόρων, γεγονός που σημαίνει προστασία του περιβάλλοντος, της τοπικής ιστορίας, της παράδοσης, του πολιτισμού, της θάλασσας, και πάνω από όλα με προσεκτική χρήση επί της φέρουσας ικανότητας που αποτελούν τον συνδεδετικό ιστό της Λέσβου.

Πρέπει να διαμορφωθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης που βασίζεται και στο Πολιτισμό, όχι στο φολκλόρ, και να διαφανεί διασύνδεση με το τουριστικό προϊόν που θα πρέπει να είναι δημιούργημα της φυσιογνωμίας της περιοχής και όχι αντίγραφο της αγοράς του τουρισμού, η οποία βασίζεται σε συγκυριακές εξωγενείς συνθήκες και απαιτήσεις.

Ασφαλώς, η προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού που βασίζονται και στο Πολιτισμό και το Περιβάλλον απαιτεί συστηματική, ισορροπημένη και εκτεταμένη παρέμβαση της τοπικής και της κεντρικής διοίκησης. Επιπλέον, απαιτεί τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας ανάμεσα στους ιδιωτικούς

και δημόσιους φορείς, ανάμεσα στους διάφορους κλάδους δραστηριότητας, ανάμεσα στην πόλη και το χωριό.

Συνεπώς εξειδικεύοντας δράσεις για τον πολιτισμό - όχι όμως περιοριστικά οι παρεμβάσεις αναμένεται να επικεντρώνονται σε:

Άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.

Ανάδειξη και βελτίωση των πολιτιστικών υποδομών, μνημείων και τοπόσημων και διασύνδεση με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας και επιχειρηματικότητας.

Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδίκτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός)

Υποστήριξη δικτύωσης και συνεργασίας φορέων για την διαμόρφωση και ανάδειξη ολοκληρωμένου πολιτιστικού αφηγήματος /προϊόντος/εικόνας. Ενίσχυση συλλογικών φορέων για την ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας της περιοχής ιδιαίτερα μέσω πολιτιστικών εκδηλώσεων που κεφαλαιοποιούν τα πλεονεκτήματα και την ιδιαίτερη ταυτότητα της περιοχής και ενισχύουν τη συνοχή και το τοπικό κεφάλαιο.

Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις).

Ενίσχυση των Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών ως εργαλείο ανάπτυξης μιας απομακρυσμένης περιοχής που έχει ως εναλλακτική λύση την ανάδειξη της ταυτότητας της έναντι της μαζικοποίησης και της εξίσωσης της πολιτισμικής παραγωγής

Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για ψηφιακούς οδηγούς, ειδικότερα για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.)

Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκο, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα κ.α.)

Ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής / απομακρυσμένης ξενάγησης, μέσω εικονικής πραγματικότητας ή άλλων τεχνολογιών για ιδιαίτερες κατηγορίες σημείων ενδιαφέροντος (υποβρύχια μουσεία, σπήλαια, ορυχεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και γενικότερα δυσπρόσιτων αξιοθέατων)

Ανάπτυξη εργαλείων, τεχνολογιών, εφαρμογών, και καινοτόμων προϊόντων για την υλοποίηση και προώθηση του ψηφιακού τουρισμού, την ανάπτυξη της αξιακής αλυσίδας και την οικονομοτεχνική ανάλυση του οικοσυστήματος του ψηφιακού τουρισμού, την υποστήριξη του ψηφιακού επισκέπτη, και την ταυτόχρονη αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμικού αποθέματος στο πλαίσιο του ψηφιακού τουρισμού.

Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής μάθησης και συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλων για υποστήριξη δραστηριοτήτων εκπαιδευτικού τουρισμού (π.χ. προβολή συγκεκριμένων περιόδων, λογοτεχνικού / ιστορικού περιεχομένου, συμβάντων και χώρων της ελληνικής ιστορίας, του πολιτισμού και των επιστημών, με διεθνές ενδιαφέρον) ή και για εκπαίδευση (re-skilling και up-skilling) σε νέες πρακτικές και τεχνολογίες στον υποτομέα του Τουρισμού ή/και στον Πολιτισμό με έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και στην δημιουργία νέων δεξιοτήτων (π.χ. εφαρμογές εκπαίδευσης τουριστικού προσωπικού αξιοποιώντας μεθόδους infotainment και edutainment, εφαρμογές εκπαίδευσης τεχνικών, webinars για εκπαίδευση προσωπικού προώθησης όπως tour operators και travel agents, εφαρμογές για digital special effects και post production, εργαλεία αναζήτησης κατάλληλων τοποθεσιών για γυρίσματα σκηνών κ.ά.)

Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών για παροχή προηγμένων υπηρεσιών ασφαλείας και προστασίας σε τουρίστες ή/και για τη πρόβλεψη, ανίχνευση και διαχείριση κινδύνων σε χώρους και εγκαταστάσεις τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. αντιμετώπιση τρομοκρατίας, φυσικές καταστροφές, εξ αποστάσεως παρακολούθηση της υγείας των επισκεπτών, μεταδοτικές ασθένειες, ακραία καιρικά φαινόμενα, επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής κλπ.).

Ανάπτυξη τεχνολογιών, εφαρμογών και υπηρεσιών για την υποστήριξη της δημιουργίας έξυπνων και βιώσιμων υποδομών (π.χ. μαρίνες/τουριστικοί λιμένες, αεροδρόμια, εμπορικά κέντρα, χώροι αναψυχής και γενικά σημεία ενδιαφέροντος ή χρηστικά σημεία των πόλεων) με στόχο την προηγμένη και αποδοτική παροχή πολιτιστικών και τουριστικών υπηρεσιών.

Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων, εφαρμογών για την προώθηση και αναβάθμιση των πόρων και προϊόντων περιοχών πολιτιστικού, τουριστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος όπως μεταξύ άλλων, παραδοσιακά προϊόντα, προϊόντα που αναδεικνύουν την ιδιαίτερη πολιτιστική και παραγωγική ταυτότητα, την βιοποικιλότητα περιοχών και συμβάλλουν στην διασύνδεση τοπικών οικονομικών λειτουργιών με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, νέα προϊόντα κυκλικής οικονομίας, αειφόρα παραγωγικά πρότυπα, προϊόντα που λαμβάνουν έμπνευση από την παράδοση (υλικά, τεχνικές, μοτίβα, σύμβολα, κοινωνικές αξίες).

Ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και μεθοδολογιών για την υποστήριξη του απομακρυσμένου συνεργατικού και κατανεμημένου σχεδιασμού και δικτύωσης ανεξάρτητων δημιουργών, ανάλογα με τον τομέα εφαρμογής (αρχιτεκτονική, αστικός σχεδιασμός, βιομηχανικός σχεδιασμός, παραστατικές τέχνες, κόσμημα, μόδα, γραφιστική, τοπικές κοινωνίες και ομάδες πολιτών, κλπ.). Ανάπτυξη ψηφιακών παιγνίων και τεχνικών παιγνιοποίησης (gamification) για ΗΥ, κινητές συσκευές και παιχνιδομηχανές, αξιοποιώντας πολιτιστικό, τουριστικό ή άλλο περιεχόμενο (π.χ. τέχνες, ιστορία, επιστήμες, γαστρονομία ή άλλα), για σκοπούς ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης της σχεδιαστικής σκέψης (design thinking), υγείας, ευεξίας, φυσικής κατάστασης κλπ.

Υποστήριξη δικτύωσης και συνεργασίας φορέων για την διαμόρφωση και ανάδειξη ολοκληρωμένου πολιτιστικού αφηγήματος /προϊόντος/εικόνας του Βορείου Αιγαίου αλλά και επιμέρους των Π.Ε του.

Ενίσχυση συλλογικών φορέων για την ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας της περιοχής ιδιαίτερα μέσω πολιτιστικών εκδηλώσεων από τους συλλογικούς φορείς προς το κοινωνικό κεφάλαιο των κοινοτήτων, εκδηλώσεις / δράσεις που κεφαλαιοποιούν τα πλεονεκτήματα και την ιδιαίτερη ταυτότητα της περιοχής και ενισχύουν τη ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ.

Το ΒΟΡΕΙΟΑΙΓΑΙΟ θα πρέπει πλέον να εφαρμόσει έξυπνη προσέγγιση η οποία θα αποδώσει πραγματική προστιθέμενη και μετρήσιμη αξία στο περιβάλλον και το Πολιτισμός της. Το περιβάλλον και ο πολιτισμός είναι χαρακτηριστικά που επηρεάζουν τη κοινωνική ταυτότητα και συνοχή και είναι αναπόφευκτο να δοθούν για αυτούς τους υποτομείς σημαντικά κίνητρα. Οι παρεμβάσεις πρέπει να "δραπετεύσουν" από τον εγκλωβισμό της συμβατικής διάστασης, να έχουν φαντασία και να αποκτήσουν καινοτόμο, ολοκληρωμένο χαρακτήρα και πραγματική λειτουργικότητα για να έχουν προοπτική ανταπόδοσης στη κοινωνία.

1.3.2.4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ"

α/α	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΤΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ- ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
4	<p>Δημιουργία συνθηκών και κινήτρων συλλογικότητας και συνεργατισμού, Δημιουργία συνθηκών για την ανάπτυξη καινοτομίας και έξυπνης εξειδίκευσης, μεταφορά γνώσης.</p> <p>Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των δυνατοτήτων απασχόλησης.</p>	<p>1. Διαφοροποίηση της οικονομίας, "γαλάζια οικονομία" Δευτερογενής Τομέας</p> <p>2. Ανταγωνιστικότητα Επιχειρήσεων, Τριτογενής Τομέας για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της παράκτιας ζώνης της περιοχής</p> <p>3. Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω δράσεων μεταφοράς γνώσης, Απασχόληση/ Επιχειρηματικότητα/Αυταπασχόληση, νέων, γυναικών, πολυαπασχόληση επαγγελματίες αλιείς.</p> <p>7. Ανάπτυξη συνεργασίας, εξειδίκευσης και καινοτομίας στη τοπική οικονομία (συνεισφέρουν έμμεσα/εγκάρσια)</p>	ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1
			ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3
			ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέρον (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18
			ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	2
			ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).	6
			ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	7
			ΘΣ3	Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα), μείωση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, εκπαίδευση	4

α/α	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΤΔ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ- ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
				ειδικών ομάδων - επαγγελματίες αλιείς σε νέες μορφές απασχόλησης - αλιευτικός τουρισμός. (re-skilling και up-skilling)	
			ΘΣ3	Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού). Αύξηση απασχόλησης τοπικού πληθυσμού και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μείωση κοινωνικού αποκλεισμού.	12
			ΘΣ3	Ανάπτυξη εθελοντισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ενίσχυση κοινωνικής συνοχής. Ευαισθητοποίηση τοπικής κοινωνίας και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	17
			ΘΣ7	Κινητικότητα φορέων και μεταφορά γνώσης. Εισαγωγή νέων ιδεών από διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων όπως οι θαλάσσιες απειλές, η προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων, νέες μορφές τουρισμού, αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Αξιοποίηση νέας τεχνογνωσίας και ιδεών.	5
			ΘΣ7	Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής με έξυπνες ιδέες και κίνητρα συλλογικής δράσης και δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την ανάδειξη της νησιωτικής ταυτότητας.	20
			ΘΣ7	Προώθηση συνεργασιών και δικτυώσεων ΜΜΕ, σε αντιστάθμισμα των αδυναμιών κλίμακας παραγωγής και διακίνησης-προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και εισαγωγή καινοτομίας.	21

Το αναπτυξιακό αποτέλεσμα θα είναι μακροπρόθεσμα υψηλότερο αν σε αυτήν ακριβώς τη συγκυρία δοθεί προτεραιότητα στην παράλληλη **ενίσχυση των αδύνατων κρίκων του τοπικού οικονομικού σχηματισμού, συνδέοντας τους με πιο δυναμικούς** ώστε με οικονομίες κλίμακας να δοθεί μεγαλύτερη ενίσχυση στις προσπάθειες των τοπικών κοινοτήτων, δημιουργώντας έτσι ένα νέο ολοκληρωμένο περιβάλλον κινήτρων που θα οδηγήσει σε μια αναπτυξιακή διαδικασία λιγότερο ευάλωτη σε συνθήκες κρίσης αλλά και στις παγκόσμιες συνθήκες μεταβλητότητας.

Αναμφισβήτητα, η αδέσμευτη ατομική πρωτοβουλία και ο θεσμός της ελεύθερης αγοράς είναι εξαιρετικά αποτελεσματικοί μηχανισμοί στις περιπτώσεις που το ζητούμενο είναι η εκμετάλλευση των ευκαιριών πραγματοποίησης ιδιωτικού κέρδους. Σε πολλές περιπτώσεις όμως, είναι δύσκολο να επιτευχθεί παράλληλα η προστασία των κοινωνικών πόρων, ανθρωπινων ή φυσικών. Η εμπειρία δείχνει ότι, σε όσες περιοχές η τουριστική ανάπτυξη αφέθηκε στις δυνάμεις της αγοράς και μόνο, το αποτέλεσμα, από κοινωνική σκοπιά, υπήρξε αμφιλεγόμενο. Τάσεις προς την ίδια κατεύθυνση παρατηρούνται και στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης.

Ο προσεκτικός σχεδιασμός, έχει την δυνατότητα να ωθήσει την αναπτυξιακή διαδικασία. Η ύπαρξη δυνατότητας βέβαια, δεν εξασφαλίζει την αυτόματη κινητοποίηση των δυνάμεων της αγοράς, ειδικά όταν δεν έχει επιτευχθεί, στον βαθμό που απαιτείται, η κρίσιμη μάζα της ανάλογης επιχειρηματικότητας. Θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι στην περιοχή, όπως άλλωστε και στις περισσότερες περιοχές της χώρας, υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί η περιβάλλουσα αίσθηση που θα επέτρεπε την αξιοποίηση αναφυόμενων ευκαιριών που όμως δεν μπορούν να αποτελέσουν λύση όταν αξιοποιούνται από μεμονωμένες περιπτώσεις.

Ένα από τα βασικά στοιχεία της πραγματικής οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης του συνόλου των μικρών νησιωτικών κοινοτήτων με την ευρύτερη περιοχή στην οποία εντάσσονται, είναι η κατανομή του παραγόμενου Ακαθάριστου Προϊόντος και του Εισοδήματος στο σύνολο του τοπικού πληθυσμού με **προσεκτική προσέγγιση για τις μικρο-κοινότητες των μικρών νησιών του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**, κατ' αναλογία των διατιθέμενων από τον καθένα παραγωγικών συντελεστών, που είναι κατά κύριο λόγο η εργασία και το κεφάλαιο.

Με αυτό ως δεδομένο, για την ανάπτυξη μιας περιοχής και όχι μόνο για την οικονομική της μεγέθυνση, απαιτείται, αφ' ενός η δημιουργία και εξασφάλιση των προϋποθέσεων πρόσβασης όλων των πολιτών της στην παραγωγική διαδικασία, αφ' ετέρου η εφαρμογή κανόνων δίκαιης και ισόμετρης κατανομής του παραγόμενου πλούτου. Στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, από την αποτύπωση της παρούσας κατάστασης και την SWOT ανάλυση, αλλά ιδιαίτερα από την καταγραφή των απόψεων των κατοίκων, διαπιστώνεται ότι για σειρά ετών υφίστανται, πέρα από τις έντονες διαπεριφερειακές ανισότητες, και αναπτυξιακές ανισότητες στο εσωτερικό των νησιών.

Πρόκειται για ανισότητες, είτε μεταξύ των Δημοτικών Διαμερισμάτων από τα οποία αποτελούνται, είτε μεταξύ αγροτικών περιοχών, που βρίσκονται σε απόσταση από τα σημεία συσσώρευσης δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα τουριστικών.

Οι ανισότητες αυτές αφορούν τόσο σε οικονομικά μεγέθη, όσο και σε δημογραφικά, κοινωνικά, όπως πληθυσμιακές συγκεντρώσεις, ηλικιακή διάρθρωση, κατάσταση απασχόλησης και ανεργίας. Αποτέλεσμα αυτών των ανισοτήτων, πέραν των σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων που δημιουργούν, με διαφαινόμενο τον κίνδυνο άμβλυνσης της συνοχής του κοινωνικό-οικονομικού ιστού, έως και αποδιάρθρωσής του, είναι και η καθυστέρηση της οικονομικής μεγέθυνσης του συνόλου του νομού της Λέσβου. Κύριος λόγος είναι η ύπαρξη παραγωγικών συντελεστών και κυρίως εργατικού δυναμικού σε

αργία ή υποαπασχόληση, με συνέπεια τα χαμηλά εισοδήματα και την αδυναμία δημιουργίας πλούτου, φαινόμενο που οφείλεται τόσο στη μείωση του άμεσα παραγόμενου προϊόντος, όσο και στη μη δημιουργία πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων. Η ανάσχεση των ανισοτήτων, είτε τοπικά, είτε ευρύτερα, εξυπηρετείται από την ενίσχυση της αιφόρου ανάπτυξης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, με εξειδίκευση σε δράσεις συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών φορέων, τοπικών φορέων και της επιχειρηματικής κοινότητας που διαχέονται στις περιοχές χαμηλής ανάπτυξης, όπου σήμερα υφίστανται αναξιοποίητοι φυσικοί, ανθρωπίνι και πολιτισμικοί πόροι και υπάρχει έλλειμμα βασικών τεχνικών και κοινωνικών υποδομών και στις περισσότερο αναπτυγμένες περιοχές.

Η Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική, καλείται να προβάλλει δυναμικές λύσεις στην έννοια της άρσης των ανισοτήτων, διότι μπορεί μέσω της ανελκτικής διαδικασίας να εντοπίζει δυνατότητες συνεργασιών, ευκαιρίες εξειδίκευσης επικέντρωση δράσεων και παρεμβάσεων με καινοτομία σε τοπικό επίπεδο. Λαμβάνοντας υπόψη και τις προγραμματιζόμενες, σε μεγάλη κλίμακα, παρεμβάσεις των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για τις Υποδομές, την Αγροτική Ανάπτυξη την Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα, Ψηφιακή Σύγκλιση, Έξυπνη εξειδίκευση κ.α. οι οποίες προγραμματίζονται να υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η εξειδίκευση του ανωτέρω στόχου θα αποτυπωθεί με αντίστοιχη εστίαση των σχετικών παρεμβάσεων, μέσω δράσεων που θα υλοποιηθούν σε συμπληρωματικό επίπεδο.

Οραματικά για το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ η διαμόρφωση στρατηγικής κατεύθυνσης και κινήτρων μπορεί να οδηγήσει σε Κυκλικά, έξυπνα και υγιή χωριά χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας ανάπτυξη υποδομών ενεργοποίησης της κυκλικότητας με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών ψηφιοποίησης και εφαρμογής προωθημένων συστημάτων συλλογής για επαναχρησιμοποίησης ροών υλικών/αποβλήτων, Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής.

Ομοίως η επιχειρηματικότητα σε συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα, ακαδημαϊκούς φορείς, τοπική αυτοδιοίκηση και φορείς όπως τα επιμελητήρια, ΜΚΟ, και συλλογικούς φορείς, μπορούν να υποστηρίξουν αποτελεσματικά εφόσον το επιλέξουν την αναπτυξιακή διαδικασία επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακας και συνθήκες ανθεκτικότητας βασιζόμενοι στη δύναμη των πολλών.

Η Διαδικασία της συνεργασίας, της καινοτομίας και εξειδίκευσης μπορεί να εξυπηρετήσει:

Κίνητρα ενίσχυσης συνεργασιών ομοειδών επιχειρήσεων και δια-τομεακών συνεργασιών με στόχο την δημιουργία τοπικών αλυσίδων αξίας, αύξησης της εξωστρέφειας και την αποτελεσματικότερης προώθησης των προϊόντων σε στοχευμένες αγορές.

Υποστήριξη συνεργασίας ομοειδών ΜΜΕ για την κοινή χρήση πόρων με στόχο την αύξηση της τυποποίησης και την πιστοποίηση των προϊόντων τους. Αύξηση της αναγνωρισιμότητας των προϊόντων μέσα από τη δημιουργία κοινού αφηγήματος, "story telling" και εξωστρέφειας.

Εκπαίδευση και απασχόληση τοπικού εργατικού δυναμικού σε νέες δεξιότητες στους τομείς της πράσινης ενέργειας, του βιώσιμου τουρισμού και της γαλάζιας οικονομίας.

Υποστήριξη συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ επιχειρήσεων για την εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγή προϊόντων και την διαχείριση των βιο-αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής βιο-οικονομίας

Κίνητρα δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων.

Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο πρωτογενή και δευτερογενή τομέα).

Μεταφορά γνώσης και αναβάθμιση δεξιοτήτων κυρίως ψηφιακών, στο τριτογενή τομέα με έμφαση στην βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Δράσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων, απασχολησιμότητας, ειδικά ανέργων, μακροχρόνια ανέργων, νέων και νέων με υψηλή κατάρτιση και δράσεις mentoring.

Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα, βελτίωση δεξιοτήτων στην άσκηση επιχειρηματικότητας με περιβαλλοντικό πρόσημο αξιοποιώντας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Κίνητρα σε επιχειρήσεις στον κλάδο του τουρισμού για δικτυώσεις και συνεργασίες, με σκοπό την αύξηση της πληρότητας και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος

Κίνητρα συνεργασίας δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, ΜΚΟ για τη στήριξη του τοπικού πληθυσμού και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Συνεργασία φορέων για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών, για τη δημιουργία ποιοτικών υποδομών και την ενίσχυση της (κοινωνικής) επιχειρηματικότητας.

Κίνητρα συνεργασίας μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων ομοειδών ή συμπληρωματικών προϊόντων με σκοπό τη διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας, την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και την ανάπτυξη και/ή εμπορία κοινών προϊόντων.

Κίνητρα συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων με σκοπό την διαμόρφωση και πραγματοποίηση δράσεων που αφορούν στην κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής καθώς και δράσεων με σκοπό την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων.

Κίνητρα ανάπτυξης έξυπνων στρατηγικών (smart village strategies) για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την ενεργειακή ασφάλεια, την αξιοποίηση αποβλήτων μέσω της ενδυνάμωσης των τοπικών κοινωνιών.

Οι Έξυπνες Αναπτυξιακές Στρατηγικές αποτελούν αναγκαίο στοιχείο στη διαδρομή των Smart Villages, αποτελώντας παράλληλα, ένα πολύτιμο και μέχρι σήμερα αναξιοποίητο εργαλείο για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η εστίαση στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο μιας ευέλικτης, διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας.

Η εκπόνηση και η υλοποίηση σχετικών Στρατηγικών είναι πλήρως εναρμονισμένη με την αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στοχεύει σε μια σύγχρονη, ψηφιακή, αποδοτική ως προς τη χρήση πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, καθώς και μια κλιματικά ουδέτερη Ευρωπαϊκή επικράτεια.

Οι Έξυπνες Αναπτυξιακές Στρατηγικές και η εφαρμογή των έξυπνων λύσεων που ενδέχεται να προτείνουν, αναμένεται να αποτελέσουν κινητήριο μοχλό για τις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, ως προς:

- Την αναβάθμιση της εξυπηρέτησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων,
- Τη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος,
- Τη βελτίωση της ανθεκτικότητας τους και
- Την ανάδειξη της ελκυστικότητάς τους.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες και οι έξυπνες λύσεις μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, τη συγκέντρωση και εκμετάλλευση μεγάλων δεδομένων ή καινοτομιών που σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT).

Έξυπνες λύσεις, φιλικές προς το περιβάλλον και οικονομικά ελκυστικές, που πέραν της πρωτογενούς παραγωγής (ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΛΙΕΙΑΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΧΘΥΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ), μπορούν να συνεισφέρουν λύσεις σε σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ και απομακρυσμένες περιοχές. Ενδεικτικά παραδείγματα έξυπνων λύσεων:

- Η έξυπνη παρακολούθηση και διαχείριση των υδάτινων πόρων και της υδρομέτρησης (τηλεμετρία) – smart water management και
- Η έξυπνη διαχείριση της βιώσιμης κινητικότητας και την ανάλυση κυκλοφοριακών συνθηκών – smart mobility, περιλαμβανομένων της έξυπνης στάθμευσης των οχημάτων – smart parking και της προώθησης της ηλεκτροκίνησης – EVs
- Η έξυπνη διαχείριση των ακτών και παρακολούθηση διάβρωσης.
- Η έξυπνη διαχείριση των απορριμμάτων – Smart waste management στις ακτές.

Η μεθοδολογική προσέγγιση της χρηματοδότησης παρεμβάσεων "**Έξυπνων Αλιευτικών Κοινοτήτων**", η προτεινόμενη μεθοδολογία μπορεί να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Εκπόνηση σχεδίου δράσης εστιασμένου στην αντιμετώπιση ενός ή περισσότερων προβλημάτων της αλιευτικής κοινότητας, όπου να καταγράφονται οι εξειδικευμένες ανάγκες και προτεραιότητες, οι ενέργειες και τα αναμενόμενα αποτελέσματα και η οικονομική βιωσιμότητα των προτάσεων.
- Πραγματοποίηση σχετικών δαπανών. Σχεδιασμός και προμήθεια απαραίτητου εξοπλισμού και επενδύσεων.
- Προώθηση και προβολή. Διάχυση των δυνατοτήτων που προσφέρονται. Δράσεις Πληροφόρησης, ενημέρωσης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και εμπύχωσης της συμμετοχής του κοινού / των πολιτών.
- Εφαρμογή – Παρακολούθηση – Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Η διαδικασία προσέγγισης συνεργατικών δράσεων με καινοτομία, έξυπνη εξειδίκευση και επιχειρηματική ανακάλυψη σε μικρό-περιοχές σε κάθε νησί του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ έχει ως καθοριστικό προαπαιτούμενο τη δημιουργία κρίσιμης μάζας σε εδαφικό επίπεδο και η συνέργειες πλέον είναι καθοριστικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ σε υπερτοπική κλίμακα, οι συνέργειες δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε στενό γεωγραφικό χώρο ή σε περιορισμένους τομείς αλλά θα πρέπει να ενισχύεται η "**ευφάνταστη συνέργια**" και πρέπει να υπάρξει εντατική προσπάθεια η ΤΑΣ να στηρίξει την μεταφορά γνώσης για μειωθούν αντιστάσεις που παρατηρούνται σε συντηρητικές κοινωνίες και την ομαλή εισαγωγή καινοτομιών.

Οι 4 ΟΤΔ παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ της κάθε ΟΤΔ και των φορέων της περιοχής και του τοπικού πληθυσμού, την ενίσχυσης των κοινών αξιών και της τοπικής ταυτότητας και συμβάλει στην προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας αλλά και τη διαχείριση συγκρούσεων. Η φιλοσοφία LEADER παρέχει βελτιωμένα αποτελέσματα και επιπτώσεις πολιτικής μέσω της καλύτερης ποιότητας των έργων που υλοποιούνται.

Οι παρεμβάσεις LEADER κατά βάσει λειτουργούν **πilotικά και συμπληρωματικά** μεταξύ τους στην τοπική ανάπτυξη, χαρακτηρίζονται σε αρκετές περιπτώσεις ως καινοτόμες, ικανοποιούν τις τοπικές ανάγκες, συνεπώς διαμορφώνονται συνθήκες συλλογικότητας και καλύτερης βιωσιμότητας, ενισχύοντας την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές και συμβάλλοντας με θετικό τρόπο σε πολύπλοκες στρατηγικές όπως η στρατηγικές για την κλιματική αλλαγή, την βιοποικιλότητα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, το μακροπρόθεσμο όραμα για τις αγροτικές περιοχές, Farm to Fork, κ.α.

Η ΤΑΣ συμπληρώνεται αποτελεσματικά με τη κινητικότητα ιδεών και τα πολλαπλασιαστικά οφέλη των συνεργασιών της ΟΤΔ και των φορέων της περιοχής με άλλες ΟΤΔ ή φορείς σε Ευρωπαϊκό και περιφερειακό επίπεδο. Οι διακρατικές και διαπεριφερειακές συνεργασίες από τις οποίες έμμεσα ωφελούνται συνολικά φορείς και κάτοικοι της περιοχής αποτελούν το ιδανικό πεδίο για τη σφυρηλάτηση των απαραίτητων διασυνδέσεων μεταξύ των πολιτικών της ΕΕ, της επιχειρηματικότητας, των ερευνητικών κέντρων, των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των πολιτών.

Η ΤΑΣ πρέπει να είναι περισσότερο διασυνδεδεμένη με περιοχές έξω από τα στενά όρια της περιοχής παρέμβασης.

Στην παρούσα συγκυρία, η πρόκληση για ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ στο ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ μπορεί να δώσει ιδιαίτερο βάρος στη καινοτομία, την τεχνολογική, την οργανωτική, την μεθοδολογική και στον ιδιωτικό τομέα και στο δημόσιο, ακόμη περισσότερο σε ενέργειες που διαμορφώνουν συνθήκες συνεργασίας, έξυπνης εξειδίκευσης, επιχειρηματικής ανακάλυψης και συνέργειες.

Κατ' αυτόν τον τρόπο οι 4 ΟΤΔ του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ μπορούν να διασφαλίσουν την προσπάθεια, την εμπύχωση, για δημιουργία αξιακών αλυσίδων σε ολόκληρη την περιοχή του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ και να αποτρέψουν περιττές επικαλύψεις προγραμματικού σχεδιασμού.

1.3.3 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ (ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ), ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΜΕ ΛΟΙΠΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ.

Η προτεινόμενη Στρατηγική του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ μέσω του ΠΑΛΥΘ θα μπορούσε να συσχετιστεί / ενισχυθεί από συμπληρωματικούς πόρους σύμφωνα με τον διαφαινόμενο προγραμματισμό εθνικό και ευρωπαϊκό εφόσον αξιοποιηθούν από δικαιούχους που έχουν σχετική αρμοδιότητα (έργα δημοσίου χαρακτήρα και έργα κρατικών ενισχύσεων) οι παρακάτω παρεμβάσεις και προγράμματα.

1. Πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0» για την υποστήριξη της πράσινης ανάπτυξης και του ψηφιακού μετασχηματισμού, της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και προώθησης ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών.
2. «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή- ΠΕΚΑ» για τις στρατηγικές των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε αγροτικές παράκτιες και νησιωτικές περιοχές. Εμφανίζει επίσης συνέργεια με δράσεις ΠΕΚΑ που χρηματοδοτούνται σε περιοχές Natura 2000 με δεδομένο ότι οι περιοχές αυτές καλύπτουν σημαντικό ποσοστό της έκτασης των ορεινών και νησιωτικών περιοχών, συνυπάρχοντας συχνά και με περιοχές ιστορικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
3. Εδαφικό Σχέδιο Νήσων (Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης- ΣΔΑΜ) για την υποστήριξη του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, με έμφαση στην προώθηση του βιώσιμου τουρισμού και της γαλάζιας οικονομίας και τη χρήση καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών.
4. Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» ειδικότερα με τους άξονες: α) 'περιβάλλον' (βιώσιμη ανάπτυξη με έντονο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, δράσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διαχείριση υδάτων, υγρών και στερεών αποβλήτων κ.λπ.) και β) 'παιδεία, πολιτισμός, τουρισμός και αθλητισμός' και ειδικότερα στο πεδίο τουρισμού/πολιτισμού.
5. Αναπτυξιακός Νόμος - Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη με τις χορηγήσεις κρατικών ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια στις παρακάτω κατηγορίες: 1. Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων, 2. Πράσινη μετάβαση - Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων, 3. Νέο Επιχειρείν, 4. Καθεστώς Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, 5. Έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία, 6. Αγροδιατροφή - πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων - αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, 7. Μεταποίηση - Εφοδιαστική αλυσίδα, 8. Επιχειρηματική εξωστρέφεια, 9. Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων, 10. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, 12. Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας, 13. Επιχειρηματικότητα 360ο.

και μέσω του ειδικού στόχου 4.1 :

6. Με το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (Α.Δ.Κ.Σ) 2021-2027 για βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση που βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για όλα τα άτομα που αναζητούν με το εργασία και ενίσχυση της απασχολησιμότητας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών Εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΕΑΕΚ).
7. Ειδικότερη αναφορά σε συμπληρωματικότητα αλλά και διαφοροποίηση σε σχέση με τη Τ.Α.Σ. και τις δυνατότητες χρηματοδότησης όπως διαμορφώνεται με τη συμμετοχή και εισροή πόρων και προτεραιοτήτων/πολιτικών από τα 4 κύρια Ευρωπαϊκά Ταμεία, ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑΥ, μέσω της εφαρμογής ΤΑΠΤΟΚ/CLLD/LEADER, από το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας 2021-2027, και το Πρόγραμμα της Περιφέρειας "Βόρειο Αιγαίο 2021-2027", κάτω από ένα πολυσυλλεκτικό σχεδιασμό.

Από τις προτεινόμενες παρεμβάσεις του Προγράμματος της Περιφέρειας "Βόρειο Αιγαίο 2021-2027" εξαιρούνται τα αστικά κέντρα (Δ.Κ. Μυτιλήνης και Δ.Κ Χίου) στα οποία θα εφαρμοσθούν στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ). Ειδικότερα:

Η προτεινόμενη Στρατηγική CLLD/LEADER/ΤΑΠΤΟΚ της Περιφέρειας παρέμβασης ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ειδικότερα μέσω του ΠΑΛΥΘ με κατεύθυνση τη ΓΑΣΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ, σχετίζεται με την **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία** και τις επιμέρους Στρατηγικές 'από το Αγρόκτημα στο Πιάτο', 'Κυκλική Οικονομία, Στρατηγική Βιώσιμης Ανάπτυξη 2030 (SDGs)'. Οι παραπάνω διασυνδεδεμένες ευρωπαϊκές στρατηγικές

εκφράζονται μέσα από τους προτεινόμενους αναπτυξιακούς στόχους και τις προτεινόμενες παρεμβάσεις της Τ.Α.Σ.: Κλιματική ουδετερότητα, προστασία οικοσυστημάτων και βιοποικιλότητας, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πράσινες μεταφορές, ασφαλή και ανταγωνιστικά προϊόντα, βιώσιμη διατροφή, μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος, κυκλική οικονομία και βιοοικονομία, ψηφιακή και πράσινη καινοτομία, δίκτυα και συνεργασίες, ψηφιοποίηση και έξυπνη εξειδίκευση, έξυπνα χωριά, αλυσίδες αξίας και αλληλοτροφοδότηση. Η βελτίωση των ανθρώπινων δεξιοτήτων, η αύξηση της απασχολησιμότητας, η ισότιμη πρόσβαση, η συμπεριληπτικότητα διατρέχουν τους θεματικούς στόχους της Τ.Α.Σ., δημιουργούν τις συνθήκες για αξιοποίηση των ευκαιριών τοπικών δυνατοτήτων και στηρίζουν την βιώσιμη τοπική ανάπτυξη.

Η Τ.Α.Σ. επίσης σχετίζεται άμεσα και δομείται γύρω από με τον Ειδικό Στόχο 8 της ΣΣ ΚΑΠ 2021-2027: Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της βιο-οικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας. Επιπλέον αντλεί στοιχεία από την εξειδίκευση των υπόλοιπων ειδικών στόχων και σχετίζεται έμμεσα ή έμμεσα με: Ανθεκτικότητα, οικονομική βιωσιμότητα, ανταγωνιστικότητα, έρευνα /τεχνολογία/ψηφιοποίηση, αλυσίδες αξίας-έξυπνη εξειδίκευση, συνεργασίες και δίκτυα, κλιματική αλλαγή, βιώσιμη ενέργεια, ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες, αύξηση παραγωγικότητας, βιώσιμη ανάπτυξη, βιοποικιλότητα, υποστήριξη νέων και ισότητα φύλων, κοινωνική ένταξη, ενίσχυση κοινωνικού κεφαλαίου αγροτικών κοινοτήτων άρση αποκλεισμών, βίο-οικονομία και ενθάρρυνση για την ανταλλαγή γνώσεων, καινοτομίας και εξωστρέφεια στις αγροτικές περιοχές.

Η Τ.Α.Σ. σχετίζεται με τον Εθνικό Σχεδιασμό (ΕΣΠΑ 2021-2027), ο οποίος συνδέεται άμεσα με το 'Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 'Ελλάδα 2.0' και δομείται γύρω από τους ειδικούς στόχους ΣΠ1, ΣΠ2, ΣΠ4 για μια έξυπνότερη, πιο πράσινη και πιο κοινωνική Ευρώπη, μέσω της προώθησης του έξυπνου, πράσινου οικονομικού μετασχηματισμού, και τον Ειδικό Στόχο Δίκαιης Μετάβασης μέσω της υποστήριξης της διαφοροποίησης και του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Επιπλέον αντλεί στοιχεία από την εξειδίκευση των υπόλοιπων ειδικών στόχων και σχετίζεται έμμεσα ή έμμεσα με: Ανθεκτικότητα, ψηφιακό μετασχηματισμό, επιχειρηματική καινοτομία, κυκλική οικονομία, βιώσιμη ανάπτυξη, εξωστρέφεια, συνεργασίες και δίκτυα, ανάπτυξη τουριστικού οικοσυστήματος και αλυσίδων αξίας, εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, προσαρμογή δεξιοτήτων και υποστήριξη νέων και ανέργων στην απασχόληση, ενίσχυση του φυσικού και κοινωνικού κεφαλαίου των αγροτικών και παράκτιων νησιωτικών περιοχών, έξυπνη παραγωγή και εξειδίκευση.

Σχετίζεται επίσης με το '**Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές**' όπως εκφράζονται μέσα από τους άξονες Στρατηγικής LEADER/ΣΣ ΚΑΠ 2021-27 :

1. Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)
2. Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής
3. Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής
6. Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Η Τ.Α.Σ. σχετίζεται με τη Στρατηγική "ΕΞΥΠΝΑ ΧΩΡΙΑ", Τα έξυπνα χωριά είναι τοπικές κοινότητες/οικισμοί σε αγροτικές περιοχές οι οποίες χρησιμοποιούν καινοτόμες λύσεις για να βελτιώσουν την ζωτικότητα/ανθεκτικότητα/ποιότητα ζωής τους, με βάση τις τοπικές δυνάμεις και ευκαιρίες. Στηρίζονται στην συμμετοχική προσέγγιση για την ανάπτυξη και εφαρμογή της στρατηγικής τους για τη βελτίωση των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και/ή περιβαλλοντικών τους συνθηκών, ιδίως μέσω της αξιοποίησης/δημιουργίας/χρήσης/αναζήτησης λύσεων που προσφέρονται από ψηφιακές τεχνολογίες.

Τα έξυπνα χωριά επωφελούνται από την συνεργασία και συμμαχίες με άλλες κοινότητες και δρώντες παράγοντες σε αγροτικές και αστικές περιοχές. Η έναρξη και εφαρμογή στρατηγικών Smart Villages μπορεί να βασιστεί σε υπάρχουσες πρωτοβουλίες και μπορεί να χρηματοδοτηθεί από διάφορες δημόσιες και ιδιωτικές πηγές.

Οι κοινότητες στις αγροτικές, και νησιωτικές περιοχές μπορούν να περιλαμβάνουν έναν ή περισσότερους οικισμούς, χωρίς περιορισμούς όσον αφορά τα διοικητικά όρια ή τον αριθμό των κατοίκων. Όσον αφορά τους όρους επιλεξιμότητας για στήριξη, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν ορισμούς των αγροτικών περιοχών, όπως προβλέπονται από τον ΟΟΣΑ, EUROSTAT ή άλλους ορισμούς. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα χρησιμοποιεί τον ορισμό της EUROSTAT αλλά είναι σαφές ότι θα απαιτηθεί εστίαση σε σαφώς «προσδιορισμένα χωρικά υποσύνολα» με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

Η συμμετοχική προσέγγιση για τον σχεδιασμό και εφαρμογή των Smart Villages απαιτεί την ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινότητας στην εκπόνηση και λήψη αποφάσεων σχετικά με τη στρατηγική Smart Village (bottomup προσέγγιση). Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης, η συμμετοχική προσέγγιση θα διασφαλίσει ότι οι ανάγκες για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την κατάρτιση των ανθρώπων είναι απόλυτα στοχευμένες και εφαρμόσιμες.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, πλατφόρμες εκμετάλλευσης δεδομένων ή καινοτομιών που σχετίζονται με τη χρήση του Ίντερνετ των πραγμάτων (IoT). Κατά τον τρόπο αυτό ενεργούν ώστε να καταστεί δυνατή η ευελιξία των έξυπνων χωριών, για να αξιοποιήσουν καλύτερα τους πόρους τους και να βελτιώσουν την ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της υπαίθρου.

Η χρήση ψηφιακών τεχνολογιών δεν αποτελεί προϋπόθεση για επιλογή μιας περιοχής ανάπτυξης Smart Village, πλην όμως, όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να υπάρξει ή να επεκταθεί ευρυζωνική σύνδεση υψηλής ταχύτητας για να διευκολύνει την ανάπτυξη των ψηφιακών λύσεων (συμπληρωματικότητα με το εθνικό πλάνο ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας και των δικτύων νέας γενιάς).

Οι στρατηγικές του Smart Village ανταποκρίνονται στις προκλήσεις και τις ανάγκες της περιοχής τους, βασιζόμενες στις ανάγκες των περιοχών, τα τοπικά πλεονεκτήματα και τα στοιχεία της τοπικής πολιτιστικής και κοινωνικής κουλτούρας

Η προτεινόμενη Στρατηγική CLLD/LEADER/ΤΑΠΤΟΚ της Περιοχής παρέμβασης ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ σχετίζεται και συμπληρώνει τις 4 προτάσεις στρατηγικής από τις 4 ΟΤΔ που είναι σε διαδικασία έγκρισης μέσω του LEADER/ΣΣ ΚΑΠ 2021-2027 όπως έχει διεξοδικά αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια.

Η ανάπτυξη των δράσεων/παρεμβάσεων ακολουθεί στα τεχνικά δελτία.

1.3.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η καινοτομία αποτελεί ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανάπτυξης μιας περιοχής. Αποτελεί ζητούμενο με πολλές οικονομικές αλλά και κοινωνικές προεκτάσεις. Για τη Τ.Α.Σ. και τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στην Επιχειρηματικότητα - Οικονομία, επιχειρείται να διατυπωθούν ορισμοί και παραδείγματα. Εξετάζεται εάν τα προτεινόμενα έργα πληρούν τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο Ορισμό της Καινοτομίας: **«Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής».**

Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτόμα πράξη μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).

Καινοτομία προϊόντων και διαδικασιών

Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:

α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,

β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται απαραίτητα στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπάρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

Μη τεχνολογική καινοτομία προϊόντων και διαδικασιών

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ρών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία.

(Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις).

α. Βιομηχανία / Παραγωγή

Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες
- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών

Προϊόντα βιοτεχνολογίας

- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή

- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας - μεθοδολογική καινοτομία

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες και τεκμηριώνουν προστιθέμενη αξία τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(α) έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,

- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(β) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η κοινωνική καινοτομία περιγράφει τις αλλαγές στις στάσεις, τη συμπεριφορά ή τις αντιλήψεις μιας ομάδας ανθρώπων που εντάσσονται σε ένα δίκτυο ευθυγραμμισμένων συμφερόντων, οι οποίες, σε σχέση με τον ορίζοντα εμπειριών της ομάδας, οδηγούν σε νέους και βελτιωμένους τρόπους συνεργατικής δράσης εντός και εκτός της ομάδας. (Neumeier,2012)

Πιο συγκεκριμένα Η κοινωνική καινοτομία αναφέρεται στη διαδικασία ανάπτυξης και εφαρμογής νέων ιδεών, στρατηγικών ή πρωτοβουλιών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες και προκλήσεις. Περιλαμβάνει την εξεύρεση καινοτόμων λύσεων σε κοινωνικά προβλήματα, τη βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας και τη δημιουργία θετικής κοινωνικής αλλαγής. Η κοινωνική καινοτομία υπερβαίνει τις παραδοσιακές προσεγγίσεις, εστιάζοντας στην εξεύρεση δημιουργικών και βιώσιμων λύσεων σε πολύπλοκα κοινωνικά ζητήματα.

Η κοινωνική καινοτομία μπορεί να εμφανιστεί σε διάφορους τομείς, όπως η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη, η καταπολέμηση της φτώχειας, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η κοινοτική ανάπτυξη και άλλα. Συχνά περιλαμβάνει τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερόμενων φορέων, όπως κυβερνητικές υπηρεσίες, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, επιχειρήσεις και τοπικές κοινότητες.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής καινοτομίας περιλαμβάνουν:

- Καινοτομία: Η κοινωνική καινοτομία εισάγει νέες ιδέες, μεθόδους ή μοντέλα για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, αποκλίνοντας από τις συμβατικές προσεγγίσεις.
- Κοινωνικός αντίκτυπος: Στοχεύει στη δημιουργία θετικών αλλαγών στην κοινωνία, στη βελτίωση της ευημερίας των ατόμων ή των κοινοτήτων και στην αντιμετώπιση συστημικών ζητημάτων.
- Συνεργασία: Η κοινωνική καινοτομία περιλαμβάνει συχνά τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερόμενων φορέων, όπως η κυβέρνηση, οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, οι επιχειρήσεις και τα μέλη της κοινότητας, για την αξιοποίηση της συλλογικής εμπειρογνωμοσύνης και των πόρων τους.
- Βιωσιμότητα: Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη βιώσιμων λύσεων που μπορούν να διατηρηθούν και να επεκταθούν με την πάροδο του χρόνου, εξασφαλίζοντας μακροπρόθεσμο κοινωνικό αντίκτυπο.

Παραδείγματα κοινωνικής καινοτομίας περιλαμβάνουν:

- πρωτοβουλίες μικροχρηματοδότησης που παρέχουν μικρά δάνεια για την ενδυνάμωση επιχειρηματιών σε κοινότητες με χαμηλό εισόδημα, ή δράσεις διαμοιρασμού κόστους, (ενεργειακές κοινότητες)
- την ανάπτυξη χαμηλού κόστους και ενεργειακά αποδοτικών στεγαστικών λύσεων,
- τη δημιουργία κοινωνικών επιχειρήσεων που συνδυάζουν επιχειρηματικές αρχές με κοινωνική αποστολή
- τη χρήση της τεχνολογίας για κοινωνικό όφελος, όπως η αξιοποίηση εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας για τη βελτίωση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη σε υποβαθμισμένες περιοχές

1.4 ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Η ονοματολογία των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ προσαρμόζεται σύμφωνα με ορολογία που επιλέγει η **ΟΤΔ των 4 συνεργαζόμενων φορέων**. Στο επίπεδο των επιμέρους προσδιορισμών των υπό-δράσεων θα γίνει η σχετική απλοποίηση της ορολογίας στη διαδικασία σύνταξης των σχετικών προσκλήσεων του Τ.Π., για συγκριτική εξέταση στο παρόν σχέδιο ακολουθούνται προγραμματικοί όροι.

1			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ 11. ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ		
Κωδικός Παρέμβασης	3.1		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Η πράξη αφορά 4 υποέργα για τη προετοιμασία των συνεργαζόμενων φορέων στο πλαίσιο σύνταξης (ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ) ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ και διαμόρφωση ΟΤΔ για την Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική του ΠΑΛΥΘ για τις παρακάτω περιοχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ 4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ 5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ <p>Αφορά στην έρευνα και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τη διαμόρφωση της SWOT ανάλυσης, την ομαδοποίηση και ιεράρχηση αναγκών, τη διατύπωση στόχων και στρατηγικής, τη διαμόρφωση Τεχνικών Δελτίων και την ολοκλήρωση φακέλων Α και Β έως τη προθεσμία υποβολής.</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 12 ένταση ενίσχυσης έως 100%).</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	23.000	0,25 %	3,41 %
Δημόσια Δαπάνη	23.000	0,28 %	3,81 %
Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00 %	0,00 %
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
<p>Δικαιούχοι είναι η ΟΤΔ του Βορείου Αιγαίου, το συνεργατικό σχήμα με επικεφαλής Εταίρο την ΕΤΑΛ Α.Ε. (ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΛ Α.Ε.) 2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΗΜΝΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΑΝΕΛ Α.Ε.) 3. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΧΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΕΤΑΧ Α.Ε.) 4. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. (ΚΑΑΕΚΤ ΣΑΜΟΥ Α.Ε.) 			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Η περίοδος επιλεξιμότητας αυτών αφορά στο διάστημα από την ημερομηνία έγκρισης του ΠΑΛΥΘ (ήτοι 30/11/2022), έως και την ημέρα υποβολής της τοπικής στρατηγικής και περιλαμβάνει δαπάνες για έκτακτο προσωπικό και παροχή υπηρεσιών, μελέτες της περιοχής παρέμβασης, λειτουργικές δαπάνες της ΟΤΔ, δράσεις ενημέρωσης, επικοινωνίας και διαβούλευσης, σύνταξη των φακέλων υποψηφιότητας, κ.α. Όλες οι δαπάνες για τις προπαρασκευαστικές δράσεις θα πρέπει να είναι καταχωρημένες στο λογιστικό σύστημα του υποψήφιου δικαιούχου. Η ενίσχυση για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων χορηγείται στους δικαιούχους με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους (κατ' αποκοπή ποσό)</p>			
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ	
Υποστηρίζεται το σύνολο των 21 Αναγκών της Τ.Α.Σ όπως περιγράφονται στο σχετικό κεφάλαιο			
Εκρoές σε επίπεδο Παρέμβασης			

Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	1
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	1 (ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ)

2			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εξυπηρέτησης της αλιείας ή/και θαλάσσιας δραστηριότητας. Βελτίωση προσβασιμότητας και λειτουργικότητας με περιβαλλοντική διάσταση, Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.1.1		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΩΝ ΟΡΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ, ΜΕ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΖΩΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΕΞΥΠΝΕΣ ΚΑΙ ΑΜΕΣΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΣΩ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Αφορά την βελτίωση-αναβάθμιση αλιευτικών λιμένων, τόπων εκφόρτωσης και καταφυγίων (φωτισμός, σηματοδότηση, συστήματα ανέλκυσης - καθέλκυσης σκαφών, χώροι υγιεινής και διοίκησης, παροχές πόσιμου νερού, ασφάλεια σκαφών, αντιμετώπιση προσάμμου, κλπ) . Με τις προτεινόμενες ενέργειες βελτιώνεται η ποιότητα του ελέγχου και της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων που φορτοεκφορτώνονται στους λιμένες, αυξάνοντας την ενεργειακή απόδοση. Επίσης βελτιώνονται οι συνθήκες εργασίας στους χώρους αυτούς. Η ενέργεια επίσης ενισχύει και την κατεύθυνση της ορθολογικής αξιοποίησης των αλιευτικών και θαλάσσιων πόρων όπως την διαφοροποίηση των αλιείων με τη βελτίωση των υποδομών όπου ελλιμενίζουν τα παράκτια σκάφη και από όπου ασκείται με τοπική διαχείριση η δραστηριότητα του Αλιευτικού τουρισμού. Σημειώνεται ότι η ενέργεια ενισχύει πράξεις που δεν ενέχουν σε καμία περίπτωση ενδείξεις κρατικών ενισχύσεων.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%.</p> <p>Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
	Συνολικός Προϋπολογισμός	730.000,00	8,04%
	Δημόσια Δαπάνη	730.000,00	8,74%
	Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις με δικαιούχους που έχουν τη σχετική αρμοδιότητα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε παράκτιες υποδομές και τον εκσυγχρονισμό τους για να επιτευχθεί Βελτίωση λειτουργικότητας με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας • Ενσωμάτωση καινοτομίας • Ψηφιακή αναβάθμιση 			
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.		ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας (υγείας, κοινωνικής μέριμνας, ύδρευσης κ.α.) για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών στα χωριά της περιοχής παρέμβασης.		15

ΘΣ4	Ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την αντιμετώπιση προβλημάτων των μεταναστών και προσφύγων και ενίσχυση υποδομών υποστήριξης.	16
ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας σε παράκτιες ζώνες και αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών σε παράκτιες ζώνες, ενίσχυση ταυτότητας και διαδρομών επισκεψιμότητας στα νησιά (διαδρομές περιήγησης)	19
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	3
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	2
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	-
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	-

3			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Ανάδειξη και προβολή φυσικών πόρων μέσω χερσαίων και θαλάσσιων υποδομών, για την ορθολογική αξιοποίηση του περιβάλλοντος, προστασία της βιοποικιλότητας, ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας της περιοχής έναντι θαλάσσιων απειλών και κλιματικής αλλαγής.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.1.2		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΩΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ -ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΑΛΑΞΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Η Παρέμβαση αφορά στη δημιουργία χερσαίων ή/και θαλάσσιων υποδομών και υπηρεσιών για την δημιουργία καταδυτικών - θαλάσσιων πάρκων ή διαδρομών, δυνατότητας κατάδυσης και παρατήρησης του θαλάσσιου βυθού, προβάλλοντας και προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να αναληφθούν πρωτοβουλίες σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση του Βορείου Αιγαίου ειδικότερα σε σχέση με την Χωροθέτηση θαλάσσιων πάρκων που αποτελούν και προτεραιότητα στον περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό για τον τουρισμό. Θα αξιοποιηθεί η Μελέτη πλαίσιο για την δημιουργία Καταδυτικών Διαδρομών της ΕΤΑΛ Α.Ε. ως πλαίσιο για το σύνολο των εταιρών, ούτως ώστε να ενισχυθεί η δυνατότητα σε ένα σύνθετο νομικό πλαίσιο για την δημιουργία ειδικών περιοχών άσκησης θαλάσσιου/καταδυτικού τουρισμού.</p> <p>Αφορά παρεμβάσεις σε υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλος, αξιοθέατων, μνημείων της φύσης, όπως δημιουργία ή βελτίωση περιπατητικών-περιηγητικών διαδρομών, σήμανση αξιοθέατων, κατασκευές παρατηρητηρίων κ.λπ. οι οποίες ενσωματώνουν δραστηριότητες που αφορούν στην ανάδειξη της νησιωτικής περιοχής του Βορείου Αιγαίου ως περιβαλλοντικού πόρου που χρήζει ιδιαίτερης προστασίας.</p> <p>Αφορά παρεμβάσεις μικρής κλίμακας σε πράσινες υποδομές μικρής κλίμακας με σκοπό την αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και της απειλής στο φυσικό περιβάλλον αποκατάστασης- προστασίας - ανάδειξης υγροβιότοπων, εκβολές χειμάρρων-ποταμών, θαλάσσιου και φυσικού περιβάλλοντος, βελτίωση βιολογικών καθαρισμών - απορροών υδάτων, αποκατάσταση διάβρωσης ακτών. Επιπλέον, δράσεις πολιτικής προστασίας, ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης με συμμετοχή των αλιέων όσον αφορά την προστασία και την αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και συλλογή από τους αλιείς αποβλήτων από τη θάλασσα.</p> <p>Επιπλέον η παρέμβαση αφορά καμπάνιες ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και της καλής κατάστασης της θάλασσας.</p> <p>Σημειώνεται ότι η παρέμβαση ενισχύει πράξεις που δεν ενέχουν σε καμία περίπτωση ενδείξεις κρατικών ενισχύσεων.</p> <p>Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις που πρέπει να παρέχονται ειδικά στις απομακρυσμένες κοινότητες για να καθιστούν τα χωριά ένα τόπο που «αξίζει να ζεις».</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%.</p> <p>Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
	Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00	4,41%
	Δημόσια Δαπάνη	400.000,00	4,79%
	Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εταιρείες τους, φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύλλογοι/οργανισμοί/φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εδρεύουν ή και δραστηριοποιούνται στη περιοχή παρέμβασης με σχετικό καταστατικό σκοπό αλιευτικού ή περιβαλλοντικού ή κοινωνικού τομέα.			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξωστρέφεια και ανάδειξη περιοχών με χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές 			

- Βελτίωση λειτουργικότητας υποδομών με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη.
- Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας
- Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών
- Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας
- Ενσωμάτωση καινοτομίας
- Ψηφιακή αναβάθμιση

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ6	Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα, κυκλική οικονομία, μείωση χρήσης πλαστικού, ορθή απόρριψη αποβλήτων.	8
ΘΣ6	Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, την μετάβαση σε zero carbon economy για την ενίσχυση του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ).	11
ΘΣ6	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της προστασίας και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και της γεωποικιλότητας. Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων.	13

Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης

Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	1
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΑΞΕΩΝ
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	1

4			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Στήριξη κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής μέσω πολιτισμικών δράσεων και εκδηλώσεων που συνδέονται με την αλιεία και την θάλασσα, τη τοπική ταυτότητα και πολιτισμό και ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, Συνεργασία μεταξύ φορέων σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.1.3		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΩΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ, ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Η παρέμβαση αφορά πράξεις έκφρασης Πολιτισμού που βασίζονται στην υλική και άυλη Πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Σύμφωνα με την αναγνώριση της περιοχής κατά τη διενέργεια ανάλυσης SWOT, αλλά και σύμφωνα με τη διαβούλευση διαπιστώθηκε εμφατικά η ανάγκη για υποστήριξη ενεργειών εκδηλώσεων πολιτισμικού χαρακτήρα ειδικά από συλλογικούς φορείς της περιοχής παρέμβασης με στόχο τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω των ιδιαίτερων πολιτισμικών χαρακτηριστικών της.</p> <p>Η έννοια του Πολιτισμού ερμηνεύεται με την ευρύτερα-συμπεριληπτική έννοια της πολιτισμικής δραστηριότητας που εξειδικεύεται στη παρούσα ΤΑΣ στην δραστηριότητα και φυσιογνωμία που προσδίδει η νησιωτικότητα και η θάλασσα, το περιβάλλον, η ιστορία, τα τοπικά έθιμα, η αναβίωση γεγονότων, ο αθλητισμός, η γαστρονομία, το περιβάλλον και οι απειλές του, η ευημερία των κατοίκων σε ένα τόπο, και η ενεργοποίηση των κατοίκων με εθελοντισμό. Τα γεγονότα και η θεματολογία έχουν άμεση και εμφατική σχέση με την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.</p> <p>Η παρέμβαση στοχεύει στην ενίσχυση πράξεων για την πολιτιστική κληρονομιά και την αναγνωρισμένη ιδιαίτερη νησιωτική πολιτισμική ταυτότητα και περιλαμβάνει χώρους άσκησης πολιτισμού και εκδηλώσεων -βασική παράμετρος της κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής-, και χώρους που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και δημιουργούν πόλους έλξης. Σύμφωνα με την SWOT, διαπιστώνεται ανάγκη για το άνοιγμα των πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις) με περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.</p> <p>Η παρέμβαση συμβάλλει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, ελκυστικότητα της περιοχής και συνεισφέρει στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής της ταυτότητας και αξίας.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%.</p> <p>Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	240.000,00	2,64%	30,00%
Δημόσια Δαπάνη	240.000,00	2,87%	30,00%
Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%	0,00%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εταιρείες τους, φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύλλογοι/οργανισμοί/φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εδρεύουν ή και δραστηριοποιούνται στη περιοχή παρέμβασης με σχετικό καταστατικό σκοπό αλιευτικού ή περιβαλλοντικού ή κοινωνικού τομέα.			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξωστρέφεια και ανάδειξη περιοχών με χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Βελτίωση λειτουργικότητας υποδομών με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας 			

- Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών
- Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας
- Ενσωμάτωση καινοτομίας
- Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδικτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός κ.α.).

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ5	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της ανάδειξης της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, εξωστρέφεια μέσω ενίσχυσης πολιτιστικών εκδηλώσεων με κατεύθυνση τη γαλάζια οικονομία και διαμόρφωση κοινωνικής συσπείρωσης	9
ΘΣ5	Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις)	10
ΘΣ5	Ανάδειξη και βελτίωση των πολιτιστικών υποδομών, μνημείων και τοπόσημων και διασύνδεση με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας και επιχειρηματικότητας, άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.	14

Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης

Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	4
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΑΞΕΩΝ
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	2

5			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Δημιουργία ή/και εκσυγχρονισμός Κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, αξιοποιώντας καινοτομία και δικτύωση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών, τοπική διακυβέρνηση.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.1.4		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΩΝ ΟΡΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ, ΜΕ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΖΩΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΕΞΥΠΝΕΣ ΚΑΙ ΑΜΕΣΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΣΩ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Η παρέμβαση στοχεύει ευθέως στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και ποιότητα ζωής των παράκτιων περιοχών του νησιωτικού Βορείου Αιγαίου. Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις βασικών υπηρεσιών και υποδομών για παροχή κοινωνικής μέριμνας και προστασίας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αλλά και το γενικό πληθυσμό όπως παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα και χώροι πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού αλλά και ενίσχυση υφιστάμενων δομών που παρέχουν υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και μειονεκτούσες ομάδες συμπεριλαμβάνοντας και αιτούντες άσυλο. Σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση διαπιστώνεται ότι η τοπική κοινωνία έχει ανάγκη από ενέργειες που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και τον ενδυναμώνουν στη κατεύθυνση της κοινωνικής συνοχής. Η περιοχή εφαρμογής της ΤΑΣ και ο σχεδιασμός της συνάδει με τη στρατηγική "έξυπνων χωριών" όπου εννοείται η διαμόρφωση ενός σχεδίου δράσης σε εστιασμένο χωρικό "θύλακα ανάπτυξης". Στην υπο-παρέμβαση ιδιαίτερη σημασία έχει η ενεργοποίηση των συλλογικών φορέων με σχετικό καταστατικό σκοπό για την υλοποίηση ενεργειών που ενισχύουν τον εθελοντισμό, την συμμετοχικότητα για τη βελτίωση των όρων και της ποιότητας Ζωής των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης, ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση αιτούντων ασύλου ιδιαίτερα στα απομακρυσμένα χωριά της περιοχής. Σκοπός είναι να ωφεληθεί ο τοπικός πληθυσμός και ιδιαίτερα μειονεκτούσες ή ευάλωτες ομάδες από υπηρεσίες που ενισχύουν τις δυνατότητες ένταξης τους στη κοινωνικό-οικονομική ζωή της περιοχής.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%.</p> <p>Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00	4,41%	35,40%
Δημόσια Δαπάνη	400.000,00	4,79%	35,40%
Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%	0,00%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
<p>Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εταιρείες τους, φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύλλογοι/οργανισμοί/φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εδρεύουν ή και δραστηριοποιούνται στη περιοχή παρέμβασης με σχετικό καταστατικό σκοπό αλιευτικού ή περιβαλλοντικού ή κοινωνικού τομέα.</p>			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προτεραιότητα σε συλλογικούς φορείς με σχετικό καταστατικό χαρακτήρα και λειτουργία στη περιοχή. • Εξωστρέφεια και ανάδειξη περιοχών με χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Βελτίωση λειτουργικότητας υποδομών με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Ενσωμάτωση καινοτομίας 			

• Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων		
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας (υγείας, κοινωνικής μέριμνας, ύδρευσης κ.α.) για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών στα χωριά της περιοχής παρέμβασης.	15
ΘΣ4	Ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την αντιμετώπιση προβλημάτων των μεταναστών και προσφύγων και ενίσχυση υποδομών υποστήριξης.	16
ΘΣ4	Ενίσχυση κοινόχρηστων υποδομών μικρής κλίμακας σε παράκτιες ζώνες και αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την εξυπηρέτηση των πολιτών σε παράκτιες ζώνες, ενίσχυση ταυτότητας και διαδρομών επισκεψιμότητας στα νησιά (διαδρομές περιήγησης)	19
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	2
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΑΞΕΩΝ
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	1

6			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Μεταφορά γνώσης, ανάπτυξη δεξιοτήτων, Συνεργασίες φορέων, ευαισθητοποίηση κοινού και φορέων σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.1.5		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	3. ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΩΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΖΕΙΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Στόχος της παρέμβασης είναι να ενισχυθεί η δραστηριότητα των επαγγελματιών αλιέων στο πλαίσιο πολύ-απασχόλησης αλλά και στο πλαίσιο εφαρμογής αρχών βιώσιμης γαλάζιας Οικονομίας στις δραστηριότητες τους. Επιδιώκεται η μεταφορά γνώσης και ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, μεθόδων εξωστρέφειας και η ενίσχυση των δεσμών τους με τους ερευνητικούς φορείς καθώς και η προώθηση μέσω εκπαίδευσης του κοινωνικού διαλόγου με στόχο την ανάδειξη της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και της σημασίας της για την περιοχή όπως και την διαφύλαξη των αλιευτικών κοινοτήτων και της συνοχής τους.</p> <p>Επίσης επιδιώκεται για το ευρύτερο κοινό, πολίτες και φορείς της περιοχής η μεταφορά γνώσης για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, ασφάλεια στη θάλασσα, διαφυλάσσοντας το παραγωγικό περιβάλλον από απειλές και κινδύνους ενσωματώνοντας αρχές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη "Γαλάζια οικονομία/Ανάπτυξη" (Blue Growth).</p> <p>Με την υλοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών, ειδικών συμπράξεων και σχετικών καταρτίσεων, προσδοκείται η μεταφορά γνώσεων πάνω σε εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν και προβληματίζουν την αλιευτική κοινότητα. Επιδιώκεται η γεφύρωση των διαφορών μεταξύ της θεωρίας και της πράξης με τη συμμετοχή επιστημόνων, αλιέων, κοινού και φορέων που έχουν διάθεση για τη βελτίωση των όρων άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας και τις πιέσεις που ασκούνται στους περιβαλλοντικούς όρους αλλά και κάθε δραστηριότητα που σχετίζεται με την Αλιεία, ναυτιλία, παραδοσιακά επαγγέλματα και κάθε δραστηριότητα στη θάλασσα.</p> <p>Η ενσωμάτωση τεχνολογίας και καινοτόμου αντίληψης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων είναι απαραίτητη για τους ανθρώπους της θάλασσας όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση σε μια δυναμική εποχή προκλήσεων. Δεν μπορεί ο αλιευτικός κλάδος να παραμείνει στάσιμος.</p> <p>Ειδικότερα προβλέπονται</p> <p>Συμβουλευτικές υπηρεσίες από επιστήμονες προς τους αλιείς για θέματα βιώσιμης αλιείας, περιβαλλοντικής βιωσιμότητας με σκοπό τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων, αντιμετώπιση κινδύνων π.χ. από ξενικά είδη Εκπαίδευση που αφορά στην επαγγελματική κατάρτιση, τη διά βίου μάθηση, κοινά έργα, τη διάδοση της γνώσης οικονομικού, τεχνικού, κανονιστικού ή επιστημονικού χαρακτήρα και των καινοτόμων πρακτικών, καθώς και την απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων, που συνδέονται κυρίως με τη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, την υγιεινή, την υγεία, την ασφάλεια, δραστηριότητες στον τομέα της θάλασσας, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα (π.χ. οργανωμένη άσκηση Αλιευτικού Τουρισμού).</p> <p>Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές / επισκέψεις σε άλλες περιοχές ή δραστηριότητες επίδειξης & ενημέρωσης καλών πρακτικών Εθελοντισμός-προβολή-ευαισθητοποίηση, για τη διαφύλαξη της "καλής υγείας" των θαλασσών και παράκτιων περιοχών όπως και διαφύλαξη από αλίευση κάτω του μήκους πρώτης γεννητικής ωρίμανσης (υπεραλίευση), ρύπανση, μόλυνση, ξενικά είδη και προστασία του ιχθυοαποθέματος και της παραδοσιακής άσκησης δραστηριοτήτων στις θάλασσες.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%.</p> <p>Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
	Συνολικός Προϋπολογισμός	160.000,00	1,76%
	Δημόσια Δαπάνη	160.000,00	1,92%
	Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
<p>Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εταιρείες τους, φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύλλογοι/οργανισμοί/φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εδρεύουν ή και δραστηριοποιούνται στη περιοχή παρέμβασης με σχετικό καταστατικό σκοπό αλιευτικού ή περιβαλλοντικού ή κοινωνικού τομέα.</p>			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p>			

- Ενίσχυση των δεξιοτήτων για τους νέους και γυναίκες
- Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές
- Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας
- Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών
- Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιείων
- Ενσωμάτωση καινοτομίας στη διαδικασία
- Ψηφιακή αναβάθμιση
- Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής
- Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος
- Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας
- Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα - πολυαπασχόληση

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ6	Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα, κυκλική οικονομία, μείωση χρήσης πλαστικού, ορθή απόρριψη αποβλήτων.	8
ΘΣ6	Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, την μετάβαση σε zero carbon economy για την ενίσχυση του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ).	11
ΘΣ6	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της προστασίας και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και της γεωποικιλότητας. Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων.	13
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	4
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΑΞΕΩΝ
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	4

7			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Στήριξη της παράκτιας αλιείας για την ανάπτυξη δράσεων αλιευτικού τουρισμού, πολύ-απασχόληση στις αλιευτικές κοινότητες, ενίσχυση παράκτιας δραστηριότητας.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.2.1		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	1. ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Στόχος της παρέμβασης είναι να δοθεί στήριξη στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στον τομέα της αλιείας, μέσω ενεργειών που συμβάλλουν στην διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων. Δικαιούχοι της δημόσιας ενίσχυσης είναι οι επαγγελματίες αλιείς, όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία. Δύναται να χρηματοδοτηθούν <u>πράξεις αλιευτικού τουρισμού</u>, από επαγγελματίες αλιείς που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν με επενδύσεις επί του σκάφους με σκοπό τη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων καθώς και τη συμπλήρωση των εισοδημάτων τους.</p> <p>Η Τ.Α.Σ. επικεντρώνεται στην παράκτια Αλιεία "μικρής έντασης" (low impact), σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή στρατηγική "Γαλάζια Ανάπτυξη" (BLUE GROWTH). Η Δράση στοχεύει στη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μικρής έντασης που χαρακτηρίζουν την τοπική αλιεία μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, επενδύσεις στο σκάφος για την άσκηση Αλιευτικού τουρισμού. Οι Ενέργειες έχουν τοπική διαχείριση και δεν συνδέονται με την αύξηση της κύριας αλιευτικής δραστηριότητας αλλά αφορούν την διαφοροποίηση της αλιευτικής δραστηριότητας, αύξηση ι την προστιθέμενη αξία του αλιευτικού προϊόντος, την ανταγωνιστικότά του και θα ενισχύσει την τοπική ταυτότητα και εικόνα των παράκτιων περιοχών της Λέσβου. Ο Αλιευτικός Τουρισμός (PESCA TOURISM) που πλέον νομοθετικά έχει ρυθμιστεί, αποτελεί μια διαφοροποιημένη δραστηριότητα η οποία μπορεί να συνδυάσει το ενδιαφέρον του μοναδικού Λεσβιακού παράκτιου περιβάλλοντος με αυτό της ανθρώπινης ικανότητας, αλλά και σαν ανταπόδοση να ενισχύσει πραγματικά το εισόδημα του επαγγελματία αλιέα και να προβάλλει αποτελεσματικά τη μοναδικότητα του τοπικού τοπίου. Στο Βόρειο Αιγαίου <u>υπάρχουν ικανές συνθήκες και κρίσιμη μάζα και έχει γίνει</u> εμφιατική προσπάθεια για την ανάδειξη του, αρκετές από τις δράσεις του Τ.Π. λειτουργούν συμπληρωματικά σε αυτόν. Θα σημειωθεί ότι πρέπει να υπάρξει διακριτή διαφοροποίηση από τον "Θαλάσσιο Τουρισμό" με την 'έννοια ότι άσκηση αλιευτικού Τουρισμού έχουν αρμοδιότητα μόνον οι επαγγελματίες αλιείς. Στη παρέμβαση μπορούν να προβλεφτούν και ενέργειες των συλλόγων επαγγελματικής αλιείας που έχουν αποκλειστικό σκοπό τη συνεργασία και ανάδειξη του αλιευτικού τουρισμού.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>θα καθορισθεί μικρότερο ύψος συνολικής επένδυσης σύμφωνα με εξέταση εύλογου κόστους κατά την εξειδίκευση της πρόσκλησης.</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
	Συνολικός Προϋπολογισμός	470.588,24	5,18%
	Δημόσια Δαπάνη	400.000,00	4,79%
	Ιδιωτική συμμετοχή	70.588,24	9,69%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα και έχουν την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα και είναι κάτοχοι αλιευτικού σκάφους που μπορεί να ασκήσει σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία αλιευτικό τουρισμό (προδιαγραφές).			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση,			

προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:

- Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας
- Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές
- Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας
- Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών
- Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιέων
- Ενσωμάτωση καινοτομίας στη διαδικασία
- Ψηφιακή αναβάθμιση
- Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής
- Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος
- Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας
- Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα - πολυαπασχόληση

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	2
ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).	6
ΘΣ2	Ίδρυση ή και Εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα, με έμφαση στον τουρισμό. Ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης προς τους τουρίστες, μέσω ποιοτικής αναβάθμισης του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος / υποδομών διανυκτέρευσης, εστίασης και αναψυχής (υπηρεσιών), με περιβαλλοντικό πρόσημο στο πλαίσιο της Γαλάζιας ανάπτυξης.	7
Εκρός σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκρών		
CO01	Αριθμός πράξεων	10
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	10
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	1

8			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Στήριξη της μεταποίησης, τυποποίησης, εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ίδρυση, εκσυγχρονισμός, βελτίωση. Προώθηση προϊόντων αλιευτικής παραγωγής και υδατοκαλλιεργειών		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.2.2		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	1. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, "ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ" ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣΣ ΤΟΜΕΑΣ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων για την προστιθέμενη αξία εντός εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Οι επενδύσεις θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα της περιοχή, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η θάλασσα και η παράκτια ανάπτυξη και υδατοκαλλιέργεια.</p> <p>Σύγχρονες επιχειρηματικές ιδέες μπορούν να ενισχύσουν τις παραδοσιακές μεταποιητικές οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με προϊόντα της θάλασσας, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και ένα σύστημα επιχειρήσεων που θέτει τη θάλασσα στην πρωτοπορία της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.</p> <p>Η παρουσία περιορισμένων για την τοπική δυνατότητα μονάδων προστιθέμενης αξίας αλιευτικών προϊόντων σε έναν γεωγραφικό χώρο με ισχυρό αλιευτικό υπόβαθρο και με χαρακτηριστικά αλιευτικά προϊόντα (π.χ. σαρδέλα Καλλονής, δίθυρα Λήμνου, προϊόντα υδατοκαλλιέργειας κ.α.) αποτελεί κίνητρο για το Τοπικό Πρόγραμμα διεύρυνσης του τομέα, συνυπολογίζοντας το ενδιαφέρον που έχει προκύψει από τις διαβουλεύσεις. Η Λεσβιακή αλιευτική παράδοση αποτελεί ισχυρή βάση για την ίδρυση και τη βελτίωση τοπικών ΜΜΕ.</p> <p>Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης ενσωματώνοντας καινοτομίες με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος – υπηρεσίας. Με δεδομένη την ανάγκη ένταξης των νέων στην επιχειρηματικότητα και την άμεση συσχέτιση της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), έχει προβλεφθεί σχετική εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Εξειδικεύοντας τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος προσδοκείται νέα επιχειρηματικότητα και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επικεντρώνοντας στην καινοτομία, την νεανικότητα, τη διαφοροποίηση, τη μείωση της ανεργίας, στην εξωστρέφεια μέσω της ανάδειξης και της προώθησης στον τομέα των αλιευτικών προϊόντων.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000) -</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	941.176,47	10,37%	21,45%
Δημόσια Δαπάνη	800.000,00	9,58%	21,45%
Ιδιωτική συμμετοχή	141.176,47	19,37%	21,45%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με την /ΕΚ Σύσταση της επιτροπής.			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:			

- Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας
- Χωρική διαβάθμιση/διαφοροποίηση/κλιμάκωση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές
- Δημιουργία αλυσίδων αξίας και διασύνδεση με λοιπούς τομείς της οικονομίας (π.χ. τουρισμός)
- Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού
- Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας
- Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων
- Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας
- Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία
- Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων και τεχνολογίες αιχμής
- Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής
- Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος
- Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας
- Πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες
- Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθεμένης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητάς τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1
ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3
ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέροντος (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18
Εκρός σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκρών		
CO01	Αριθμός πράξεων	2
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	1
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	2
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	

9			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων για την ανάδειξη καινοτομίας, δικτύωσης, εξωστρέφειας και προστιθέμενης αξίας με βάση τη Γαλάζια Οικονομία.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.2.3		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	1. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, "ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ" ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑ/ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ 2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ 3. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΜΕΣΩ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΓΝΩΣΗΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ/ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ/ΑΥΤΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΝΕΩΝ, ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΠΟΛΥΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΛΙΕΙΣ. 7. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΟΥΝ ΕΜΜΕΣΑ/ΕΓΚΑΡΣΙΑ)
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Στόχος της παρέμβασης είναι να δοθεί στήριξη στην ενίσχυση των αλιέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην περιοχή ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, και η ενίσχυση των δεσμών τους με τους ερευνητικούς φορείς καθώς και η προώθηση μέσω εκπαίδευσης του κοινωνικού διαλόγου με στόχο την ανάδειξη της αλιείας και της σημασίας της για την περιοχή και την ενίσχυση της αλιευτικής δραστηριότητας διαφυλάσσοντας το παραγωγικό περιβάλλον από απειλές και κινδύνους και εντάσσοντας την ευρωπαϊκή στρατηγική "Γαλάζια Οικονομία" (Blue Growth).</p> <p>Με την υλοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών, ειδικών συμπράξεων και σχετικών ενεργειών, προσδοκείται η μεταφορά γνώσεων πάνω σε εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν και προβληματίζουν την αλιευτική κοινότητα. Επιδιώκεται η γεφύρωση των διαφορών μεταξύ της θεωρίας και της πράξης με τη συμμετοχή επιστημόνων και αλιέων που έχουν διάθεση για τη βελτίωση των όρων άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας και τις πιέσεις που ασκούνται στους περιβαλλοντικούς πόρους έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή στρατηγική για "Γαλάζια Οικονομία". Η ενσωμάτωση τεχνολογίας και καινοτόμου αντίληψης στην αλιευτική δραστηριότητα είναι απαραίτητη για τους ανθρώπους της θάλασσας όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση. Σε μια δυναμική εποχή προκλήσεων δεν μπορεί ο αλιευτικός κλάδος να παραμένει αδρανής. Ο τρόπος της ορθολογικής χρήσης και εκμετάλλευσης της θάλασσας και των πόρων της πρέπει να διασαφηνισθεί και να γίνουν κατανοητά και συγχρόνως αντιληπτά τα οφέλη εφαρμογής τους και οι δυνατότητες προστιθέμενης αξίας. Δίνεται η ευκαιρία στους αλιείς να προσεγγίσουν με επιστημονική συνεργασία (ακαδημαϊκή κοινότητα) συγκεκριμένα θέματα/προβλήματα που τους απασχολούν και να εστιάσουν σε θέματα αποδοτικής διαχείρισης των πόρων και βιώσιμης αλιείας, (ενδεικτικά βιώσιμες πρακτικές αλιείας, νέα προϊόντα αλιείας, διαχείριση ξενικών/λεσεψιανών ειδών κ.α.). Το αντικείμενο της εξέτασης και συνεργασίας για την πιλοτική εφαρμογή μπορεί να συμπεριλαμβάνει ενδεικτικά και όχι περιοριστικά θέματα όπως: Ηλεκτρονικά συστήματα συλλογής και διαχείρισης Δεδομένων με σκοπό την διευρύνση της ενημέρωσης για ζητήματα αλιείας και εξυπηρέτηση βασικών αιτημάτων και αναγκών των επαγγελματιών αλιέων, μελέτες αντιμετώπισης περιβαλλοντικών κινδύνων, μελέτες παρακολούθησης της θάλασσας και της διάβρωση των ακτών λόγω δραστηριοτήτων και κλιματικής αλλαγής, ενέργειες καταγραφής καλών πρακτικών για εμπλουτισμό αλιευμάτων, πιλοτικά σχέδια, σεμινάρια, βέλτιστες πρακτικές, συλλογή δεδομένων, διάδοση γνώσεων, διαχείριση-προβολή-προώθηση αλιευτικού τουρισμού κ.α.</p> <p>Μεθοδολογικά επιδιώκεται μέσω της παρέμβασης η εισαγωγή καινοτομίας και τεχνολογίας στη βιώσιμη γαλάζια οικονομία, διαμόρφωση θαλάσσιων συμπράξεων μεταξύ των σχετικών παραγόντων των θαλασσών του Βορείου Αιγαίου και διασφάλιση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση..</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος		Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	470.588,24	5,18%	69,86%

Δημόσια Δαπάνη	400.000,00	4,79%	66,33%
Ιδιωτική συμμετοχή	70.588,24	9,69%	100,00%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με την /ΕΚ Σύσταση της επιτροπής.			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέργειες - συνεργασίες συλλογικών φορέων, επιχειρήσεων και αλιέων με ανοικτά αποτελέσματα στο κοινό • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας • Χωρική διαβάθμιση/διαφοροποίηση/κλιμάκωση - προτεραιότητες σε υπό περιοχές • Δημιουργία αλυσίδων αξίας και διασύνδεση με λοιπούς τομείς της οικονομίας (π.χ. τουρισμός) • Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας • Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία • Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων και τεχνολογίες αιχμής • Διαφοροποίηση της αλιευτικής γαστρονομίας της περιοχής • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας • Πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας 			
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.		ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.		1
ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)		3
ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέροντος (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).		18
ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.		2
ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).		6
ΘΣ2	Ίδρυση ή και Εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα, με έμφαση στον τουρισμό. Ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης προς τους τουρίστες, μέσω ποιοτικής αναβάθμισης του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος /		7

	υποδομών διανυκτέρευσης, εστίασης και αναψυχής (υπηρεσιών), με περιβαλλοντικό πρόσημο στο πλαίσιο της Γαλάζιας ανάπτυξης.	
ΘΣ3	Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα), μείωση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, εκπαίδευση ειδικών ομάδων - επαγγελματίες αλιείς σε νέες μορφές απασχόλησης - αλιευτικός τουρισμός. (re-skilling και up-skilling)	4
ΘΣ3	Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού). Αύξηση απασχόλησης τοπικού πληθυσμού και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μείωση κοινωνικού αποκλεισμού.	12
ΘΣ3	Ανάπτυξη εθελοντισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ενίσχυση κοινωνικής συνοχής. Ευαισθητοποίηση τοπικής κοινωνίας και δράσεις κοινωνικής ένταξης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	17
ΘΣ7	Κινητικότητα φορέων και μεταφορά γνώσης. Εισαγωγή νέων ιδεών από διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων όπως οι θαλάσσιες απειλές, η προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων, νέες μορφές τουρισμού, αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας και ιδεών.	5
ΘΣ7	Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής με έξυπνες ιδέες και κίνητρα συλλογικής δράσης και δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την ανάδειξη της νησιωτικής ταυτότητας.	20
ΘΣ7	Προώθηση συνεργασιών και δικτυώσεων ΜΜΕ, σε αντιστάθμισμα των αδυναμιών κλίμακας παραγωγής και διακίνησης-προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και εισαγωγή καινοτομίας.	21
Εκρός σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκρών		
CO01	Αριθμός πράξεων	2
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	ΘΑ ΚΑΘΟΡΙΣΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΧΧ
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	2

10			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού, εστίασης και αναψυχής, με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.2.4		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΖΩΝΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του Τριτογενή Τομέα και ειδικότερα στο τομέα του τουρισμού, εστίασης και αναψυχής με έμφαση στη Γαλάζια Οικονομία και παράκτια δραστηριότητα σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Επιδιώκεται προσέγγιση επιχειρηματικής ανακάλυψης και δημιουργίας αλυσίδων αξίας (αλληλοτροφοδότηση τομέων) για να ενισχυθεί και η ελκυστικότητα του συνόλου των νησιών του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, αλλά με μεγαλύτερη έμφαση και κίνητρα στα μικρότερα νησιά που πάντα βρίσκονται στη σκιά των μεγαλύτερων κέντρων.</p> <p>Αναβάθμιση και εμπλουτισμός όπου απαιτείται του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος διανυκτέρευσης, έμφαση στη τοπική γαστρονομία και εστίαση που βασίζεται στα αλιευτικά προϊόντα. Η επιχειρηματικότητα στον τουρισμό θα πρέπει να ανακαλύψει την "ιδέα": σχεδίαση και ανάπτυξη τεχνικών και συστημάτων «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο/ διαδραστική παρουσίαση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με έμφαση στην χρήση τεχνικών δημιουργίας πολυ-τροπικών αφηγημάτων που βασίζονται όμως στην ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ, την οποία μπορεί να στηρίξει αποτελεσματικά το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ακολουθώντας ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης, συνεπώς σχεδιάζονται ειδικές αρχές κριτηρίων για την ίδρυση επιχειρήσεων που τεκμηριώνουν αλυσίδα αξίας.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται και επιχειρήσεις που βασίζονται σε νέες επιχειρηματικές ιδέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις που σχετίζονται με, τουριστικά αναμνηστικά με θαλάσσια θέματα (πολιτιστικές δημιουργικές βιομηχανίες), θαλάσσιες τουριστικές δραστηριότητες (καταδυτικός τουρισμός, καταδυτικά πάρκα, θαλάσσια σπορ, θαλάσσιος Εκδρομικός Τουρισμός, δημιουργία και εμπορική εκμετάλλευση συστημάτων ψηφιακής ξενάγησης και προβολής, κ.α., μπορούν να ιδρυθούν ή να εκσυγχρονισθούν αντίστοιχα στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης.</p> <p>Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης ενσωματώνοντας καινοτομίες με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος – υπηρεσίας. Με δεδομένη την ανάγκη άμεσης συσχέτισης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), θα προβλεφθεί σχετική εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Εξειδικεύοντας τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος προσδοκείται νέα επιχειρηματικότητα και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επικεντρώνοντας στην καινοτομία, τη διαφοροποίηση, τη μείωση της ανεργίας, στην εξωστρέφεια, τη δημιουργία ευκαιριών για νέους μέσω της ανάδειξης και της προώθησης δραστηριοτήτων στο "χώρο" της θάλασσας.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>Κατά την εξειδίκευση της πρόσκλησης μπορεί να καθορισθεί χαμηλότερο ύψος επένδυσης ανάλογα με τον κλάδο και το είδος (ίδρυση/Εκσυγχρονισμός)</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	1.093.529,41	12,04%	24,92%
Δημόσια Δαπάνη	929.500,00	11,13%	24,92%
Ιδιωτική συμμετοχή	164.029,41	22,51%	24,92%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			

Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με την /ΕΚ Σύσταση της επιτροπής.		
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση ευκαιριών • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε κοινότητες • Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού • Διαμόρφωση χωρικών ειδικότερων προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων. • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιείων • Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία υπηρεσιών που στηρίζουν τον βιωματικό τουρισμό • Σχεδιασμός συστημάτων αφήγησης, αυθεντικότητας, υποστήριξη ελκυστικότητας. • Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, τεχνολογίες αιχμής • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής, αλυσίδες αξίας και συνδέσεις τομέων (αγροδιατροφή) • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος -νέες δεξιότητες • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας και θάλασσας • Πιστοποίηση υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα 		
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ2	Αξιοποίηση τουριστικών πόρων ενίσχυση κρίσιμης μάζας των περιοχών μέσω ανάπτυξης/διασύνδεσης με θεματικές – βιωματικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη πολιτιστικών δημιουργικών βιομηχανιών (ιαματικός, περιηγητικός, καταδυτικός κ.α.) δράσεις για μείωση σπατάλης τροφίμων στο τουρισμό, βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.	2
ΘΣ2	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας, ίδρυση και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων στο τριτογενή τομέα, στις βασικές υπηρεσίες στα χωριά, μείωση ενεργειακού αποτυπώματος (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού).	6
ΘΣ2	Ίδρυση ή και Εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων του τριτογενή τομέα, με έμφαση στον τουρισμό. Ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης προς τους τουρίστες, μέσω ποιοτικής αναβάθμισης του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος / υποδομών διανυκτέρευσης, εστίασης και αναψυχής (υπηρεσιών), με περιβαλλοντικό πρόσημο στο πλαίσιο της Γαλάζιας ανάπτυξης.	7
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	4
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	2
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	4
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	-

11

Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης

Τίτλος Παρέμβασης	Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων παροχής βασικών υπηρεσιών στις τοπικές κοινότητες της περιοχής (Τριτογενής Τομέας), με έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.2.5		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΡΟΣΘΕΤΗΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	1. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, "ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ" ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ/ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του Τριτογενή Τομέα σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται ότι νέες επιχειρηματικές ιδέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις που σχετίζονται με, αλιευτικά εργαλεία και εξοπλισμό, παραγωγή πάγου, τουριστικά αναμνηστικά με θαλάσσια θέματα, θαλάσσιες τουριστικές δραστηριότητες (καταδυτικός τουρισμός, καταδυτικά πάρκα, θαλάσσια σπορ, θαλάσσιος Εκδρομικός Τουρισμός, δημιουργία και εμπορική εκμετάλλευση συστημάτων ψηφιακής ξενάγησης και προβολής, υπηρεσίες εξυπηρέτησης σκαφών (yachting με συμπληρωματικές υπηρεσίες για προστιθέμενη αξία στην περιοχή, επισκευές και συντήρηση σκαφών), εμπορικές δραστηριότητες σχετικές με την αλιεία και τη θάλασσα (ιχθυοπωλεία, εμπόριο αλιευτικού εξοπλισμού αλιείας, είδη κατάδυσης, θαλάσσιων σπορ κλπ), κ.α, μπορούν να υλοποιηθούν ή να εκσυγχρονισθούν αντίστοιχα στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης.</p> <p>Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης ενσωματώνοντας καινοτομίες με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος – υπηρεσίας. Με δεδομένη την ανάγκη άμεσης συσχέτισης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), έχει προβλεφθεί σχετική εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Εξειδικεύοντας τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος προσδοκείται νέα επιχειρηματικότητα και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επικεντρώνοντας στην καινοτομία, τη διαφοροποίηση, τη μείωση της ανεργίας, στην εξωστρέφεια μέσω της ανάδειξης και της προώθησης στον τομέα της θάλασσας.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>Κατά την εξειδίκευση της πρόσκλησης μπορεί να καθορισθεί χαμηλότερο ύψος επένδυσης ανάλογα με τον κλάδο και το είδος (ίδρυση/Εκσυγχρονισμός)</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	941.176,47	10,37%	21,45%
Δημόσια Δαπάνη	800.000,00	9,58%	21,45%
Ιδιωτική συμμετοχή	141.176,47	19,37%	21,45%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με την /ΕΚ Σύσταση της επιτροπής.			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της			

έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:

- Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση ευκαιριών
- Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε κοινότητες
- Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού
- Διαμόρφωση χωρικών ειδικότερων προδιαγραφών ποιότητας
- Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων.
- Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιέων
- Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία υπηρεσιών που στηρίζουν τον βιωματικό τουρισμό
- Σχεδιασμός συστημάτων αφήγησης, αυθεντικότητας, υποστήριξη ελκυστικότητας.
- Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, τεχνολογίες αιχμής
- Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής, αλυσίδες αξίας και συνδέσεις τομέων (αγροδιατροφή)
- Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος -νέες δεξιότητες
- Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας και θάλασσας
- Πιστοποίηση υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες
- Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθεμένης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1
ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3
ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέρον (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18

Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης

Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	4
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	1
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	4
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	-

12			
Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων βιοτεχνικής δραστηριότητας (Δευτερογενής Τομέας), "Γαλάζια Επαγγέλματα", με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.		
Κωδικός Παρέμβασης	3.2.2.6		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	1. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, "ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ" ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ/ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του Δευτερογενή Τομέα σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Η παρέμβαση επιδιώκει σύμφωνα με τις ανάγκες την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων και ικανού κατηρτισμένου σε σύγχρονες μεθόδους εργατικού και στελεχειακού δυναμικού για αξιοποίηση των ανταγωνιστικών παραγωγικών δραστηριοτήτων σε όλη τη περιοχή του Βορείου Αιγαίου, ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει, για καθένα από αυτά σε παραγωγικούς συντελεστές (περιβάλλον, πρώτες ύλες κλπ).</p> <p>Η προσέγγιση αυτή θα στηρίξει την μικρή/πολύ μικρή επιχειρηματικότητα η οποία αποτελεί τη ραχοκοκαλιά τους δευτερογενούς της τοπικής οικονομίας. Μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις οι οποίες πρέπει να αναζωογονηθούν, τεχνίτες και επαγγέλματα που στηρίζουν τον κοινωνικό ιστό και πρέπει να είναι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και βιώσιμες εισάγοντας νέες μεθοδολογίες και εξειδίκευση αξιοποιώντας γνώσεις, εμπειρία και καινοτομίες. Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος, Με δεδομένη την ανάγκη άμεσης συσχέτισης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), τίθενται ειδικοί όροι κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
	Συνολικός Προϋπολογισμός	941.176,47	10,37%
	Δημόσια Δαπάνη	800.000,00	9,58%
	Ιδιωτική συμμετοχή	141.176,47	19,37%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με την /ΕΚ Σύσταση της επιτροπής.			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση ευκαιριών • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε κοινότητες • Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού • Διαμόρφωση χωρικών ειδικότερων προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών 			

<p>εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιέων • Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία υπηρεσιών που στηρίζουν τον βιωματικό τουρισμό • Σχεδιασμός συστημάτων αφήγησης, αυθεντικότητας, υποστήριξη ελκυστικότητας. • Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, τεχνολογίες αιχμής • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής, αλυσίδες αξίας και συνδέσεις τομέων (αγροδιατροφή) • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος -νέες δεξιότητες • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας και θάλασσας • Πιστοποίηση υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα 		
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ1	Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της παραγωγής και τυποποίησης αλιευτικών προϊόντων υψηλής προστιθεμένης αξίας, με όρους Γαλάζιας Οικονομίας, με πιστοποίηση ποιότητας και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για βελτιστοποίηση της ανταγωνιστικότητας τους. Δημιουργία κινήτρων διαφοροποίησης.	1
ΘΣ1	Υποστήριξη επιχειρήσεων ΜΜΕ δευτερογενούς τομέα (παραδοσιακά, γαλάζια επαγγέλματα και μικρές βιοτεχνικές δραστηριότητες) ίδρυση και εκσυγχρονισμός, αξιοποίηση εργαλείων και κινήτρων μετάβασης στην ψηφιακή και κυκλική οικονομία, μείωση εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, μείωση ενεργειακής κατανάλωσης και κατανάλωσης νερού και ορθολογική διαχείριση πόρων. (re-skilling και up-skilling)	3
ΘΣ1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των τοπικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και ενίσχυση της γαστρονομίας ως εργαλείου προσέλκυσης τουριστικού ενδιαφέρον (αλληλοτροφοδότηση τομέων), δημιουργία συνδέσεων με τον πολιτισμό - αλυσίδες αξίας).	18
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	4
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	1
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	4
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	-

13

Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης

Τίτλος Παρέμβασης	3.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΟΠΙΚΗΣ / ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΕΡΙΟΧΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		
Κωδικός Παρέμβασης	3.3		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ, ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ 6. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ -ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΑΛΑΖΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 3. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΜΕΣΩ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΓΝΩΣΗΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ/ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ/ΑΥΤΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ, ΝΕΩΝ, ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΠΟΛΥΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΛΙΕΙΣ. 7. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΣΥΝΕΙΣΦΕΡΟΥΝ ΕΜΜΕΣΑ/ΕΓΚΑΡΣΙΑ)

Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις**ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - "ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ #2#"**

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου διατοπικής συνεργασίας Αλιευτικός Τουρισμός του Ε.Π.ΑΛ.Θ 2014-2020, το έργο αφορά τη συνέχιση του έργου μέσω της συνεργασίας αλιευτικών ζωνών με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του αλιευτικού τουρισμού. Ο αλιευτικός τουρισμός είναι μια δραστηριότητα που βοηθά τους αλιείς να διαφοροποιήσουν τα εισοδήματά τους στον τουριστικό τομέα, ενώ όταν διεξάγεται με υπευθυνότητα συμβάλει στην προστασία του ιχθυαποθέματος.

Στα πλαίσια του έργου θα υλοποιηθούν ενέργειες για την καλλιέργεια των δεξιοτήτων των αλιέων στον τομέα του αλιευτικού τουρισμού, με στόχο τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος των συνεργαζόμενων αλιευτικών ζωνών.

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται ενημερωτικές εκδηλώσεις για επαγγελματίες του αλιευτικού τουρισμού, προβολή καλών πρακτικών, προώθηση της δραστηριότητας μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών (κοινωνικά δίκτυα, εφαρμογές), δικτύωση επαγγελματιών αλιέων, καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ : ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΑΒΑΛΑΣ

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - «ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ: ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΣΕ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»

Το σχέδιο αφορά στην διακρατική συνεργασία ΟΤΔ-Α Ελλάδα και Μεσογείου που υλοποιούν πρόγραμμα αλιείας και συνεργάστηκαν στο σχέδιο «Θαλάσσιο περιβάλλον, παράκτιες απειλές και αλιεία» (Ελλάδα). Η συνεργασία έχει ως αντικείμενο την κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου της προηγούμενης περιόδου και την αντιμετώπιση κινδύνων με επιχειρηματικές προτάσεις και δικτύωση. Οι σημαντικότερες απειλές που εντοπίστηκαν, καταγράφηκαν και αναλύθηκαν στην προηγούμενη περίοδο, γίνονται ευκαιρίες επιχειρηματικότητας, δικτύωσης και περιβαλλοντικής ενημέρωσης προς τους ψαράδες και τους κατοίκους των παράκτιων περιοχών παρέμβασης. Ορισμένες από τις σημαντικότερες απειλές μπορούν να αντισταθμιστούν ή και να αντιμετωπιστούν ολοκληρωτικά μέσα από πρακτικές και επιχειρηματικές λύσεις που έχουν ήδη αναπτυχθεί σε άλλες περιοχές της Ευρώπης. Στόχος είναι η απόκτηση γνώσης σε ζητήματα διαχείρισης της φύσης, ορθολογικής αλιευτικής διαχείρισης, προβολής - ανάδειξης στοιχείων του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος και προσέλκυσης επισκεπτών. Βασικό άξονα της προσέγγισης αποτελεί η υιοθέτηση πρακτικών σε όλο το φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας (τρόπος λειτουργίας, χρήση των πόρων, τελικό προϊόν) με τρόπο που να προάγεται η αειφορία, να διασφαλίζεται η προστασία/ διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και κατ' επέκταση να ενισχύεται η ταυτότητα (branding) του ίδιου του προϊόντος.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ "ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ"

Το σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Γαλάζιες γεύσεις» αποσκοπεί στην ανάδειξη της αλιευτικής γαστρονομίας των συμμετεχουσών περιοχών, τόσο υπό το πρίσμα της παραδοσιακής όσο και υπό το πρίσμα της σύγχρονης αλιευτικής γαστρονομίας.

Ειδικότερα, το σχέδιο δράσης στοχεύει:

στην ανάδειξη της αλιευτικής γαστρονομίας, ως στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και ως στοιχείο σύγχρονης πολιτιστικής έκφρασης

<p>στην διαμόρφωση ειδικού τουριστικού προϊόντος, με επίκεντρο την αλιευτική γαστρονομία, στις συμμετέχουσες περιοχές</p> <p>στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των αλιέων των συμμετεχουσών περιοχών, στο πεδίο της γαστρονομικής αξιοποίησης κοινών αλιευμάτων</p> <p>στην ανάδειξη του ρόλου των γυναικών που ασχολούνται με την αλιεία, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών συζύγων αλιέων, στη διαμόρφωση της αλιευτικής γαστρονομικής κουλτούρας, καθώς και στην ενθάρρυνσή τους για την επαγγελματική αξιοποίηση των δεξιοτήτων και των γνώσεων τους.</p> <p>ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ : ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 13 ένταξη ενίσχυσης 100%).</p> <p>Μέγιστο ύψος επένδυσης/πράξης 60.000</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
Ποσό (€)		Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	180.000,00	1,98%	26,72%
Δημόσια Δαπάνη	180.000,00	2,16%	29,85%
Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%	0,00%
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι μπορούν να είναι ΟΤΔ-Α, που εκτελούν σχετική Τ.Α.Σ .			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ, θα ακολουθήσει σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ			
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.		ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΘΣ5	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της ανάδειξης της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, εξωστρέφεια μέσω ενίσχυσης πολιτιστικών εκδηλώσεων με κατεύθυνση τη γαλάζια οικονομία και διαμόρφωση κοινωνικής συσπείρωσης.		9
ΘΣ5	Συνεργασία και δικτύωση πολιτιστικών φορέων για ανάπτυξη κοινών δράσεων, για την αναβάθμιση και αξιοποίηση του πλούσιου πολιτισμικού αποθέματος της περιοχής και ανάδειξης νέων ιδεών με χρήση κοινών πόρων. (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις)		10
ΘΣ5	Ανάδειξη και βελτίωση των πολιτιστικών υποδομών, μνημείων και τοπόσημων και διασύνδεση με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας και επιχειρηματικότητας, άνοιγμα πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις και εκδηλώσεις). Περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.		14
ΘΣ6	Μεταφορά γνώσης και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα, κυκλική οικονομία, μείωση χρήσης πλαστικού, ορθή απόρριψη αποβλήτων.		8
ΘΣ6	Υλοποίηση αυτοτελών έργων αλλά και επιμέρους δαπανών σε πράξεις επιχειρηματικότητας και πράξεις δημοσίου χαρακτήρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος στηρίζοντας τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία, την βιο-οικονομία, την βιώσιμη διατροφή, την μετάβαση σε zero carbon economy για την ενίσχυση του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (ΓΑΛΑΖΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ).		11
ΘΣ6	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της προστασίας και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και της γεωποικιλότητας. Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων.		13
ΘΣ3	Μεταφορά γνώσης/επιμόρφωση ομάδων τοπικού πληθυσμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων έξυπνης εξειδίκευσης, βιοοικονομίας, κυκλικής οικονομίας, στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα), μείωση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, εκπαίδευση ειδικών ομάδων - επαγγελματίες αλιείς σε νέες μορφές απασχόλησης - αλιευτικός τουρισμός. (re-skilling και up-skilling)		4
ΘΣ3	Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (ειδικά κίνητρα για νέους, γυναίκες και μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού). Αύξηση απασχόλησης τοπικού πληθυσμού και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων μείωση κοινωνικού αποκλεισμού.		12
ΘΣ3	Ανάπτυξη εθελοντισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και ενίσχυση κοινωνικής συνοχής. Ευαισθητοποίηση τοπικής κοινωνίας και δράσεις κοινωνικής ένταξης		17

	και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων	
ΘΣ7	Κινητικότητα φορέων και μεταφορά γνώσης. Εισαγωγή νέων ιδεών από διατοπικές και διακρατικές συνεργασίες για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων όπως οι θαλάσσιες απειλές, η προώθηση υγιεινής διατροφής και τη μείωση σπατάλης τροφίμων, νέες μορφές τουρισμού, αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Αξιοποίηση νέας τεχνολογίας και ιδεών.	5
ΘΣ7	Χωριά τα οποία στηρίζουν την κοινωνική συνοχή και διαμορφώνουν συνθήκες ποιότητας ζωής με έξυπνες ιδέες και κίνητρα συλλογικής δράσης και δικτύωσης φορέων για την περιβαλλοντική προστασία, την ανάδειξη της νησιωτικής ταυτότητας.	20
ΘΣ7	Προώθηση συνεργασιών και δικτυώσεων ΜΜΕ, σε αντιστάθμισμα των αδυναμιών κλίμακας παραγωγής και διακίνησης-προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και εισαγωγή καινοτομίας.	21
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης		
Δείκτης εκροών		
CO01	Αριθμός πράξεων	3
Δείκτες αποτελεσμάτων		
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	Το Πλήθος των ΟΤΔ και οι έμμεσα ωφελούμενοι κάτοικοι
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	3

14

Τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης			
Τίτλος Παρέμβασης	ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		
Κωδικός Παρέμβασης	3.4		
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΦΑΡΜΟΖΕΙ ΕΓΚΑΡΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ
Αναλυτική Περιγραφή Παρέμβασης - Δράσης/ Ενδεικτικές Πράξεις			
<p>Η πράξη αφορά 4 υποέργα για τη ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ στο πλαίσιο σύνταξης ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ και διαμόρφωση ΟΤΔ για την Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική του ΠΑΛΥΘ για τις παρακάτω περιοχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ 2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ 3. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ 4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ 5. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 12 ένταξη ενίσχυσης 100%),</p>			
Χρηματοδοτικά στοιχεία Παρέμβασης - Δράσης			
Ποσό (€)		Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου
Συνολικός Προϋπολογισμός	2.087.500,00	22,99%	
Δημόσια Δαπάνη	2.087.500,00	25,00%	
Ιδιωτική συμμετοχή	0,00	0,00%	
Δυνητικοί Δικαιούχοι			
<p>Δικαιούχοι Είναι η ΟΤΔ του Βορείου Αιγαίου, το συνεργατικό σχήμα με επικεφαλής Εταίρο την ΕΤΑΛ Α.Ε. (ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ).</p> <p>1.ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΛ Α.Ε.), 2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΗΜΝΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΑΝΕΛ Α.Ε.), 3. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΧΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΕΤΑΧ Α.Ε.), 4. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. (ΚΑΑΕΚΤ ΣΑΜΟΥ Α.Ε.)</p>			
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			
<p>Η Πράξη συνίσταται στη στήριξη λειτουργίας της Ομάδας Τοπικής Δράσης Αλιείας όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο του ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ με 4 εταίρους που πλέον καλείται η "ΟΤΔ", με τις παρακάτω αρμοδιότητες:</p> <p>Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του τοπικού προγράμματος βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου. Τα καθήκοντα της ΟΤΔ είναι αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα την παράγραφο 3 αυτού και σύμφωνα με την πρόσκληση στο παράρτημα παρατίθενται τα σχετικά δικαιολογητικά για την αξιολόγηση ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 13 της πρόσκλησης).</p> <p>Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επομένη της υποβολής των Φακέλων Α και Β στην ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ. Η ενίσχυση για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων χορηγείται στους δικαιούχους με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους (κατ' αποκοπή ποσό) σύμφωνα με το άρθρο 8.1 της πρόσκλησης</p>			
ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ SWOT ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΑΛΥΘ.	ΚΑΤΑΤΑΞΗ	
Υποστηρίζεται το σύνολο των 21 Αναγκών της Τ.Α.Σ όπως περιγράφονται στο σχετικό κεφάλαιο.			
Εκροές σε επίπεδο Παρέμβασης			
Δείκτης εκροών			
CO01	Αριθμός πράξεων	1	
Δείκτες αποτελεσμάτων			
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	-	
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	4 (ΟΤΔ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ)	
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	1 (ΣΥΜΦΩΝΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ)	

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ.

Η Πράξη συνίσταται στη στήριξη λειτουργίας της Ομάδας Τοπικής Δράσης Αλιείας όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο του **ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ με 4 εταίρους που πλέον καλείται η "ΟΤΔ"**, με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του τοπικού προγράμματος βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου. Τα καθήκοντα της ΟΤΔ είναι αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα την παράγραφο 3 αυτού και σύμφωνα με την πρόσκληση στο παράρτημα παρατίθενται τα σχετικά δικαιολογητικά για την αξιολόγηση ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 13 της πρόσκλησης).

Στο πλαίσιο της επιτέλεσης των παραπάνω καθηκόντων, αναφέρονται και οι εξής υποχρεώσεις της ΟΤΔ:

- Συγκρότηση και λειτουργία Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) για τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος, στην περίπτωση που δεν πληρούται το ζητούμενο του σημείου (β) ανωτέρω, αναφορικά με την διασφάλιση της εκπροσώπησης στο επίπεδο λήψης αποφάσεων.
- Λειτουργία κατάλληλου υπηρεσιακού πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος σύμφωνα με το συνημμένο οργανόγραμμα όπως παρατίθεται στο φάκελο Α.
- Πραγματοποίηση ενεργειών ευρείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού σε σχέση με το τοπικό πρόγραμμα.
- Υποβολή στην ΕΥΔ των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- Ενημέρωση της ΕΥΔ αναφορικά με αλλαγές, τροποποιήσεις που σχετίζονται με τους όρους και κανόνες λειτουργίας της εταιρείας, της ΟΤΔ και της ΕΔΠ (εφόσον η σύστασή της απαιτείται).
- Τήρηση πλήρους αρχείου με όλα τα έγγραφα τα οποία αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος σε επίπεδο ΟΤΔ.
- Αποδοχή και διευκόλυνση των ελέγχων όλων των αρμοδίων οργάνων και συμμόρφωση στα αποτελέσματα αυτών.
- Σύνταξη σχεδίου αξιολόγησης της εφαρμογής της τοπικής στρατηγικής, ενώ οφείλουν να παρίστανται σε ημερίδες, συσκέψεις ή ομάδες που αφορούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση.

Δύναται να ανατεθούν στην ΟΤΔ καθήκοντα που δεν καλύπτονται από το αρ. 33, παρ.3 του Κανονισμού και τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής. Σε αυτή την περίπτωση, η ανάθεση πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 26 του Ν. 4914/2022.

Στη περίπτωση αυτή και εφόσον επιλεγεί η ΟΤΔ - ΕΤΑΛ Α.Ε. και της εκχωρηθούν αρμοδιότητες Ε.Φ.Δ. για την επιλογή, παρακολούθηση και πληρωμή πράξεων οι αρμοδιότητες εμπλουτίζονται και σύμφωνα με την απόφαση εκχώρησης.

Ειδικότερα, η ΟΤΔ (εφόσον αξιολογηθεί από την ΕΥΔ) θα μπορεί να είναι ο αρμόδιος φορέας για τη εξέταση των αιτήσεων στήριξης, των αιτήσεων καταβολής ενίσχυσης των δικαιούχων των πράξεων και την έγκριση αυτών, καθώς και για τον έλεγχο, πιστοποίηση και πληρωμή των δαπανών των εγκεκριμένων πράξεων ορίζοντας σχετικά Υπεύθυνο λογαριασμού και Διαχειριστή εκκαθάρισης δαπανών με χρήση του πληροφοριακού συστήματος e-rde.

Η ΟΤΔ - ΕΤΑΛ Α.Ε. θα εφαρμόσει το τοπικό πρόγραμμα σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας πρόσκλησης καθώς και την εξειδίκευση αυτών βάσει του εθνικού θεσμικού πλαισίου.

Η Πράξη ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ & ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ προτείνεται να υλοποιηθεί με δύο υποέργα που θα υλοποιηθούν με απόφαση εκτέλεσης υποέργου με ίδια μέσα.

Συγκεκριμένα:

Υποέργο 1.1-4: «Στήριξη της ΟΤΔ για την προετοιμασία στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης» (προϋπολογισμός **23.000,00€**), στο οποίο καλύπτονται με απλουστευμένο κόστος (κατ' αποκοπή ποσό) δαπάνες, που πραγματοποιήθηκαν κατά την προετοιμασία της Τοπικής Στρατηγικής. Περιλαμβάνεται η κάλυψη δαπανών για τις δράσεις ενημέρωσης και διαβούλευσης της τοπικής κοινωνίας καθώς και η κάλυψη λειτουργικών δαπανών της ΟΤΔ για τη συγκεκριμένη περίοδο που αφορούν αποκλειστικά στην προετοιμασία της τοπικής στρατηγικής.

(στη διαδικασία σύνταξης ΤΔΠ αναμένεται να διαμορφωθούν 4 υποέργα προετοιμασίας, ένα για κάθε εταίρο του συμφώνου σύμφωνα με τους όρους του όπως αναφέρεται στο ΤΔΠ Νο.1.)

Υποέργο 2.1-4: «Δαπάνες λειτουργίας και Συντονισμού», στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες για την πλήρη στήριξη της λειτουργίας της ΟΤΔ στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης και συγκεκριμένα από την ημερομηνία υποβολής του Φακέλου μέχρι τη λήξη του οικονομικού αντικειμένου του Προγράμματος (31/12/2029). Περιλαμβάνεται η κάλυψη δαπανών προσωπικού, λειτουργικών εξόδων, πάγιου και λοιπού εξοπλισμού, μεταφορών, διοργάνωσης εκδηλώσεων, υπηρεσιών, έκδοσης εντύπων, κ.λπ. Λειτουργικών δαπανών, μετακινήσεων, πάγιο & λοιπό εξοπλισμό, μελέτες και υποστηρικτικές ενέργειες (αξιολόγηση Τ.Α.Σ), δαπάνες εμπύχωσης του τοπικού πληθυσμού και δαπάνες δημοσιότητας & προβολής του προγράμματος και κεφαλαιοποίησης των αποτελεσμάτων του.

ΚΩΔ.	Κατηγορία Δαπάνης
A.1.1	Άμεσες δαπάνες Προσωπικού
A.1.8	Άλλες Άμεσες Δαπάνες που δεν παράγουν απλοποιημένο κόστος
B.4.1	ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ βάσει ποσοστού (15 %) επί των επιλέξιμων Άμεσων δαπανών Προσωπικού

(στη διαδικασία σύνταξης ΤΔΠ αναμένεται να διαμορφωθούν 4 υποέργα προετοιμασίας, ένα για κάθε εταίρο του συμφώνου σύμφωνα με τους όρους του)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Θα ακολουθείται ειδικό σχέδιο επιμερισμού δαπανών μεταξύ των προγραμμάτων ανάλογα με το αντικείμενο και το εύρος των αρμοδιοτήτων σύμφωνα με διαβούλευση με τις αρμόδιες ΕΥΔ.

(Υποέργο 1.) που περιλαμβάνει (αναπτύσσεται στο 1ο τεχνικό Δελτίο Παρέμβασης)

1. Επιμόρφωση και διαβούλευση, για την ΟΤΔ, τοπικούς φορείς και πληθυσμό περιοχής παρέμβασης.
2. Λειτουργικό κόστος, Η υποστήριξη των λειτουργικών δαπανών των εταίρων του συμφώνου της ΟΤΔ στη φάση προετοιμασίας (με μεθοδολογία απλουστευμένου κόστους).
3. Υποστήριξη Υλοποίησης της Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής, με ανάλυση των επιμέρους χαρακτηριστικών και αναγκών της περιοχής παρέμβασης

Τέσσερα (4) Υποέργα (1-4) που περιλαμβάνουν

1. Αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων, η στελέχωση και υποστήριξη από τα στελέχη της ΕΤΑΛ Α.Ε. (υπηρεσιακός πυρήνας). Ο υπηρεσιακός πυρήνας που δηλώνεται στην Α Φάση, ανάλογα με το εύρος των αρμοδιοτήτων θα εμπλουτισθεί με επιπλέον άτομα και θα ακολουθείται ειδικό σχέδιο επιμερισμού δαπανών σύμφωνα με διαβούλευση με τις αρμόδιες ΕΥΔ.
2. Λειτουργικές δαπάνες, -Η υποστήριξη των λειτουργικών δαπανών των εταίρων του συμφώνου της ΟΤΔ με κατά αποκοπή ποσοστό απλοποιημένου κόστους επί των αμοιβών προσωπικού.
3. Πάγια και λοιπός εξοπλισμός, Η Τεχνολογική υποστήριξη σε πάγιο εξοπλισμό γραφείου και πληροφοριακά συστήματα.
4. Εμφύχωση Προβλέπονται δραστηριότητες εμφύχωσης με τη σύνταξη και υλοποίηση σχεδίου ενεργούς πληροφόρησης για τη διαδικασία εμφύχωσης και υποστήριξης του τοπικού πληθυσμού.
5. Μετακινήσεις των μελών και στελεχών του συνεργατικού σχήματος για τη συμμετοχή σε υποστηρικτικές ενέργειες και επιμόρφωση των στελεχών
6. Υποστηρικτικές δράσεις. Που περιλαμβάνουν Αυτό-αξιολόγηση, Επιμόρφωση, Μελέτες Υποστήριξης Δράσεων του Τοπικού προγράμματος.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Η ΟΤΔ μέσω των εταίρων του ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ έχει ήδη εφαρμόσει κάτω από μια Ενιαία Αναπτυξιακή Στρατηγική, Προγράμματα από όλα τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, και όπως έχει ήδη αναπτυχθεί στην Α' Φάση της πρότασης Τ.Α.Σ., έχει την ετοιμότητα για άμεση έναρξη υλοποίησης της Τ.Α.Σ. - CLLD/LEADER που προτείνει για την περιοχή παρέμβασης με τους όρους και προϋποθέσεις της πρόσκλησης. Η έδρα της ΟΤΔ θα είναι στη Μυτιλήνη και τα παρατήματα της στις έδρες των συνεργαζόμενων χωρικών εταίρων όπως αναλύθηκε στο φάκελο Α.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ / ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ

Ενδεικτικά, Προβλέπονται δραστηριότητες επιμόρφωσης των στελεχών του ΕΦ και εμφύχωσης με τη σύνταξη και υλοποίηση ενεργούς πληροφόρησης για τη διαδικασία εμφύχωσης και υποστήριξης του τοπικού πληθυσμού. Το σχέδιο αυτό προβλέπει την εμφύχωση και τεχνική στήριξη υποψήφιων επενδυτών και τελικών δικαιούχων σε όλες τις φάσεις εξέλιξης του Προγράμματος.

Προβλέπει επίσης την ενθάρρυνση και παρότρυνση του τοπικού πληθυσμού ώστε να αξιοποιηθεί η εμπειρία LEADER και να συμμετέχει σε σχήματα συνεργασιών, δικτυώσεων, διαδικασιών επιχειρηματικής ανακάλυψης κλπ ή να ενεργοποιήσει ο ίδιος αυτός πληθυσμός τις δυνατότητές του, ώστε να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά σε νέες δράσεις επιδεικτικού χαρακτήρα, που ανέδειξε το Πρόγραμμα. Οι διαδοχικές φάσεις κατά τις οποίες εκτυλίσσεται είναι οι εξής:

- Διαδικασία κοινωνικής διαβούλευσης για την κατάρτιση του Τοπικού Προγράμματος όπως έχει τεκμηριωθεί και την εξειδίκευση αυτού ως την οριστική του έγκριση.
- Προετοιμασία για έκδοση απόφασης ορισμού ΕΦΔ
- Συνεχής συνεργασία με την ΕΥΔ, και η από κοινού παρακολούθηση των αποτελεσμάτων.
- Συνεργασία με τοπικούς θεσμικούς και λοιπούς φορείς
- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ και τεχνογνωσίας και σεμινάρια προσαρμογής δικαιούχων σε προγραμματικές διαδικασίες.
- Προκήρυξη για την εκδήλωση επενδυτικού ενδιαφέροντος. • Αξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων, ένταξη πράξεων, • Στάδιο υλοποίησης Φ.Α. εγκεκριμένων δράσεων και έργων, • Παρακολούθηση δεικτών, αποτίμηση αποτελεσμάτων.

Δημοσιότητα. Για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των απαραίτητων ενεργειών δημοσιοποίησης και διάχυσης της πληροφόρησης επιλέγονται κατά περίπτωση, μεμονωμένα ή συνδυαστικά, τα παρακάτω μέσα:• Διαρκής

ενημέρωση Ιστοσελίδων και των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, Διάθεση στο κοινό ειδικών εκδόσεων (Οδηγοί εφαρμογής, έντυπο ενημερωτικό υλικό, φάκελοι υποψηφιότητας, θεματικές αφίσες κλπ). • Δελτία τύπου στα τοπικά Μ.Μ.Ε. – έντυπα και ηλεκτρονικά, Ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές συνεντεύξεις και συμμετοχή σε σχετικές εκπομπές.

- Αξιοποίηση των Γεωγραφικών Φορέων της Λέσβου
- Συστηματική ενημέρωση εμπλεκομένων στο Πρόγραμμα με έντυπη ή ηλεκτρονική αλληλογραφία, cloud computing, google docs κλπ.
- Συνεχής παροχή πληροφόρησης δια ζώσης, είτε τηλεφωνικά, είτε σε αυτοπρόσωπη παρουσία ενδιαφερομένων στα γραφεία της ΟΤΔ.
- Παροχή στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν το Πρόγραμμα και την εφαρμογή του προς Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Οργανισμούς, Υπηρεσίες κλπ.
- Τήρηση αρχείου προτάσεων και ιδεών, που αποτυπώνουν το επενδυτικό και αναπτυξιακό ενδιαφέρον της περιοχής, μετά από ειδική διαδικασία και αξιοποίηση ειδικού λογισμικού.
- Συγκέντρωση αρχειακού υλικού που αφορά εκδηλώσεις δημοσιότητας η επιδεικτικού χαρακτήρα δραστηριότητες (πχ πολιτισμού κλπ), που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος η και ευρύτερα.
- Διοργάνωση τοπικών θεματικών τεχνικών συσκέψεων, που αφορούν συγκεκριμένα έργα η δράσεις του Προγράμματος, ιδιωτικού ή δημοσίου ενδιαφέροντος.

1.5 ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
3.1		3.1 Προπαρασκευαστικές δαπάνες -Προετοιμασία Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής Αλιευτικής Ζώνης 11. ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ			
3.1.1	1	1-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	<p>Η πράξη αφορά 4 υποέργα για τη προετοιμασία των συνεργαζόμενων φορέων στο πλαίσιο σύνταξης (ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ) ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ και διαμόρφωση ΟΤΔ για την Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική του ΠΑΛΥΘ για τις παρακάτω περιοχές:</p> <p>6. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ 7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ 8. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ 9. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ 10. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ</p> <p>Αφορά στην έρευνα και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τη διαμόρφωση της SWOT ανάλυσης, την ομαδοποίηση και ιεράρχηση αναγκών, τη διατύπωση στόχων και στρατηγικής, τη διαμόρφωση Τεχνικών Δελτίων και την ολοκλήρωση φακέλων Α και Β έως τη προθεσμία υποβολής. Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 12 ένταση ενίσχυσης έως 100%).</p>	<p>Η περίοδος επιλεξιμότητας αυτών αφορά στο διάστημα από την ημερομηνία έγκρισης του ΠΑΛΥΘ (ήτοι 30/11/2022), έως και την ημέρα υποβολής της τοπικής στρατηγικής και περιλαμβάνει δαπάνες για έκτακτο προσωπικό και παροχή υπηρεσιών, μελέτες της περιοχής παρέμβασης, λειτουργικές δαπάνες της ΟΤΔ, δράσεις ενημέρωσης, επικοινωνίας και διαβούλευσης, σύνταξη των φακέλων υποψηφιότητας, κ.α. Όλες οι δαπάνες για τις προπαρασκευαστικές δράσεις θα πρέπει να είναι καταχωρημένες στο λογιστικό σύστημα του υποψήφιου δικαιούχου. Η ενίσχυση για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων χορηγείται στους δικαιούχους με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους (κατ' αποκοπή ποσό)</p>	<p>Η παρέμβαση ενισχύει μέσω της προετοιμασίας της στρατηγικής άμεσα όλες τις λοιπές παρεμβάσεις</p>
3.1.2		2-ΥΠΟΕΡΓΟ ΑΝΕΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ			
3.1.3		3-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΧ Α.Ε. - Π.Ε. ΧΙΟΥ			
3.1.4		4-ΥΠΟΕΡΓΟ ΚΑΑΕΚΤ ΣΑΜΟΥ - Π.Ε. ΣΑΜΟΥ & Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ			
3.2		ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ			
3.2.1		3.2.1 Δράσεις δημοσίου χαρακτήρα			
3.2.1.1	2	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εξυπηρέτησης της αλιείας ή/και θαλάσσιας δραστηριότητας. Βελτίωση προσβασιμότητας και λειτουργικότητας με περιβαλλοντική διάσταση, Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη.	<p>Αφορά την βελτίωση-αναβάθμιση αλιευτικών λιμένων, τόπων εκφόρτωσης και καταφυγίων (φωτισμός, σηματοδότηση, συστήματα ανέλκυσης - καθέλκυσης σκαφών, χώροι υγιεινής και διοίκησης, παροχές πόσιμου νερού, ασφάλεια σκαφών, αντιμετώπιση προσάμμουσης, κλπ) . Με τις προτεινόμενες ενέργειες βελτιώνεται η ποιότητα του ελέγχου και της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων που φορτοεκφορτώνονται στους λιμένες, αυξάνοντας την ενεργειακή απόδοση. Επίσης βελτιώνονται οι συνθήκες εργασίας στους χώρους αυτούς. Η ενέργεια επίσης ενισχύει και την κατεύθυνση της ορθολογικής αξιοποίησης των αλιευτικών και θαλάσσιων πόρων όπως την διαφοροποίηση των αλιείων με τη βελτίωση των υποδομών όπου ελλειμενίζουν τα παράκτια σκάφη και από όπου ασκείται με τοπική διαχείριση η δραστηριότητα του Αλιευτικού τουρισμού. Σημειώνεται ότι η ενέργεια ενισχύει πράξεις που δεν ενέχουν σε καμία περίπτωση ενδείξεις κρατικών ενισχύσεων.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%. Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις με δικαιούχους που έχουν τη σχετική αρμοδιότητα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε παράκτιες υποδομές και τον εκσυγχρονισμό τους για να επιτευχθεί Βελτίωση λειτουργικότητας με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας • Ενσωμάτωση καινοτομίας • Ψηφιακή αναβάθμιση 	<p>Η παρέμβαση της δημιουργίας και βελτίωσης των αλιευτικών υποδομών δρα συνεργατικά με την 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.5 και την 3.3.2 για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Υποστηρίζει και συμπληρώνει άμεσα τη δράση 3.2.2.1 για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας, συνδέεται με τις 3.2.2.2, 3.2.2.6 και 3.3.3 καθώς με την υλοποίηση της δράσης αυτής θα γίνει ευκολότερη η εμπορία των αλιευτικών προϊόντων, στηρίζοντας τη μεταποίηση και γενικότερα τους κλάδους επιχειρήσεων του Δευτερογενή Τομέα. Τέλος η παρούσα δράση συνδέεται με τις 3.2.2.1, 3.2.2.4, 3.2.2.5 και 3.3.1 ενισχύοντας τον Τριτογενή Τομέα και ιδιαίτερα τον Αλιευτικό τουρισμό.</p>
3.2.1.2		3	Ανάδειξη και προβολή φυσικών πόρων μέσω χερσαίων και θαλάσσιων υποδομών, για την ορθολογική αξιοποίηση του περιβάλλοντος, προστασία της βιοποικιλότητας, ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας της περιοχής έναντι θαλάσσιων απειλών και κλιματικής αλλαγής.	<p>Η Παρέμβαση αφορά στη δημιουργία χερσαίων ή/και θαλάσσιων υποδομών και υπηρεσιών για την δημιουργία καταδυτικών - θαλάσσιων πάρκων ή διαδρομών, δυνατότητας κατάδυσης και παρατήρησης του θαλάσσιου βυθού, προβάλλοντας και προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να αναληφθούν πρωτοβουλίες σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση του Βορείου Αιγαίου ειδικότερα σε σχέση με την Χωροθέτηση θαλάσσιων πάρκων που αποτελούν και προτεραιότητα στον περιφερειακό χωροταξικό σχεδιασμό για τον τουρισμό. Θα αξιοποιηθεί η Μελέτη πλαίσιο για την δημιουργία Καταδυτικών Διαδρομών της ΕΤΑΛ Α.Ε. ως πλαίσιο για το σύνολο των εταίρων, ούτως ώστε να ενισχυθεί η δυνατότητα σε ένα σύνθετο νομικό πλαίσιο για την δημιουργία ειδικών περιοχών άσκησης θαλάσσιου/καταδυτικού τουρισμού.</p> <p>Αφορά παρεμβάσεις σε υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλος, αξιοθέατων, μνημείων της φύσης, όπως δημιουργία ή βελτίωση</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξωστρέφεια και ανάδειξη περιοχών με χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Βελτίωση λειτουργικότητας υποδομών με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
			<p>περιπατητικών-περιηγητικών διαδρομών, σήμανση αξιοθέατων, κατασκευές παρατηρητηρίων κ.λπ. οι οποίες ενσωματώνουν δραστηριότητες που αφορούν στην ανάδειξη της νησιωτικής περιοχής του Βορείου Αιγαίου ως περιβαλλοντικού πόρου που χρήζει ιδιαίτερης προστασίας.</p> <p>Αφορά παρεμβάσεις μικρής κλίμακας σε πράσινες υποδομές μικρής κλίμακας με σκοπό την αντιμετώπιση κινδύνων από φυσικές καταστροφές ως αποτέλεσμα της κλιματικής αλλαγής και της απειλής στο φυσικό περιβάλλον αποκατάστασης-προστασίας - ανάδειξης υδροβιότοπων, εκβολές χειμάρρων-ποταμών, θαλάσσιου και φυσικού περιβάλλοντος, βελτίωση βιολογικών καθαρισμών - απορροών υδάτων, αποκατάσταση διάβρωσης ακτών. Επιπλέον, δράσεις πολιτικής προστασίας, ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης με συμμετοχή των αλιέων όσον αφορά την προστασία και την αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και συλλογή από τους αλιείς αποβλήτων από τη θάλασσα.</p> <p>Επιπλέον η παρέμβαση αφορά καμπάνιες ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και της καλής κατάστασης της θάλασσας.</p> <p>Σημειώνεται ότι η παρέμβαση ενισχύει πράξεις που δεν ενέχουν σε καμία περίπτωση ενδείξεις κρατικών ενισχύσεων.</p> <p>Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις που πρέπει να παρέχονται ειδικά στις απομακρυσμένες κοινότητες για να καθιστούν τα χωριά ένα τόπο που «αξίζει να ζεις».</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%. Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας • Ενσωμάτωση καινοτομίας • Ψηφιακή αναβάθμιση 	
3.2.1.3	4	Στήριξη κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής μέσω πολιτισμικών δράσεων και εκδηλώσεων που συνδέονται με την αλιεία και την θάλασσα, τη τοπική ταυτότητα και πολιτισμό και ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, Συνεργασία μεταξύ φορέων σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.	<p>Η παρέμβαση αφορά πράξεις έκφρασης Πολιτισμού που βασίζονται στην υλική και άυλη Πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Σύμφωνα με την αναγνώριση της περιοχής κατά τη διενέργεια ανάλυσης SWOT, αλλά και σύμφωνα με τη διαβούλευση διαπιστώθηκε εμφατικά η ανάγκη για υποστήριξη ενεργειών εκδηλώσεων πολιτισμικού χαρακτήρα ειδικά από συλλογικούς φορείς της περιοχής παρέμβασης με στόχο τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω των ιδιαίτερων πολιτισμικών χαρακτηριστικών της.</p> <p>Η έννοια του Πολιτισμού ερμηνεύεται με την ευρύτερα-συμπεριληπτική έννοια της πολιτισμικής δραστηριότητας που εξειδικεύεται στη παρούσα ΤΑΣ στην δραστηριότητα και φυσιογνωμία που προσδίδει η νησιωτικότητα και η θάλασσα, το περιβάλλον, η ιστορία, τα τοπικά έθιμα, η αναβίωση γεγονότων, ο αθλητισμός, η γαστρονομία, το περιβάλλον και οι απειλές του, η ευημερία των κατοίκων σε ένα τόπο, και η ενεργοποίηση των κατοίκων με εθελοντισμό. Τα γεγονότα και η θεματολογία έχουν άμεση και εμφατική σχέση με την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.</p> <p>Η παρέμβαση στοχεύει στην ενίσχυση πράξεων για την πολιτιστική κληρονομιά και την αναγνωρισμένη ιδιαίτερη νησιωτική πολιτισμική ταυτότητα και περιλαμβάνει χώρους άσκησης πολιτισμού και εκδηλώσεων -βασική παράμετρος της κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής-, και χώρους που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και δημιουργούν πόλους έλξης. Σύμφωνα με την SWOT, διαπιστώνεται ανάγκη για το άνοιγμα των πολιτιστικών χώρων στο κοινό μέσω νέων χρήσεων, (υποδομές και άυλες δράσεις) με περιβαλλοντική μέριμνα και προσβασιμότητα σε όλους.</p> <p>Η παρέμβαση συμβάλλει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, ελκυστικότητα της περιοχής και συνεισφέρει στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής της ταυτότητας και αξίας.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%. Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξωστρέφεια και ανάδειξη περιοχών με χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Βελτίωση λειτουργικότητας υποδομών με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας • Ενσωμάτωση καινοτομίας • Ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων (πλατφόρμα υπηρεσιών, διαδίκτυο πραγμάτων, επαυξημένη και εικονική πραγματικότητα, ψηφιακός μετασχηματισμός κ.α.). 	Η παρέμβαση αυτή δρα συμπληρωματικά με την 3.2.1.4 για την ενίσχυση και βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής στις παράκτιες περιοχές του νησιωτικού Βορείου Αιγαίου και εμμέσως με το σύνολο σχεδόν των παρεμβάσεων που υποστηρίζουν τη κοινωνική συνοχή
3.2.1.4	5	Δημιουργία ή/και	Η παρέμβαση στοχεύει ευθέως στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και ποιότητα	Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα	Η παρέμβαση αυτή δρα

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
		εκσυγχρονισμός Κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, αξιοποιώντας καινοτομία και δικτύωση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών, τοπική διακυβέρνηση.	<p>ζωής των παράκτιων περιοχών του νησιωτικού Βορείου Αιγαίου. Για τη βελτίωση των αρνητικών δημογραφικών τάσεων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για πράξεις βασικών υπηρεσιών και υποδομών για παροχή κοινωνικής μέριμνας και προστασίας σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αλλά και το γενικό πληθυσμό όπως παιδικό σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα και χώροι πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, υποδομές για κοινωνική δραστηριότητα και εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού αλλά και ενίσχυση υφιστάμενων δομών που παρέχουν υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και μειονεκτούσες ομάδες συμπεριλαμβανοντας και αιτούντες άσυλο.</p> <p>Σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση διαπιστώνεται ότι η τοπική κοινωνία έχει ανάγκη από ενέργειες που συσπειρώνουν τον τοπικό πληθυσμό και τον ενδυναμώνουν στη κατεύθυνση της κοινωνικής συνοχής. Η περιοχή εφαρμογής της ΤΑΣ και ο σχεδιασμός της συνάδει με τη στρατηγική "έξυπνων χωριών" όπου εννοείται η διαμόρφωση ενός σχεδίου δράσης σε εστιασμένο χωρικό "θύλακα ανάπτυξης". Στην υπο-παρέμβαση ιδιαίτερη σημασία έχει η ενεργοποίηση των συλλογικών φορέων με σχετικό καταστατικό σκοπό για την υλοποίηση ενεργειών που ενισχύουν τον εθελοντισμό, την συμμετοχικότητα για τη βελτίωση των όρων και της ποιότητας Ζωής των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης, ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση αιτούντων ασύλου ιδιαίτερα στα απομακρυσμένα χωριά της περιοχής. Σκοπός είναι να ωφεληθεί ο τοπικός πληθυσμός και ιδιαίτερα μειονεκτούσες ή ευάλωτες ομάδες από υπηρεσίες που ενισχύουν τις δυνατότητες ένταξης τους στη κοινωνικό-οικονομική ζωή της περιοχής.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%. Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>	<p>των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και ύψους επένδυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προτεραιότητα σε συλλογικούς φορείς με σχετικό καταστατικό χαρακτήρα και λειτουργία στη περιοχή. • Εξωστρέφεια και ανάδειξη περιοχών με χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Βελτίωση λειτουργικότητας υποδομών με περιβαλλοντική διάσταση - Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη. • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Ενσωμάτωση καινοτομίας • Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και έξυπνων ψηφιακών εργαλείων 	<p>συμπληρωματικά με την 3.2.1.3 για την ενίσχυση και βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής στις παράκτιες περιοχές του νησιωτικού Βορείου Αιγαίου και εμμέσως δρουν ως μοχλός για την ανάπτυξη καινοτομίας και ενεργειών οικονομίας κλίμακας στηρίζοντας την κοινωνική συνοχή</p>
3.2.1.5	6	Μεταφορά γνώσης, ανάπτυξη δεξιοτήτων, Συνεργασίες φορέων, ευαισθητοποίηση κοινού και φορέων σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	<p>Στόχος της παρέμβασης είναι να ενισχυθεί η δραστηριότητα των επαγγελματιών αλιέων στο πλαίσιο πολύ-απασχόλησης αλλά και στο πλαίσιο εφαρμογής αρχών βιώσιμης γαλάζιας Οικονομίας στις δραστηριότητες τους. Επιδιώκεται η μεταφορά γνώσης και ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, μεθόδων εξωστρέφειας και η ενίσχυση των δεσμών τους με τους ερευνητικούς φορείς καθώς και η προώθηση μέσω εκπαίδευσης του κοινωνικού διαλόγου με στόχο την ανάδειξη της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και της σημασίας της για την περιοχή όπως και την διαφύλαξη των αλιευτικών κοινοτήτων και της συνοχής τους.</p> <p>Επίσης επιδιώκεται για το ευρύτερο κοινό, πολίτες και φορείς της περιοχής η μεταφορά γνώσης για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, ασφάλεια στη θάλασσα, διαφυλάσσοντας το παραγωγικό περιβάλλον από απειλές και κινδύνους ενσωματώνοντας αρχές της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη "Γαλάζια οικονομία/Ανάπτυξη" (Blue Growth).</p> <p>Με την υλοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών, ειδικών συμπράξεων και σχετικών καταρτίσεων, προσδοκείται η μεταφορά γνώσεων πάνω σε εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν και προβληματίζουν την αλιευτική κοινότητα. Επιδιώκεται η γεφύρωση των διαφορών μεταξύ της θεωρίας και της πράξης με τη συμμετοχή επιστημόνων, αλιέων, κοινού και φορέων που έχουν διάθεση για τη βελτίωση των όρων άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας και τις πιέσεις που ασκούνται στους περιβαλλοντικούς όρους αλλά και κάθε δραστηριότητα που σχετίζεται με την Αλιεία, ναυτιλία, παραδοσιακά επαγγέλματα και κάθε δραστηριότητα στη θάλασσα.</p> <p>Η ενσωμάτωση τεχνολογίας και καινοτόμου αντίληψης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων είναι απαραίτητη για τους ανθρώπους της θάλασσας όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση σε μια δυναμική εποχή προκλήσεων. Δεν μπορεί ο αλιευτικός κλάδος να παραμένει στάσιμος.</p> <p>Ειδικότερα προβλέπονται Συμβουλευτικές υπηρεσίες από επιστήμονες προς τους αλιείς για θέματα βιώσιμης αλιείας, περιβαλλοντικής βιωσιμότητας με σκοπό τον περιορισμό των αρνητικών</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αρμοδιότητα των φορέων των επενδύσεων, και σύμφωνα με τη swot ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των δεξιοτήτων για τους νέους και γυναίκες • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιέων • Ενσωμάτωση καινοτομίας στη διαδικασία • Ψηφιακή αναβάθμιση • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα - πολυαπασχόληση 	<p>Η παρούσα δράση σε συνεργεία με την 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3 και την 3.3.2 για την ευαισθητοποίηση των πολιτών, επαγγελματιών και φορέων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Επίσης, δρα συνεργατικά με τις δράσεις ιδιωτικού χαρακτήρα (3.2.2.1 έως 3.2.2.6) με τη μεταφορά γνώσης και ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για την ανάπτυξη του Δευτερογενή και Τριτογενή τομέα . εμμέσως δρουν ως μοχλός για την ανάπτυξη καινοτομίας και ενεργειών οικονομίας κλίμακας στηρίζοντας την κοινωνική συνοχή ειδικότερα με την παροχή κινήτρων ανάπτυξης δεξιοτήτων σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (νέοι, γυναίκες, επαγγελματίες αλιείς)</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
			<p>επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων, αντιμετώπιση κινδύνων π.χ. από ξενικά είδη</p> <p>Εκπαίδευση που αφορά στην επαγγελματική κατάρτιση, τη διά βίου μάθηση, κοινά έργα, τη διάδοση της γνώσης οικονομικού, τεχνικού, κανονιστικού ή επιστημονικού χαρακτήρα και των καινοτόμων πρακτικών, καθώς και την απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων, που συνδέονται κυρίως με τη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, την υγιεινή, την υγεία, την ασφάλεια, δραστηριότητες στον τομέα της θάλασσας, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα (π.χ. οργανωμένη άσκηση Αλιευτικού Τουρισμού).</p> <p>Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές / επισκέψεις σε άλλες περιοχές ή δραστηριότητες επίδειξης & ενημέρωσης καλών πρακτικών</p> <p>Εθελοντισμός-προβολή-ευαισθητοποίηση, για τη διαφύλαξη της "καλής υγείας" των θαλασσών και παράκτιων περιοχών όπως και διαφύλαξη από αλίευση κάτω του μήκους πρώτης γεννητικής ωρίμανσης (υπεραλίευση), ρύπανση, μόλυνση, ξενικά είδη και προστασία του ιχθυοαποθέματος και της παραδοσιακής άσκησης δραστηριοτήτων στις θάλασσες.</p> <p>Καν. Βάση και καθεστώς ενίσχυσης, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ - σημείο 13, ένταση ενίσχυσης έως 100%.</p> <p>Συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p>		
3.2.2		3.2.2 Δράσεις ιδιωτικού χαρακτήρα			
3.2.2.1	7	Στήριξη της παράκτιας αλιείας για την ανάπτυξη δράσεων αλιευτικού τουρισμού, πολύ-απασχόληση στις αλιευτικές κοινότητες, ενίσχυση παράκτιας δραστηριότητας.	<p>Στόχος της παρέμβασης είναι να δοθεί στήριξη στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στον τομέα της αλιείας, μέσω ενεργειών που συμβάλλουν στην διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων. Δικαιούχοι της δημόσιας ενίσχυσης είναι οι επαγγελματίες αλιείς, όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία. Δύναται να χρηματοδοτηθούν <u>πράξεις αλιευτικού τουρισμού</u>, από επαγγελματίες αλιείς που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν με επενδύσεις επί του σκάφους με σκοπό τη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων καθώς και τη συμπλήρωση των εισοδημάτων τους.</p> <p>Η Τ.Α.Σ. επικεντρώνεται στην παράκτια Αλιεία "μικρής έντασης" (low impact), σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή στρατηγική "Γαλάζια Ανάπτυξη" (BLUE GROWTH). Η Δράση στοχεύει στη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μικρής έντασης που χαρακτηρίζουν την τοπική αλιεία μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, επενδύσεις στο σκάφος για την άσκηση Αλιευτικού τουρισμού. Οι Ενέργειες έχουν τοπική διαχείριση και δεν συνδέονται με την αύξηση της κύριας αλιευτικής δραστηριότητας αλλά αφορούν την διαφοροποίηση της αλιευτικής δραστηριότητας, αύξηση στην προστιθέμενη αξία του αλιευτικού προϊόντος, την ανταγωνιστικότητά του και θα ενισχύσει την τοπική ταυτότητα και εικόνα των παράκτιων περιοχών της Λέσβου. Ο Αλιευτικός Τουρισμός (PESCA TOURISM) που πλέον νομοθετικά έχει ρυθμιστεί, αποτελεί μια διαφοροποιημένη δραστηριότητα η οποία μπορεί να συνδυάσει το ενδιαφέρον του μοναδικού Λεσβιακού παράκτιου περιβάλλοντος με αυτό της ανθρώπινης ικανότητας, αλλά και σαν ανταπόδοση να ενισχύσει πραγματικά το εισόδημα του επαγγελματία αλιέα και να προβάλλει αποτελεσματικά τη μοναδικότητα του τοπικού τοπίου. Στο Βόρειο Αιγαίο υπάρχουν <u>ικανές συνθήκες και κρίσιμη μάζα</u> και έχει γίνει εμφατική προσπάθεια για την ανάδειξή του, αρκετές από τις δράσεις του Τ.Π. λειτουργούν συμπληρωματικά σε αυτόν. Θα σημειωθεί ότι πρέπει να υπάρξει διακριτή διαφοροποίηση από τον "Θαλάσσιο Τουρισμό" με την έννοια ότι άσκηση αλιευτικού Τουρισμού έχουν αρμοδιότητα μόνον οι επαγγελματίες αλιείς. Στη παρέμβαση μπορούν να προβλεφτούν και ενέργειες των συλλόγων επαγγελματικής αλιείας που έχουν αποκλειστικό σκοπό τη συνεργασία και ανάδειξη του αλιευτικού τουρισμού.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιέων • Ενσωμάτωση καινοτομίας στη διαδικασία • Ψηφιακή αναβάθμιση • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα - πολυαπασχόληση 	<p>Η παρέμβαση αυτή δρα συμπληρωματικά με την 3.2.1.1 για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας και συνδέεται με τις 3.2.1.5, 3.2.2.4, 3.2.2.5 και 3.3.1 ενισχύοντας τον Τριτογενή Τομέα και ιδιαίτερα τον Αλιευτικό τουρισμό.</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
			<i>που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000) θα καθορισθεί μικρότερο ύψος συνολικής επένδυσης σύμφωνα με εξέταση εύλογου κόστους κατά την εξειδίκευση της πρόσκλησης. Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</i>		
3.2.2.2	8	Στήριξη της μεταποίησης, τυποποίησης, εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ίδρυση, εκσυγχρονισμός, βελτίωση. Προώθηση προϊόντων αλιευτικής παραγωγής και υδατοκαλλιεργειών	<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων για την προστιθέμενη αξία εντός εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Οι επενδύσεις θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα της περιοχή, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η θάλασσα και η παράκτια ανάπτυξη και υδατοκαλλιέργεια.</p> <p>Σύγχρονες επιχειρηματικές ιδέες μπορούν να ενισχύσουν τις παραδοσιακές μεταποιητικές οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με προϊόντα της θάλασσας, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και ένα σύστημα επιχειρήσεων που θέτει τη θάλασσα στην πρωτοπορία της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.</p> <p>Η παρουσία περιορισμένων για την τοπική δυνατότητα μονάδων προστιθέμενης αξίας αλιευτικών προϊόντων σε έναν γεωγραφικό χώρο με ισχυρό αλιευτικό υπόβαθρο και με χαρακτηριστικά αλιευτικά προϊόντα (π.χ. σαρδέλα Καλλονής, δίθυρα Λήμνου, προϊόντα υδατοκαλλιέργειας κ.α.) αποτελεί κίνητρο για το Τοπικό Πρόγραμμα διεύρυνσης του τομέα, συνυπολογίζοντας το ενδιαφέρον που έχει προκύψει από τις διαβουλεύσεις. Η Λεσβιακή αλιευτική παράδοση αποτελεί ισχυρή βάση για την ίδρυση και τη βελτίωση τοπικών ΜΜΕ.</p> <p>Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης ενσωματώνοντας καινοτομίες με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος – υπηρεσίας. Με δεδομένη την ανάγκη ένταξης των νέων στην επιχειρηματικότητα και την άμεση συσχέτιση της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), έχει προβλεφθεί σχετική εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Εξειδικεύοντας τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος προσδοκείται νέα επιχειρηματικότητα και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επικεντρώνοντας στην καινοτομία, την νεανικότητα, τη διαφοροποίηση, τη μείωση της ανεργίας, στην εξωστρέφεια μέσω της ανάδειξης και της προώθησης στον τομέα των αλιευτικών προϊόντων.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται. Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000) - Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας • Χωρική διαβάθμιση/διαφοροποίηση/κλιμάκωση προτεραιότητες σε υπο περιοχές • Δημιουργία αλυσίδων αξίας και διασύνδεση με λοιπούς τομείς της οικονομίας (π.χ. τουρισμός) • Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού • Διαμόρφωση χωρικών προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας • Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία • Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων και τεχνολογίες αιχμής • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας • Πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας 	<p>Η δράση αυτή είναι συμπληρωματική με τις δράσεις 3.2.1.1, 3.2.2.6 και 3.3.3 καθώς με την υλοποίηση της δράσης αυτής θα γίνει ευκολότερη η εμπορία των αλιευτικών προϊόντων, στηρίζοντας τη μεταποίηση και γενικότερα τους κλάδους επιχειρήσεων του Δευτερογενή Τομέα και τα γαλάζια επαγγέλματα.</p>
3.2.2.3	9	Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων και την ανάδειξη καινοτομίας, δικτύωσης, εξωστρέφειας και προστιθέμενης αξίας με βάση τη Γαλάζια Οικονομία.	<p>Στόχος της παρέμβασης είναι να δοθεί στήριξη στην ενίσχυση των αλιέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην περιοχή ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, και η ενίσχυση των δεσμών τους με τους ερευνητικούς φορείς καθώς και η προώθηση μέσω εκπαίδευσης του κοινωνικού διαλόγου με στόχο την ανάδειξη της αλιείας και της σημασίας της για την περιοχή και την ενίσχυση της αλιευτικής δραστηριότητας διαφυλάσσοντας το παραγωγικό περιβάλλον από απειλές και κινδύνους και εντάσσοντας την ευρωπαϊκή στρατηγική "Γαλάζια Οικονομία" (Blue Growth).</p> <p>Με την υλοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών, ειδικών συμπράξεων και σχετικών ενεργειών, προσδοκείται η μεταφορά γνώσεων πάνω σε εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν και προβληματίζουν την αλιευτική κοινότητα. Επιδιώκεται η γεφύρωση των διαφορών μεταξύ της θεωρίας και της πράξης με τη συμμετοχή επιστημόνων και αλιέων που έχουν διάθεση για τη βελτίωση των όρων άσκησης της</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέργειες - συνεργασίες συλλογικών φορέων, επιχειρήσεων και αλιέων με ανοικτά αποτελέσματα στο κοινό • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας • Χωρική διαβάθμιση/διαφοροποίηση/κλιμάκωση προτεραιότητες σε υπό περιοχές 	<p>Η παρούσα δράση είναι συμπληρωματική με τις δράσεις 3.2.1.5, 3.2.2.5, 3.2.2.6, 3.3.1, 3.3.2 και 3.3.3 καθώς μέσα από την υλοποίηση παρεμβάσεων επιδιώκεται η ενίσχυση του Δευτερογενή και του Τριτογενή τομέα, μέσω της μεταφοράς γνώσης μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων διαμορφώνοντας συνθήκες δικτύωσης, συνεργειών και οικονομιών κλίμακας.</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
			<p>αλιευτικής δραστηριότητας και τις πιέσεις που ασκούνται στους περιβαλλοντικούς πόρους έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή στρατηγική για "Γαλάζια Οικονομία". Η ενσωμάτωση τεχνολογίας και καινοτόμου αντίληψης στην αλιευτική δραστηριότητα είναι απαραίτητη για τους ανθρώπους της θάλασσας όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση. Σε μια δυναμική εποχή προκλήσεων δεν μπορεί ο αλιευτικός κλάδος να παραμένει αδρανής. Ο τρόπος της ορθολογικής χρήσης και εκμετάλλευσης της θάλασσας και των πόρων της πρέπει να διασαφηνισθεί και να γίνουν κατανοητά και συγχρόνως αντιληπτά τα οφέλη εφαρμογής τους και οι δυνατότητες προστιθέμενης αξίας. Δίνεται η ευκαιρία στους αλιείς να προσεγγίσουν με επιστημονική συνεργασία (ακαδημαϊκή κοινότητα) συγκεκριμένα θέματα/προβλήματα που τους απασχολούν και να εστιάσουν σε θέματα αποδοτικής διαχείρισης των πόρων και βιώσιμης αλιείας, (ενδεικτικά βιώσιμες πρακτικές αλιείας, νέα προϊόντα αλιείας, διαχείριση ξενικών/λεσεψιανών ειδών κ.α.). Το αντικείμενο της εξέτασης και συνεργασίας για την πιλοτική εφαρμογή μπορεί να συμπεριλαμβάνει ενδεικτικά και όχι περιοριστικά θέματα όπως: Ηλεκτρονικά συστήματα συλλογής και διαχείρισης Δεδομένων με σκοπό την διεύρυνση της ενημέρωσης για ζητήματα αλιείας και εξυπηρέτηση βασικών αιτημάτων και αναγκών των επαγγελματιών αλιέων, μελέτες αντιμετώπισης περιβαλλοντικών κινδύνων, μελέτες παρακολούθησης της θάλασσας και της διάβρωση των ακτών λόγω δραστηριοτήτων και κλιματικής αλλαγής, ενέργειες καταγραφής καλών πρακτικών για εμπλουτισμό αλιευμάτων, πιλοτικά σχέδια, σεμινάρια, βέλτιστες πρακτικές, συλλογή δεδομένων, διάδοση γνώσεων, διαχείριση-προβολή-προώθηση αλιευτικού τουρισμού κ.α.</p> <p>Μεθοδολογικά επιδιώκεται μέσω της παρέμβασης η εισαγωγή καινοτομίας και τεχνολογίας στη βιώσιμη γαλάζια οικονομία, διαμόρφωση θαλάσσιων συμπράξεων μεταξύ των σχετικών παραγόντων των θαλασσών του Βορείου Αιγαίου και διασφάλιση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση..</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται. Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000) Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία αλυσίδων αξίας και διασύνδεση με λοιπούς τομείς της οικονομίας (π.χ. τουρισμός) Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων και τεχνολογίες αιχμής Διαφοροποίηση της αλιευτικής γαστρονομίας της περιοχής Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας Πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας 	
3.2.2.4	10	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού, εστίασης και αναψυχής, με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.	<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του Τριτογενή Τομέα και ειδικότερα στο τομέα του τουρισμού, εστίασης και αναψυχής με έμφαση στη Γαλάζια Οικονομία και παράκτια δραστηριότητα σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Επιδιώκεται προσέγγιση επιχειρηματικής ανακάλυψης και δημιουργίας αλυσίδων αξίας (αλληλοτροφοδότηση τομέων) για να ενισχυθεί και η ελκυστικότητα του συνόλου των νησιών του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, αλλά με μεγαλύτερη έμφαση και κίνητρα στα μικρότερα νησιά που πάντα βρίσκονται στη σκιά των μεγαλύτερων κέντρων.</p> <p>Αναβάθμιση και εμπλουτισμός όπου απαιτείται του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος διανυκτέρευσης, έμφαση στη τοπική γαστρονομία και εστίαση που βασίζεται στα αλιευτικά προϊόντα. Η επιχειρηματικότητα στον τουρισμό θα πρέπει να ανακαλύψει την "ιδέα": σχεδίαση και ανάπτυξη τεχνικών και συστημάτων «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο/ διαδραστική παρουσίαση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με έμφαση στην χρήση τεχνικών δημιουργίας πολυτροπικών αφηγημάτων που βασίζονται όμως στην ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ, την οποία μπορεί να στηρίξει αποτελεσματικά το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ακολουθώντας ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης, συνεπώς σχεδιάζονται ειδικές αρχές κριτηρίων για την ίδρυση επιχειρήσεων που τεκμηριώνουν αλυσίδα αξίας.</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση ευκαιριών Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε κοινότητες Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού Διαμόρφωση χωρικών ειδικότερων προδιαγραφών ποιότητας Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων. Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιέων Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία υπηρεσιών που στηρίζουν τον βιωματικό τουρισμό 	<p>Συμπληρωματικότητα της παρέμβασης με τις δράσεις 3.2.1.2, 3.2.1.5, 3.2.2.5 και 3.3.1 για την ενίσχυση επενδύσεων του Τριτογενή Τομέα και ιδιαίτερα του Θαλάσσιου και Αλιευτικού τουρισμού, της νησιωτικής ταυτότητας και της γαλάζιας οικονομίας βελτιώνοντας με πιλοτικές δράσεις την ελκυστικότητα της περιοχής και την ποιοτική αναβάθμιση του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
			<p>Ενδεικτικά αναφέρονται και επιχειρήσεις που βασίζονται σε νέες επιχειρηματικές ιδέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις που σχετίζονται με, τουριστικά αναμνηστικά με θαλάσσια θέματα (πολιτιστικές δημιουργικές βιομηχανίες), θαλάσσιες τουριστικές δραστηριότητες (καταδυτικός τουρισμός, καταδυτικά πάρκα, θαλάσσια σπορ, θαλάσσιος Εκδρομικός Τουρισμός, δημιουργία και εμπορική εκμετάλλευση συστημάτων ψηφιακής ξενάγησης και προβολής, κ.α., μπορούν να ιδρυθούν ή να εκσυγχρονισθούν αντίστοιχα στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης.</p> <p>Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης ενσωματώνοντας καινοτομίες με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος – υπηρεσίας. Με δεδομένη την ανάγκη άμεσης συσχέτισης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), θα προβλεφθεί σχετική εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Εξειδικεύοντας τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος προσδοκείται νέα επιχειρηματικότητα και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επικεντρώνοντας στην καινοτομία, τη διαφοροποίηση, τη μείωση της ανεργίας, στην εξωστρέφεια, τη δημιουργία ευκαιριών για νέους μέσω της ανάδειξης και της προώθησης δραστηριοτήτων στο "χώρο" της θάλασσας.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>Κατά την εξειδίκευση της πρόσκλησης μπορεί να καθορισθεί χαμηλότερο ύψος επένδυσης ανάλογα με τον κλάδο και το είδος (ίδρυση/Εκσυγχρονισμός)</p> <p>Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός συστημάτων αφήγησης, αυθεντικότητας, υποστήριξη ελκυστικότητας. • Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, τεχνολογίες αιχμής • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής, αλυσίδες αξίας και συνδέσεις τομέων (αγροδιατροφή) • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος -νέες δεξιότητες • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας και θάλασσας • Πιστοποίηση υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες • Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα 	
3.2.2.5	11	<p>Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων παροχής βασικών υπηρεσιών στις τοπικές κοινότητες της περιοχής (Τριτογενής Τομέας), με έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών.</p>	<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του Τριτογενή Τομέα σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται ότι νέες επιχειρηματικές ιδέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις που σχετίζονται με, αλιευτικά εργαλεία και εξοπλισμό, παραγωγή πάγου, τουριστικά αναμνηστικά με θαλάσσια θέματα, θαλάσσιες τουριστικές δραστηριότητες (καταδυτικός τουρισμός, καταδυτικά πάρκα, θαλάσσια σπορ, θαλάσσιος Εκδρομικός Τουρισμός, δημιουργία και εμπορική εκμετάλλευση συστημάτων ψηφιακής ξενάγησης και προβολής, υπηρεσίες εξυπηρέτησης σκαφών (yachting με συμπληρωματικές υπηρεσίες για προστιθέμενη αξία στην περιοχή, επισκευές και συντήρηση σκαφών), εμπορικές δραστηριότητες σχετικές με την αλιεία και τη θάλασσα (ιχθυοπωλεία, εμπόριο αλιευτικού εξοπλισμού αλιείας, είδη κατάδυσης, θαλάσσιων σπορ κλπ), κ.α, μπορούν να υλοποιηθούν ή να εκσυγχρονισθούν αντίστοιχα στο πλαίσιο της εν λόγω Δράσης.</p> <p>Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης ενσωματώνοντας καινοτομίες με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος – υπηρεσίας. Με δεδομένη την ανάγκη άμεσης συσχέτισης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), έχει προβλεφθεί σχετική εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Εξειδικεύοντας τους στόχους και τις θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος προσδοκείται νέα επιχειρηματικότητα και ποιοτικός εκσυγχρονισμός επικεντρώνοντας στην καινοτομία, τη διαφοροποίηση, τη μείωση της ανεργίας, στην εξωστρέφεια μέσω της ανάδειξης και της προώθησης στον τομέα της θάλασσας.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται.</p> <p>Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000)</p> <p>Κατά την εξειδίκευση της πρόσκλησης μπορεί να καθορισθεί χαμηλότερο ύψος</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση ευκαιριών • Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε κοινότητες • Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού • Διαμόρφωση χωρικών ειδικότερων προδιαγραφών ποιότητας • Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λυμάτων πόρων. • Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιείων • Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία υπηρεσιών που στηρίζουν τον βιωματικό τουρισμό • Σχεδιασμός συστημάτων αφήγησης, αυθεντικότητας, υποστήριξη ελκυστικότητας. • Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, τεχνολογίες αιχμής • Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής, αλυσίδες αξίας και συνδέσεις τομέων (αγροδιατροφή) • Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος -νέες δεξιότητες • Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας και θάλασσας • Πιστοποίηση υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα 	<p>Η παρέμβαση δρα συμπληρωματικά με τις 3.2.1.5, 3.2.2.1, 3.2.2.4 και 3.3.1 ενισχύοντας τον Τριτογενή Τομέα και ιδιαίτερα τον Θαλάσσιο και Αλιευτικό τουρισμό.</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
			<i>επένδυσης ανάλογα με τον κλάδο και το είδος (ίδρυση/Εκσυγχρονισμός) Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</i>	<p>ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες</p> <ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα 	
3.2.2.6	12	Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων βιοτεχνικής δραστηριότητας (δευτερογενής Τομέας), "Γαλάζια Επαγγέλματα", με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.	<p>Ενισχύονται επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) και αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων του Δευτερογενή Τομέα σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ.</p> <p>Η παρέμβαση επιδιώκει σύμφωνα με τις ανάγκες την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων και ικανού κατηρτισμένου σε σύγχρονες μεθόδους εργατικού και στελεχιακού δυναμικού για αξιοποίηση των ανταγωνιστικών παραγωγικών δραστηριοτήτων σε όλη τη περιοχή του Βορείου Αιγαίου, ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει, για καθένα από αυτά σε παραγωγικούς συντελεστές (περιβάλλον, πρώτες ύλες κλπ).</p> <p>Η προσέγγιση αυτή θα στηρίξει την μικρή/πολύ μικρή επιχειρηματικότητα η οποία αποτελεί τη ραχοκοκαλιά τους δευτερογενούς της τοπικής οικονομίας. Μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις οι οποίες πρέπει να αναζωογονηθούν, τεχνίτες και επαγγέλματα που στηρίζουν τον κοινωνικό ιστό και πρέπει να είναι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και βιώσιμες εισάγοντας νέες μεθοδολογίες και εξειδίκευση αξιοποιώντας γνώσεις, εμπειρία και καινοτομίες. Επιχειρηματικότητα που χρήζει διαφοροποίησης με στόχο την εξωστρέφεια και την ποιότητα του παρεχόμενου προϊόντος, Με δεδομένη την ανάγκη άμεσης συσχέτισης της καινοτομίας στην τοπική οικονομία (όπως προκύπτει από τη SWOT ανάλυση), τίθενται ειδικοί όροι κριτηρίων επιλογής για την εξυπηρέτηση αυτών των στόχων.</p> <p>Στην εξειδίκευση των προσκλήσεων θα επιλεγούν στοχευόμενες κατηγορίες Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) του κλάδου που θα ενισχύονται. Ένταση ενίσχυσης που θα κλιμακώνεται έως το 85%, συνολικό ύψος επένδυσης που θα κλιμακώνεται έως τις 400.000 ευρώ. (άυλες επενδύσεις έως 60.000) Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 5- ένταση ενίσχυσης έως 85% & σημείο 13 ένταση ενίσχυσης έως 100%), Καθεστώς Ενίσχυσης "1407/2013 ή 651/2014 Αρ. 14"</p>	<p>Πέραν των υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων για την φύση της επένδυσης, και σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, προσδιορισμένες ανάγκες και στρατηγική θα προσδιορισθούν επιπλέον αρχές κριτηρίων επιλογής ή και επιλεξιμότητας στο στάδιο εξειδίκευσης της πρόσκλησης που θα αφορούν προτεραιότητες ή/και κλιμάκωση της έντασης ενίσχυσης. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, αξιοποίηση ευκαιριών Χωρική διαβάθμιση - προτεραιότητες σε κοινότητες Χωρική διαφοροποίηση επιλεξιμότητας ίδρυσης ή εκσυγχρονισμού Διαμόρφωση χωρικών ειδικότερων προδιαγραφών ποιότητας Εφαρμογή φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών, πρακτικών κυκλικής οικονομίας και πρακτικών εξοικονόμησης ενεργειακών και λοιπών πόρων. Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιευτικής κοινότητας με προτεραιότητα οικογενειακές επιχειρήσεις αλιείων Ενσωμάτωση καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία υπηρεσιών που στηρίζουν τον βιωματικό τουρισμό Σχεδιασμός συστημάτων αφήγησης, αυθεντικότητας, υποστήριξη ελκυστικότητας. Ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, τεχνολογίες αιχμής Ανάδειξη της γαστρονομίας της περιοχής, αλυσίδες αξίας και συνδέσεις τομέων (αγροδιατροφή) Επιμόρφωση/εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος -νέες δεξιότητες Εφαρμογή προωθητικών ενεργειών για τα προϊόντα αλιείας και θάλασσας Πιστοποίηση υπηρεσιών με αναγνωρισμένα πρότυπα ποιότητας ή/και εμπορικές ετικέτες Διατήρηση/δημιουργία θέσεων εργασίας - απασχολησιμότητα 	<p>Η δράση αυτή είναι συμπληρωματική με τις δράσεις 3.2.1.1, 3.2.2.2 και 3.3.3 καθώς με την υλοποίησή της θα γίνει ευκολότερη η εμπορία των αλιευτικών προϊόντων, στηρίζοντας τη μεταποίηση και γενικότερα τους κλάδους επιχειρήσεων του Δευτερογενή Τομέα δημιουργώντας αλυσίδες αξίας με τις λοιπές παρεμβάσεις..</p>
3.3		3.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΟΠΙΚΗΣ / ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΕΡΙΟΧΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ			
3.3.1	13	ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - "ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ #2#"	<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου διατοπικής συνεργασίας Αλιευτικός Τουρισμός του Ε.Π.Α.Θ 2014-2020, το έργο αφορά τη συνέχιση του έργου μέσω της συνεργασίας αλιευτικών ζωνών με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του αλιευτικού τουρισμού. Ο αλιευτικός τουρισμός είναι μια δραστηριότητα που βοηθά τους αλιείς να διαφοροποιήσουν τα εισοδήματά τους στον τουριστικό τομέα, ενώ όταν διεξάγεται με υπευθυνότητα συμβάλει στην προστασία του ιχθυοαποθέματος.</p> <p>Στα πλαίσια του έργου θα υλοποιηθούν ενέργειες για την καλλιέργεια των δεξιοτήτων των αλιείων στον τομέα του αλιευτικού τουρισμού, με στόχο τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος των συνεργαζόμενων αλιευτικών ζωνών.</p> <p>Ενδεικτικά περιλαμβάνονται ενημερωτικές εκδηλώσεις για επαγγελματίες του αλιευτικού τουρισμού, προβολή καλών πρακτικών, προώθηση της δραστηριότητας μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών (κοινωνικά δίκτυα, εφαρμογές), δικτύωση επαγγελματιών αλιείων, καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων αλιευτικού τουρισμού.</p> <p>ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ : ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΑΒΑΛΑΣ</p>	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ, θα ακολουθήσει σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ	<p>Η παρέμβαση «Αλιευτικό Τουρισμός #2#» δρα συμπληρωματικά με τις 3.2.1.5, 3.2.2.1, 3.2.2.4 και 3.2.2.5 ενισχύοντας τον Τριτογενή Τομέα και ιδιαίτερα τον Θαλάσσιο και Αλιευτικό τουρισμό.</p>
3.3.2		ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - «ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ: ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΙΣ	<p>Το σχέδιο αφορά στην διακρατική συνεργασία ΟΤΔ-Α Ελλάδας και Μεσογείου που υλοποιούν πρόγραμμα αλιείας και συνεργάστηκαν στο σχέδιο «Θαλάσσιο περιβάλλον, παράκτιες απειλές και αλιεία» (Ελλάδα). Η συνεργασία έχει ως</p>	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ, θα ακολουθήσει σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ	<p>Η παρέμβαση «Παράκτιες περιοχές : Μετατρέποντας τις απειλές σε ευκαιρίες» της διακρατικής</p>

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ
		ΑΠΕΙΛΕΣ ΣΕ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»	αντικείμενο την κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου της προηγούμενης περιόδου και την αντιμετώπιση κινδύνων με επιχειρηματικές προτάσεις και δικτύωση. Οι σημαντικότερες απειλές που εντοπίστηκαν, καταγράφηκαν και αναλύθηκαν στην προηγούμενη περίοδο, γίνονται ευκαιρίες επιχειρηματικότητας, δικτύωσης και περιβαλλοντικής ενημέρωσης προς τους ψαράδες και τους κατοίκους των παράκτιων περιοχών παρέμβασης. Ορισμένες από τις σημαντικότερες απειλές μπορούν να αντισταθμιστούν ή και να αντιμετωπιστούν ολοκληρωτικά μέσα από πρακτικές και επιχειρηματικές λύσεις που έχουν ήδη αναπτυχθεί σε άλλες περιοχές της Ευρώπης. Στόχος είναι η απόκτηση γνώσης σε ζητήματα διαχείρισης της φύσης, ορθολογικής αλιευτικής διαχείρισης, προβολής - ανάδειξης στοιχείων του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος και προσέλευσης επισκεπτών. Βασικό άξονα της προσέγγισης αποτελεί η υιοθέτηση πρακτικών σε όλο το φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας (τρόπος λειτουργίας, χρήση των πόρων, τελικό προϊόν) με τρόπο που να προάγεται η αειφορία, να διασφαλίζεται η προστασία/ διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και κατ' επέκταση να ενισχύεται η ταυτότητα (branding) του ίδιου του προϊόντος. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		συνεργασίας ΟΤΔ-Α Ελλάδας και Μεσογείου συνδέεται και συμπληρώνει τις παρεμβάσεις 3.2.1.2, 3.2.1.5, 3.2.2.1 και 3.2.2.3 για την αντιμετώπιση/αντιστάθμιση των απειλών μέσα από επιχειρηματικές λύσεις και περιβαλλοντική ενημέρωση των αλιέων και του κοινού για την ορθολογική αλιευτική διαχείριση, την προστασία και ανάδειξη του θαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος και την προσέλευση επισκεπτών
3.3.3		ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ "ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ"	Το σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Γαλάζιες γεύσεις» αποσκοπεί στην ανάδειξη της αλιευτικής γαστρονομίας των συμμετεχουσών περιοχών, τόσο υπό το πρίσμα της παραδοσιακής όσο και υπό το πρίσμα της σύγχρονης αλιευτικής γαστρονομίας. Ειδικότερα, το σχέδιο δράσης στοχεύει: στην ανάδειξη της αλιευτικής γαστρονομίας, ως στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και ως στοιχείο σύγχρονης πολιτιστικής έκφρασης στην διαμόρφωση ειδικού τουριστικού προϊόντος, με επίκεντρο την αλιευτική γαστρονομία, στις συμμετέχουσες περιοχές στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των αλιέων των συμμετεχουσών περιοχών, στο πεδίο της γαστρονομικής αξιοποίησης κοινών αλιευμάτων στην ανάδειξη του ρόλου των γυναικών που ασχολούνται με την αλιεία, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών συζύγων αλιέων, στη διαμόρφωση της αλιευτικής γαστρονομικής κουλτούρας, καθώς και στην ενθάρρυνσή τους για την επαγγελματική αξιοποίηση των δεξιοτήτων και των γνώσεων τους. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ : ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 13 ένταση ενίσχυσης 100%).	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ, θα ακολουθήσει σχετική πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ	Αξιοποιούνται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής με τη σύνδεση των παρεμβάσεων 3.2.1.1, 3.2.2.2, 3.2.2.4, για τη βελτίωση των προϊόντων και τη δημιουργία αλυσίδων αξίας μεταξύ αλιευτικών προϊόντων, αλιευτικών κοινοτήτων και τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσω της τοπικής γαστρονομίας.
3.4		3.4 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ			
3.4.1	14	1-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	Η πράξη αφορά 4 υποέργα για τη ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ στο πλαίσιο σύνταξης ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ και διαμόρφωση ΟΤΔ για την Τοπική Αναπτυξιακή Στρατηγική του ΠΑΛΥΘ για τις παρακάτω περιοχές: 6. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΣΒΟΥ 7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΗΜΝΟΥ 8. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΙΟΥ 9. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΑΜΟΥ 10. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΚΑΡΙΑΣ Καν. Βάση, (ΚΑΝ.ΕΕ) 2021/1139, Αρ.30, αρ. 41 & παράρτημα ΙΙΙ (σημείο 12 ένταση ενίσχυσης 100%)	Η Πράξη συνίσταται στη στήριξη λειτουργίας της Ομάδας Τοπικής Δράσης Αλιείας όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο του ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ με 4 εταίρους που πλέον καλείται η "ΟΤΔ" , με τις παρακάτω αρμοδιότητες: Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του τοπικού προγράμματος βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου. Τα καθήκοντα της ΟΤΔ είναι αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα την παράγραφο 3 αυτού και σύμφωνα με την πρόσκληση στο παράρτημα παρατίθενται τα σχετικά δικαιολογητικά για την αξιολόγηση ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 13 της πρόσκλησης). Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επομένη της υποβολής των Φακέλων Α και Β στην ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ. Η ενίσχυση για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων χορηγείται στους δικαιούχους με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας καθορίζεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους (κατ' αποκοπή ποσό) σύμφωνα με το άρθρο 8.1 της πρόσκλησης	Η παρέμβαση τεκμηριώνει τη συνέργεια μεταξύ περιοχών και φορέων και αποτελεί σημείο αναφοράς για την ενσωμάτωση του συνόλου των πολιτικών και την εμπύχωση για την ανάδειξη πιλοτικών δράσεων στο πλαίσιο του συνόλου των παρεμβάσεων της Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής.
3.4.2		2-ΥΠΟΕΡΓΟ ΑΝΕΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ			
3.4.3		3-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΧ Α.Ε. - Π.Ε. ΧΙΟΥ			
3.4.4		4-ΥΠΟΕΡΓΟ ΚΑΑΕΚΤ ΣΑΜΟΥ - Π.Ε. ΣΑΜΟΥ & Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ			
		ΣΥΝΟΛΟ			

2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ**2.1 ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
			ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΟΣΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
3.1 ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ -ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ 11. ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	23.000,00	100%	23.000,00	100,00%	16.100,00	70,00%	6.900,00	30,00%	0,00	0,00%
1-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	8.280,00	100%	8.280,00	100,00%	5.796,00	70,00%	2.484,00	30,00%	0,00	0,00%
2-ΥΠΟΕΡΓΟ ΑΝΕΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ	4.140,00	100%	4.140,00	100,00%	2.898,00	70,00%	1.242,00	30,00%	0,00	0,00%
3-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΧ Α.Ε. - Π.Ε. ΧΙΟΥ	5.405,00	100%	5.405,00	100,00%	3.783,50	70,00%	1.621,50	30,00%	0,00	0,00%
4-ΥΠΟΕΡΓΟ ΚΑΑΕΚΤ Ν.ΣΑΜΟΥ - Π.Ε. ΣΑΜΟΥ & Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ	5.175,00	100%	5.175,00	100,00%	3.622,50	70,00%	1.552,50	30,00%	0,00	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	6.788.235,29		6.059.500,00	100,00%	4.241.650,00	70,00%	1.817.850,00	30,00%	728.735,29	10,74%
3.2.1 Δράσεις δημοσίου χαρακτήρα	1.930.000,00		1.930.000,00		1.351.000,00	70,00%	579.000,00	30,00%	0,00	0,00%
Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εξυπηρέτησης της αλιείας ή/και θαλάσσιας δραστηριότητας. Βελτίωση προσβασιμότητας και λειτουργικότητας με περιβαλλοντική διάσταση, Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη.	730.000,00	100%	730.000,00	100,00%	511.000,00	70,00%	219.000,00	30,00%	0,00	0,00%
Δημιουργία και βελτίωση υποδομών για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας έναντι θαλάσσιων απειλών και κλιματικής αλλαγής.	400.000,00	100%	400.000,00	100,00%	280.000,00	70,00%	120.000,00	30,00%	0,00	0,00%
Στήριξη κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής μέσω πολιτισμικών δράσεων και εκδηλώσεων που συνδέονται με την αλιεία και την θάλασσα, τη τοπική ταυτότητα και πολιτισμό και ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, Συνεργασία μεταξύ φορέων σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.	240.000,00	100%	240.000,00	100,00%	168.000,00	70,00%	72.000,00	30,00%	0,00	0,00%
Δημιουργία ή/και εκσυγχρονισμός Κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, αξιοποιώντας καινοτομία και δικτύωση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών, τοπική διακυβέρνηση.	400.000,00	100%	400.000,00	100,00%	280.000,00	70,00%	120.000,00	30,00%	0,00	0,00%
Μεταφορά γνώσης, ανάπτυξη δεξιοτήτων, Συνεργασίες φορέων, ευαισθητοποίηση κοινού και φορέων σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	160.000,00	100%	160.000,00	100,00%	112.000,00	70,00%	48.000,00	30,00%	0,00	0,00%
3.2.2 Δράσεις ιδιωτικού χαρακτήρα	4.858.235,29		4.129.500,00		2.890.650,00	70,00%	1.238.850,00	30,00%	728.735,29	15,00%
Στήριξη της παράκτιας αλιείας για την ανάπτυξη δράσεων αλιευτικού τουρισμού, πολύ-απασχόληση στις αλιευτικές κοινότητες, ενίσχυση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.	470.588,24	85%	400.000,00	85,00%	280.000,00	70,00%	120.000,00	30,00%	70.588,24	15,00%
Στήριξη της μεταποίησης, τυποποίησης, εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ίδρυση, εκσυγχρονισμός, βελτίωση. Προώθηση προϊόντων αλιευτικής παραγωγής και υδατοκαλλιέργειών	941.176,47	85%	800.000,00	85,00%	560.000,00	70,00%	240.000,00	30,00%	141.176,47	15,00%
Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων για την ανάδειξη καινοτομίας, δικτύωσης, εξωστρέφειας και προστιθέμενης αξίας με βάση τη Γαλάζια Οικονομία.	470.588,24	85%	400.000,00	85,00%	280.000,00	70,00%	120.000,00	30,00%	70.588,24	15,00%
Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού, εστίασης και αναψυχής, με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.	1.093.529,41	85%	929.500,00	85,00%	650.650,00	70,00%	278.850,00	30,00%	164.029,41	15,00%
Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων παροχής βασικών υπηρεσιών στις τοπικές κοινότητες της περιοχής (Τριτογενής Τομέας), με έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών.	941.176,47	85%	800.000,00	85,00%	560.000,00	70,00%	240.000,00	30,00%	141.176,47	15,00%
Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων βιοτεχνικής δραστηριότητας (Δευτερογενής Τομέας), "Γαλάζια Επαγγέλματα", με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.	941.176,47	85%	800.000,00	85,00%	560.000,00	70,00%	240.000,00	30,00%	141.176,47	15,00%
3.3 3.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΟΠΙΚΗΣ / ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΕΡΙΟΧΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	180.000,00		180.000,00			70,00%	180.000,00	30,00%	0,00	0,00%
ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - "ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ #2#"	60.000,00	100%	60.000,00	100,00%	42.000,00	70,00%	18.000,00	30,00%	0,00	0,00%
ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - «ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ: ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΣΕ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»	60.000,00	100%	60.000,00	100,00%	42.000,00	70,00%	18.000,00	30,00%	0,00	0,00%
ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ "ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ"	60.000,00	100%	60.000,00	100,00%	42.000,00	70,00%	18.000,00	30,00%	0,00	0,00%
3.4 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	2.087.500,00		2.087.500,00	100,00%		70,00%	2.087.500,00	30,00%	0,00	0,00%
1-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	751.500,00	100%	751.500,00	100,00%	526.050,00	70,00%	225.450,00	30,00%	0,00	0,00%
2-ΥΠΟΕΡΓΟ ΑΝΕΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ	375.750,00	100%	375.750,00	100,00%	263.025,00	70,00%	112.725,00	30,00%	0,00	0,00%
3-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΧ Α.Ε. - Π.Ε. ΧΙΟΥ	490.562,50	100%	490.562,50	100,00%	343.393,75	70,00%	147.168,75	30,00%	0,00	0,00%
4-ΥΠΟΕΡΓΟ ΚΑΑΕΚΤ Ν.ΣΑΜΟΥ - Π.Ε. ΣΑΜΟΥ & Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ	469.687,50	100%	469.687,50	100,00%	328.781,25	70,00%	140.906,25	30,00%	0	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	9.078.735,29		8.350.000,00	100,00%	4.257.750,00	70,00%	4.092.250,00	30,00%	728.735,29	8,03%

2.2 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Τ.Α.Σ. (ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β.3)

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	ΔΙΚΤΥΩΣΕΙΣ-
		ΠΟΣΟ	ΔΙΑΣΤΑΣΗ 15%	ΔΙΑΣΤΑΣΗ 10%	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 10%
3.1	3.1 ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ -ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ 11. ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	23.000,00			
3.1.1	1-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	8.280,00			
3.1.2	2-ΥΠΟΕΡΓΟ ΑΝΕΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ	4.140,00			
3.1.3	3-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΧ Α.Ε. - Π.Ε. ΧΙΟΥ	5.405,00	0,00	0,00	23.000,00
3.1.4	4-ΥΠΟΕΡΓΟ ΚΑΑΕΚΤ Ν.ΣΑΜΟΥ - Π.Ε. ΣΑΜΟΥ & Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ	5.175,00			
3.2	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	6.059.500,00	0,00	0,00	23.000,00
3.2.1	3.2.1 Δράσεις δημοσίου χαρακτήρα	1.930.000,00			
3.2.1.1	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εξυπηρέτησης της αλιείας ή/και θαλάσσιας δραστηριότητας. Βελτίωση προσβασιμότητας και λειτουργικότητας με περιβαλλοντική διάσταση, Βιώσιμη Γαλάζια Ανάπτυξη.	730.000,00	584.000,00	146.000,00	0,00
3.2.1.2	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας έναντι θαλάσσιων απειλών και κλιματικής αλλαγής.	400.000,00	360.000,00	0,00	40.000,00
3.2.1.3	Στήριξη κοινωνικής συνοχής και ποιότητας ζωής μέσω πολιτισμικών δράσεων και εκδηλώσεων που συνδέονται με την αλιεία και την θάλασσα, τη τοπική ταυτότητα και πολιτισμό και ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, Συνεργασία μεταξύ φορέων σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα.	240.000,00	0,00	140.000,00	100.000,00
3.2.1.4	Δημιουργία ή/και εκσυγχρονισμός Κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, αξιοποιώντας καινοτομία και δικτύωση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών, τοπική διακυβέρνηση.	400.000,00	0,00	320.000,00	80.000,00
3.2.1.5	Μεταφορά γνώσης, ανάπτυξη δεξιοτήτων, Συνεργασίες φορέων, ευαισθητοποίηση κοινού και φορέων σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	160.000,00	16.000,00	48.000,00	96.000,00
3.2.2	3.2.2 Δράσεις ιδιωτικού χαρακτήρα	4.129.500,00	960.000,00	654.000,00	316.000,00
3.2.2.1	Στήριξη της παράκτιας αλιείας για την ανάπτυξη δράσεων αλιευτικού τουρισμού, πολύ-απασχόληση στις αλιευτικές κοινότητες, ενίσχυση παράκτιας δραστηριότητας.	400.000,00	0,00	320.000,00	80.000,00
3.2.2.2	Στήριξη της μεταποίησης, τυποποίησης, εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ίδρυση, εκσυγχρονισμός, βελτίωση. Προώθηση προϊόντων αλιευτικής παραγωγής και υδατοκαλλιεργειών	800.000,00	200.000,00	0,00	0,00
3.2.2.3	Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων για την ανάδειξη καινοτομίας, δικτύωσης, εξωστρέφειας και προστιθέμενης αξίας με βάση τη Γαλάζια Οικονομία.	400.000,00	0,00	0,00	400.000,00
3.2.2.4	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού, εστίασης και αναψυχής, με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.	929.500,00	92.950,00	0,00	0,00
3.2.2.5	Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων παροχής βασικών υπηρεσιών στις τοπικές κοινότητες της περιοχής (Τριτογενής Τομέας), με έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατοίκων και επισκεπτών.	800.000,00	80.000,00	0,00	0,00
3.2.2.6	Ενίσχυση επενδύσεων στους κλάδους επιχειρήσεων βιοτεχνικής δραστηριότητας (Δευτερογενής Τομέας), "Γαλάζια Επαγγέλματα", με έμφαση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής και τη βιώσιμη Γαλάζια Οικονομία.	800.000,00	160.000,00	0,00	0,00
3.3	3.3 ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΟΠΙΚΗΣ / ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΕΡΙΟΧΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ. ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	180.000,00	532.950,00	320.000,00	480.000,00
3.3.1	ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - "ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ #2#"	60.000,00			60.000,00
3.3.2	ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - «ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ: ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ ΣΕ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»	60.000,00	0,00		60.000,00
3.3.3	ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ "ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ"	60.000,00			60.000,00
3.4	3.4 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	2.087.500,00	0,00	0,00	180.000,00
3.4.1	1-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	751.500,00			
3.4.2	2-ΥΠΟΕΡΓΟ ΑΝΕΛ Α.Ε. - Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ	375.750,00			
3.4.3	3-ΥΠΟΕΡΓΟ ΕΤΑΧ Α.Ε. - Π.Ε. ΧΙΟΥ	490.562,50	0,00	0,00	521.875,00
3.4.4	4-ΥΠΟΕΡΓΟ ΚΑΑΕΚΤ Ν.ΣΑΜΟΥ - Π.Ε. ΣΑΜΟΥ & Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ	469.687,50			
	ΣΥΝΟΛΟ	8.350.000,00	1.701.700,00	1.262.750,00	1.440.875,00
	ΣΥΝΟΨΗ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (ΑΡΧΕΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ)		20,38%	15,12%	17,26%

2.3 ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η διαμόρφωση της Τοπικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής αποτελεί ουσιαστικά την ανασκόπηση μιας πολυετούς εφαρμογής της ανελκτικής προσέγγισης LEADER για τη Λέσβο από την ΕΤΑΛ Α.Ε. Στη μελέτη που προηγήθηκε αποτυπώνεται η αντίληψη του αναπτυξιακού Οράματος που διαμορφώνουμε για το ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ μέσα από την επισταμένη διερεύνηση όλως των παραγόντων που επηρεάζουν την αναπτυξιακή της πορεία.

Έγινε προσπάθεια για μια φιλόδοξη και φιλοπρόοδη προσέγγιση με τη θεώρηση ότι δίδεται βαθμός ελευθερίας για την διαμόρφωση ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ που αποτυπώνουν τις πραγματικές τοπικές ανάγκες του ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ και των κατοίκων των νησιών του μέσα από μια ιδιαίτερα εντατική διαδικασία διαβούλευσης και ανταλλαγής απόψεων και ιδεών με ενδιαφέρουσες συζητήσεις με τους φορείς και κατοίκους που οδήγησε σε μια πραγματική καταγραφή της άποψης των Τοπικών Κοινοτήτων.

Για τη δημιουργία του φακέλου της Β' Φάσης της προετοιμασίας του Τοπικού προγράμματος εργάστηκαν τα παρακάτω στελέχη και συνεργάτες των 4 συνεργαζόμενων ΟΤΔ του Βορείου Αιγαίου βάση ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Για τη δομή, σύνταξη, και συγγραφή της στρατηγικής και τον συντονισμό.

- **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Μ. ΠΕΡΙΜΕΝΗΣ, ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ**

Για την έρευνα και την συμμετοχή στη διαμόρφωση Στρατηγικής και Δράσεων

- **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΙΔΑΚΤΩΡ, ΓΕΩΠΟΝΟΣ - ΙΧΘΥΟΛΟΓΟΣ**

Επιμέλεια πρότασης και Παραρτημάτων

Η ομάδα έργου και τα στελέχη των 4 ΟΤΔ:

1. ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΛ Α.Ε.)
2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΛΗΜΝΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΑΝΕΛ. Α.Ε.)
3. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΧΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ (ΕΤΑΧ Α.Ε.)
4. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Ν. ΣΑΜΟΥ Α.Ε. (ΚΑΑΕΚΤ ΣΑΜΟΥ Α.Ε.)

Στο ψηφιακό και στο έντυπο παράρτημα παρατίθενται μια σειρά από επιπλέον στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη της παρούσας πρότασης.

«Η Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου (ΕΤΑΛ Α.Ε) υποβάλει μία και μόνη πρόταση, αποδεχόμενη τους όρους της 1791/07.09.2023, ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ Π ΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 'ΠΡΩΘΗΣΗ ΜΙΑΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ, ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΑΛΙΕΙΑΣ & ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ' ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 'ΑΛΙΕΙΑ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ 2021-2027'.

Για την Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου Α.Ε. – ΕΤΑΛ Α.Ε.

Αναστάσιος Μ. Περιμένης
Γενικός Διευθυντής ΕΤΑΛ Α.Ε.

Μυτιλήνη, 12.10.2023

Αριθμός πρωτοκόλλου ΕΤΑΛ Α.Ε.= 23308